

Avtobusna proga Trst-Sežana-Trst končno realnost

O dvojezičnih tablah po volitvah

Fotografija in arhitektura na ogled na razstavi v Narodnem domu

Primorski dnevnik

Bruselj se je odločil za politični realizem

RADO GRUDEN

Evropska unija si je, kot je bilo pričakovati, vzela čas za razmislek in vsaj za zdaj ne razmišlja o sankcijah proti Rusiji. »Moralna« in materialna podpora Gruziji da, na kaj več pa Evropa v tem trenutku ni pripravljena, predvsem pa je Rusija prepomemben in premočan partner, da bi mu lahko Evropska unija čez noč obrnila hrket. Sinočnji izredni vrh voditeljev EU se je tako omejil na zahtevo po spoštovanju šestih točk sporazuma o prekiniti ognja med Gruzijo in Rusijo, ki predvideva vrnitev vojaških sil na položaje pred izbrurom sovražnosti med državama v začetku avgusta. V skladu s pričakovanji je tudi obsoda enostranskega ruskega priznanja samostnosti Južne Osetije in Abhazije in grožnja z zamrznitvijo pogajanju o novem partnerstvu med EU in Rusijo.

Voditelji EU niso prisluhnili glasnim zahtevam Poljske in baltskih držav po sankcijah proti Rusiji. Namesto tega so se odločili za politični realizem in si za spremem kakršne koli odločitve vzeli še teden dni časa, ko bo predseduječi EU, francoski predsednik Sarkozy, obiskal Rusijo.

Moskva se na včerajšnje sklepe ni odzvala, kar najbolje priča, da so v skladu z njenimi pričakovanji. Evropa in Rusija ne moreta ena brez druge; ne gospodarsko, še manj pa politično. Morebitna ruska izolacija bi škodila obema, kot bi kakršna koli oblika oživljanja hladne vojne pomenila vračanje v čase, ki bi morali biti že zdaj za nami. To najbrž dobro vedo tako v Bruslju kot v Moskvi, kot bi morali to dobro vedeti tudi na drugi strani Atlantika.

BRUSELJ - Izredni vrh voditelje Evropske unije

EU od Rusije zahtevala popoln umik iz Gruzije

Grožnja z možno zamrznitvijo pogajanjo o partnerstu EU - Rusija

GORICA - Zaključil se je 43. festival folklore

Slavili so ruski plesalci

Nedeljskemu sprevodu po mestnem središču je sledilo morje gledalcev

Mednarodni festival folklore, ki je potekal minuli konec tedna v Gorici, je privabil okrog 40.000 obiskovalcev. Organizatorji združenja Pro Loco so oce-

nili, da je bil nedeljski sprevod najlepši v zadnjih desetih letih. Sodelovalo je preko tisoč plesalcev in pevcev, ki so mestno središče pozivili z barvami in ritmi

iz celega sveta. Goriško publiko so med vsemi nastopajočimi najbolj navdušili russki plesalci skupine Kazachia Zastava.

Na 13. strani

BRUSELJ - Evropski voditelji so včeraj na izrednem vrhu v Bruslju Rusijo posvarili, da bo EU zamrznila pogajanja o novem partnerstvu med EU in Rusijo, če Moskva ne bo umaknila svojih sil na položaje, ki so jih zasedale pred začetkom gruzijsko-ruskega konfliktka 7. avgusta. Pomembna prelomnica je steanek 8. septembra v Moskvi, je po koncu vrha poudaril predseduječi EU, francoski predsednik Nicolas Sarkozy. Če Rusija do tedaj ne bo umaknila svojih sil na položaje pred konfliktom, bo EU zamrznila pogajanja o novem partnerstvu, izhaja iz sklepov vrha.

Na 18. strani

Danes v Gorici začetek 43. jesenskega seminarja za šolnike

Na 3. strani

Delegacija upraviteljev obiskala intermodalni terminal pri Ferenčičih

Na 7. strani

Semolič obiskal prefektinjo Marrosujevo

Na 12. strani

Lutkovni festival Puppet pristal v Gorici

Na 13. strani

TRST - Včeraj na sedežu DSI predstavitev študijskih dneov

Draga 2008 v znamenju 500-letnice Primoža Trubarja

TRST - Od petka do nedelje bodo v parku Finžgarjevega doma na Opčinah potekali 43. študijski dnevi Draga 2008, ki bodo letos v znamenju 500-letnice rojstva Primoža Trubarja. Pobudo so predstavili včeraj dopoldne na sedežu Društva slovenskih izobražencev v Trstu, program letošnje Drage pa obsega okroglo mizo o slovenskem katoliškem tisku ter predavanja o Trubarju in aktualnem slovenskem trenutku. Ob Dragi 2008 bo stekel tudi zaključni del 18. Drage mladih, katere Festival mladinske ustvarjalnosti se je pričel ravno včeraj popoldne.

Na 5. strani

ZDA
Orkan Gustav izgublja na moči

NEW ORLEANS - Orkan Gustav je ob prihodu na obalo Louisiana nekoliko oslabel, njegova moč pa se je s 3. zmanjšala na 2. kategorijo s hitrostjo vetrov okoli 177 kilometrov na uro. Središče nevihte je bilo na obali Zahodno od New Orleansa. Za ocene o posledicah je sicer že prezgodaj, vendar za zdaj kaže, da predvsem v New Orleansu in okolici, ne bo tolikšne škode, kot jo je povzročil orkan Katrina leta 2005, ko je umrlo 1600 ljudi. Oblasti so ogrožena območja izpraznile, domove pa je zapustilo okoli dva milijona ljudi.

Na 20. strani

SLOV.I.K.
SLOVENSKI IZOBRAŽEVALNI KONZORCIJ

Multidisciplinarni program Naložba za tvojo prihodnost!

www.slovik.org

ISTRSKI ZORNI KOT

Boris Pahor tudi v istrskih medijih

MIRO KOČJAN

O Borisu Pahorju se utemeljeno piše in govorovi povsod in z veseljem ugotavljam, da pri tem ne zaostaja istrsko časopisje, v prvi vrsti italijansko. Seveda tudi pogovori, ki jih imam zadnje čase s pomembnimi istrskimi predstavniki, pa ne samo s področja literature, imajo kot središče Pahorjevo delo in njegov renome širom po Evropi. Še zlasti pa sem prisluhnul mnenju, izrečenemu na Reki pri tamkajšnjem radiu, da ne bi bilo napak, če bi Pahorju podelili Nobelovo nagrado za književnost. Nisem odgovoril ne »da« in ne »ne«, saj je zamisel nedvomno pogumna, toda dejstvo je, da je tokrat po Evropi (pa ne samo v Italiji) veliko govor o Pahorju in predlogu se navsezadnje ni čuditi. Del časnikarskega kroga seveda opozarja, da bi moral biti predlagatelj, kar se da kvalificiran.

»La voce del popolo« pa zadnje čase pogosto, če ne kar redno, in to z »jezikom«, ki pritegne prav zato ker odseva istrsko, kakor sem slišal, »duševno in duhovno« mešano podobo, objavlja članke o pestri, pa vendar združeni istrski skupnosti, ki naj jo ali naj bi jo posebjala svojevrstna evropska regija. V združeni Evropi, navaja Rakovac, je nedvomno mesta prav za take deželne sestavine.

Časniki v italijanščini tako v Istri kakor na Kvarneru pa te dni seveda zainteresirano poročajo o pripravah na poslanske volitve v Sloveniji, zlasti pa o pripravah pri italijanski manjšini na slovenski obali. Ponekod je slišati, da je čudno, če se za skromno število volilcev poteguje za poslansko mesto kar pet oseb, vendar sredstva obveščanja spoštljivo in ne da bi se opredeljevala, v glavnem pišejo o pripravah.

Na žalni slovesnosti, ki je bila v soboto ob prvi obletnici tragedije na Kornatih v Dalmaciji, kjer je v divjem požaru izgubilo življenje 13 gasilcev, so bile najvišje osrednje in krajevne oblasti, začenši s predstavnico vlade Jadranko Kosor. Časniki pa poročajo o odsotnosti predsednika države, ki seveda še kako obžaluje dogodek in oponarja, da bi bilo treba raziskovalni postopek čim prej končati, čeprav vse kaže, da smrti ni povzročilo nesposobno gasilsko ali pa sorodno vodstvo, marveč nepričakovana kemična mešanica, ki je nastala pri gašenju. To je bil sicer sila redek, žal pa še kako rešen in tragičen primer. Mesičeve odsotnosti je pripisati tudi stališču svojcev, ki jih je dolečela nesreča in ne sprejemajo povsod omenjene uradne verzije. Kakorkoli, šlo je za človeško izgubo, ki bo leta in leta zaznamovala to gasilsko in državno tragedijo.

Odmevi s pekinskimi olimpijskimi iger so še zmeraj navzoči na Reki. Deželna kvarnerska oblast se je odločila, da bo predstavnik Srečko Pejčić, ki je dosegl bron v streljanju na deset metrov, nakaznico za 40 tisoč kun. Osebno je šampionko nagradil Zlatko Komandina, predsednik kvarnerskega rešenja. Na Reki pa je krajevna Italijanska skupnost predala namenu prve jaslice za italijanske otroke. Sprejeli bodo 34 otrok. Komentarji navajajo, da je to spet nazoren primer, kako manjšina, skupaj z oblastjo, ki je prispevala dve tretjini sredstev za vrtec, skrbi za svoj razvoj.

Na Reki (in seveda drugod) so končali z vpisi v prve razrede višjih srednjih šol. V zvezi z italijansko skupnostjo beležimo podatek, da bo začelo obiskovati prvi razred v bistvu nekdanjega slovitega reškega Liceja 36 dijakov, od teh pa jih je izbralo znanstveno-matematično smer 18, deset pa se jih je odločilo za turistično gostinsko smer. Ta reška šola šteje zdaj 167 dijakov. Šolo nameravajo v kratkem opremiti z dvigalom, ki naj bi se ga posluževali invalidi. Na kratko: na višjih srednjih šolah na Kvarneru je letos prostora za 3606 dijakov v 131 razredih. Ne izključujejo, da bo pri morebitnem novem vpisu pričelo obisko-

vati višje srednje šole do 2900 dijakov. Premalo pa je zanimanja za gospodarsko smer.

Prav tako na Reki nameravajo postaviti spominsko ploščo na glavni steni poslopja v sedanji ulici Zagreb (kjer je stanovala) pisateljici Marisi Madieri. Bila je, kot vemo, soproga glavnega tržaškega pisca Claudio Magrisa, rojena je bila na Reki leta 1938, leta 1947 pa se je preselila v Trst, kjer je umrla leta 1996. Tudi po odhodu je bila pogost na Reki, obiskovala je krajevni odbor Italijanske skupnosti, napisala je več zanimivih del, med katrimi izstopa »Zelena voda«, v katerem opisuje, kako je na Reki preživelova svoja otroška leta. V Trstu pa pripravljava Tretji salon vzhodno-jadranske knjige, ki ga bodo odprli 10. septembra. Časniki v italijanščini v Istri namenijo bližnjemu dogodku kar precejšnjo pozornost, poudarjajoč, da gre za knjižno pobudo, ki je zaklad zdajšnje Evrope. V bistvu je to znana »Bancarella«, pobudniki pa so med drugimi Guido Brazzoduro, Rosanna Turcinovic Giuricin in Renzo Codarin. Sklepna sodba je, da »Bancarella« predstavlja nov odnos do sosedov in do drugačnosti. Omenjeni so na prvem sestanku priporočili zlasti odpravo nesoglasij, ki so še zmerom med Italijani, ki so se selili in tistimi, ki so ostali, pa tudi med samimi Italijani v tujini.

V Grand Hotelu »Adriatic« v Opatiji pripravljajo bogato razstavo o »Petih stoletjih življenja Židov na Reki in v okolici«. Pobudnik je zgodovinska ustanova »Bejahad«. Delo je izjemnega zgodovinskega pomena, trdijo poznavalci. Dobro je znano, da so Židje na Reki vse skozi veliko pomenuili pa ne samo v gospodarstvu in prometu. Razstava bo v bistvu povedala, da so bili pogost ključ mestnega razvoja. Spremenili so se v prave Rečane, še danes pa se starejši Rečani spominjajo denimo družin Moskowitz (prodajnica igrač in sploh rekvizitor za otroke), Breger (družina je bila lastnica največje tovarne hišne opreme v regiji), znan Lepe Židovke, ki je igrala vidno vlogo v kulturni mesta. Razstava razkriva življenje Židov od leta 1719 vse do konca druge svetovne vojne, pravzaprav vse dokler niso nemški okupatorji 15. januarja 1945 zažgali slovenski Sinagogo, ki je bila med sedanjima ulicama Lionella La Gaurdia in Ciotta.

Nekaj vrstic o morskih skrivnostih je včasih potrebnih. Skupina mednarodnih strokovnjakov je v okviru načrta »Adria-med« predlagala in preučila nekaj globin tudi do 1200 metrov (gre za znani jadranski jarek) in nalovila redke vrste faune, med njimi znanega jadranskega modrasa, ki živi na južnem Jadrantu. Prišla pa je do žalostnega spoznanja, da jarek vse bolj napoljujejo najlonške vrečke in drugo nekoristno in moteče odpadno blago. Razmišljati nameravajo kako to rešiti. Pri raziskavah sodeluje Oceanografski inštitut iz Splita. Hkrati pa velja omeniti podvodno raziskavo, povezano z reševanjem oseb, ki sta jo kvalificirani skupini Hrvatske in Slovenije opravili pri Ouglinu, s tem da sta se spustili v izvire Zagorske Mrežice in Kamačnika vse do sto metrov globine. Dragoceno in znanstveno kritino sodelovanje!

Pa še nekaj: Do leta 2009 nameravajo deset kilometrov od Senja ne vzpetinah Velebita zgraditi (z nemško strokovno in finančno pomočjo) največjo vetrno centralo na Balkanu. Dela bodo stala predvidoma 400 milijonov kun, burja naj bi bila tvorec električne energije. V Rovinju pa so slavnostno sklenili ribiški praznik, ki ga imajo vsako leto. Tokrat so slovesno spustili v vodo znano batano (domači čoln z ravnim dnem) »Lilijano« v spomin na znameno rovinjsko pevko. Vsako leto spustijo v vodo novo batano.

BOGATIMO SVOJ JEZIK

Ker sem se že prej dolgo ustavila pri rabi, in prejšnji teden tudi pri obvladanju jezika, si želim in upam, da bomo našo uporabo in poznavanje jezika odslej zamenjali z rabo in znanjem jezika, vsa v naših medijih. Predobro vsem, da je v pogovornem jeziku zelo težko izpodriniti že dolgo zakanjenje besede. Danes nas čaka še en trd oreh, razlikovanje med glagoloma znati in vedeti, za kar imamo v italijanščini samo sape-

re.

Kdor se je kdaj učil nemško, to razliko že pozna. Tam se je moral naučiti in si zapomniti za italskem sapere dva nemška glagola z različnim pomenom. To sta wissen (ich weiss) znati in können (ich kann) vedeti, medtem ko pomeni podoben glagol kennen (ich kenne) poznati. Dodatno težavo nam pri razlikovanju med vedeti in znati povzroča še bližnji hrvaški jezik, ki ima za oba pomena samo en glagol, to je znati.

Če hočemo pravilno uporabljati glagola vedeti in znati, si moramo dobro zapomniti razliko med njima, njun pomen je namreč bistveno različen. **Znati, ki je pri nas v pogovornem jeziku in v nareč-**

ju edini v rabi, je tesno povezan z znanjem, za kar je potrebno učenje. Brez učenja ni znanja. Znati pomeni, da smo sposobni uporabiti in povedati, kar se nam je z učenjem vtisnilo v spomin. Znan je slovenski pregovor: Kolikor jezikov znaš, toliko veljaš, pa tudi: Česar se Janezek nauči, to Janez zna.

Znamo tudi tisto, za kar smo se z učenjem ali tudi samo z vajo usposobili, zato rečemo, da zna kdo kuhati, kosit, plavati, plesati. Nekoliko težje je razumeti, zakaj rečemo, da kdo zna ali ne zna odgovoriti na vprašanje, pa tudi, da zna potpreti ali varčevati, da torej zna obvladati svoje lastnosti. **Večkrat slišimo tudi rek »Kdor zna, pa zna«, pa tudi »Znati je treba, pa gre«, kar pomeni, da mora biti človek prebrisani in iznajdljiv, che hoče v življenju upseti.** V eksprezivnem govoru bomo rekli tudi, da kdo ne zna brzdati svojega jezika, da zna poslušati, pa še, da nobene stvari ne zna prijeti v roke (da se nicensar ne loti prav), ali pa, da se dela, kot da ne zna niti do pet steti (se dela nevednega). Poznamo pa tudi reke, ko hkrati uporabimo glagola znati in vedeti. Tako npr. rečemo, da je kdo gospodaril, kakor je vedel

Lelja Rehar Sancin

DROBTINICE IZ NAŠE PRETEKLOSTI

Priimek Semolič v Jamljah je nastal iz priimka Zemula

Fotografski utrinek iz Jamelj

BUMBACA

Ni dvoma, da so se priimki v prejšnjih stoletjih spremenjali tudi zaradi netočnih zapisov v matrikah. Do druge polovice 19. stoletja je bila ne-pismena večina prebivalcev; matičnih uradov v današnjem smislu seveda ni bilo; duhovníki, ki so vodili krstne knjige, (obveznost so uvelodili po Tridentinskem cerkvenem zboru) knjige umrlih in knjige porok so se ob vnosu znamkov zanašali v glavnem na izjave staršev, ožijih sorodnikov itd. V najboljšem primeru pa so tudi upoštevali predhodne zaznamke v matrikah, seveda v krajih, kjer je bilo to mogoče in kjer so se knjige ohranile.

S primerjanjem podatkov iz krstnih knjig in listin, ki sestavljajo Franciscejski kataster z današnjim stanjem, je mogoče izlučiti kar nekaj zanimivih ugotovitev o preoblikovanju priimkov v časovnem razdobju dobroh dvesto let, kar pomeni v razdobju štiri ali petih generacij.

Oglejmo si nekaj najbolj značilnih primerov. Priimek Semolič/Semula, ki je prisoten predvsem v Brezovici, Jamljah in Medji vasi, se je oblikoval, kakor izhaja iz arhivskih dokumentov, iz prvotne oblike Semula/Zemula. V krstni knjigi župnije Devin, kamor so do leta 1873 sodile tudi Jam-

lje, je zabeležka, da se je leta 1822 rodil in bil krščen Jacobus Semula (takratna hišna št. 13 v Jamljah). Oče je bil J. Semula, mati pa Marinza (Marinica) Bagon.

Drugi dokaz o oblikovanju in preoblikovanju omenjenega priimka najdemo v registrih lastnikov zemljišč in stavb (Fr. kataster). V zaznamkih je več lastnikov s priimkom Semula, Zemula. Zamenjava črke S s črko Z je razumljiva, saj je seznam napisan v nemščini. Prav tako kakor Zemula, je po nemško zapisan tudi priimek Zoban, (danes Soban).

Preoblikovanje priimka Semula/Semulič/Semolič (osnovni je bila dodana pripona -ič) se je torej dogodilo še v drugi polovici 18. stoletja ali v začetku 19. stoletja.

Primerjava podatkov iz različnih arhivskih virov pa nam lahko pomaga tudi pri odkrivanju, razumevanju in pojasnjevanju vsaj nekaterih ledinskih imen.

Z nekdanji zaselek Flondar (to ime se še zmeraj pojavlja na mapah in zemljevidih) krajani Jamelj in sosednjih vasi uporabljajo ime Frankišče. V času nastajanja Franciscejskega katastra je bila v tem kraju (ob nekdanji cesti proti Štivanu, Devinu in Trstu) ena sa-

ma kmetija, ob koncu 19. stoletja pa sta stali že dve. V knjigi umrlih devinske župnije je v letu 1802 beležka o smrti Stephanusa Fronderja, leta 1809 pa Antoniusa Flonderja. Od kod ime nekdajnega zaselka Flondar je torej jasno, raziskati pa bi bilo treba nastanek med krajani bolj znanega imena Frankišče.

Lastnica Bulceve njive in Buliča (ledinsko ime v Jamljah, na območju Polje) je bila družina Bulič/Bullig. Buliči so tudi prebivali v Jamljah in bili lastniki zemljišč tudi v drugih krajih. Sorodnike pa so imeli v Tržiču.

V krstni knjigi župnije Devin preberemo, v letu 1818, zabeležko o krstu Ursule in Catharine Duesutel v Jamljah. Oče je bil Mihael Duesutel iz Mirna, mati pa Appolonia Pauletig iz Gabrij. Kasneje tega priimka v Jamljah ni več zaslediti. Duesutel je v primorskem prostoru redek priimek.

K pestrosti priimkov v tem delu Krasa, v neposredni bližini do leta 1797 državne meje z Benetkami, so prispevali tudi člani vojaške posadke (cordoni) v Jamljah in pri Šablicih. Med krščenimi otroki najdemo tako Malibrege, Lipuzharje, Shilavije (oce je bil iz Moravske), otroke vojakov, oziroma državnih uslužbencev.

Vlado Klemše

ŠOLSTVO - Danes dopoldne slovesno odprtje v Kulturnem domu v Gorici

Začenja se 43. jesenski seminar za slovenske šolnike

Uvodno predavanje bo imela Vesna Mikolič - Od jutri do petka predavanja na Tržaškem in Goriškem

TRST, GORICA - V Kulturnem domu v Gorici bo danes dopoldne slavno odprtje 43. jesenskega seminarja za slovenske šolnike v Italiji, ki ga prirejajo slovensko in italijansko ministrstvo za šolstvo, Zavod Republike Slovenije za šolstvo, Deželni šolski urad za Furlanijo-Julijsko krajino in Urad za slovenske šole. Ob 9.30 bo uvodno predavanje dekanje Fakultete za humanistične študije Univerze na Primorskem Vesne Mikolič Medkulturna ozaveščenost včeraj, danes, jutri, ob 11. uri pa bo slavnostna otvoritev s kulturnimi programi, pozdravnimi govorji in odprtjem razstave Na Bonomovem domu, ki so jo pripravili dijaki Liceja Franceta Prešerna iz Trsta, nakar bo sledil sprejem Generalnega konzulata Republike Slovenije v Trstu. Jutri pa bo seminar stopil v živo s predavanji za nižješolske in višješolske profesorje, ki bodo na Općinah, medtem ko bodo v četrtek in petek v Trstu, na Proseku in v Gorici predavanja za vzgojitelje in učitelje.

Prizor z lanskega jesenskega seminarja za šolnike

ARHIV KROMA

KOROŠKA - Dvojezični krajevni napis spet aktualni po volitvah

Schüssel s »konsenzno skupinok o izkušnjah, ne pa o konkretnih ukrepih«

CELOVEC - Vodja poslanskoga kluba ljudske stranke (ÖVP) v avstrijskem parlamentu in nekdanji kancler Wolfgang Schüssel se je včeraj v Vrbi ob Vrbskem jezeru sestal s člani t.i. »konsenze skupine« o dodatnih dvojezičnih krajevnih tablah na južnem Koroškem. Po izjavi predsednika Skupnosti koroških Slovencev in Slovenk (SKS) Bernarda Sadovnika po opravljenem razgovoru je bila poglavitna tema razgovora izmenjava izkušenj in mnenj. Poleg Sadovnika sta se srečanja z nekdanjim kanclerjem udeležila še predsednika Zveze slovenskih organizacij (ZSO) Marjan Sturm in koroškega »Hei-

matdiensta« Josef Feldner. Kot je Sadovnik še poudaril, so se sogovorniki zavedali, da je razgovor potekal v času volilnega boja za parlamentarne volitve v Avstriji 28. septembra letos, zato se na njem tudi niso lotili konkretnih ukrepov v zvezi z urednictvijo razsodb ustavnega sodišča. O tem da bo morala odločati oz. predlagati rešitev nova avstrijska zvezna vlada, pri čemer je jasno, da bo morala vsaka rešitev upoštevati načela pravne države, je še dodal Sadovnik.

Še pred svojim prihodom na Koroško je Schüssel napovedal, da želi tudi v bodoči zakonodajni dobi avstrijskega parlamenta ostati vodja

BERNARD SADOVNIK

WOLFGANG SCHÜSSEL

poslanskoga kluba svoje stranke. V pogovoru za dnevnik "Kleine Zeitung" je dejal, da se bo za omenjeno funkcijo ponovno potegoval, »če pa ne bi bil izvoljen, pa želim ostati na-

vaden državnozborski poslanec«, je še pristavljal nekdanji avstrijski zvezni kancler, ki se očitno ne more odreči politiki.

Ivan Lukanc

»PORNOGRAPHY« Po slavi še dokumentarec v Avstraliji

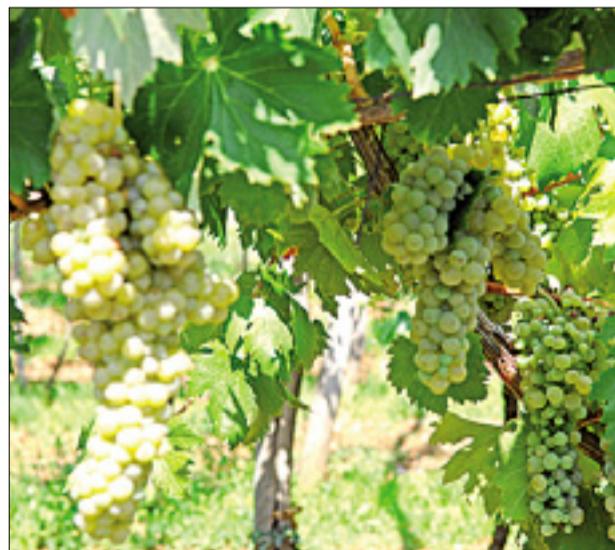

ANNA CIRIANI

PORDENON - Scriptiz na berlinskih ulicah je pordenonski profesorica Anni Ciriani v precejšnji meri spremenil življenje. Ko so se lani pojavili njeni pornografski posnetki, je bila Cirianijeva suspendirana, junija pa so jo po premestitvi ponovno zaposlili v šolskem polu v kraju Prata. »Pornoprof«, kot jo še danes poimenujejo, je podpisala izjavo, da se pornografski dogodki ne bodo več pripetili in obenem potrdila, da se je v razredu vedno zgledno obnašala.

Drugače pa je profesorica zaslovela, saj je nastopila v številnih oddajah, njena zgodba pa je obkrožila svet. Znana novinarka jo je namreč pred časom intervjuvala, tako da se je »pornoprof« pojavila tudi na straneh avstralske revije Marie Claire; V kratkem pa bodo po mreži Sky Cult predvajali dokumentarec o dogodku.

TRGATEV - Napoved deželne direkcije Predvidevajo 10-odstotno zmanjšanje količine grozdja

VIDEM - Letošnja trgatev bo v Furlaniji-Julijski krajini dobra, čeprav se napoveduje za deset odstotkov manjša količina grozdja od tiste, ki je predvidena na podlagi pravilnikov konzorcijev vin s kontroliranim poreklom. Tako predvidevajo pri deželni direkciji za kmetijske vire v luč bližnjega začetka trgatve, ki se bo začela ravno v teh dneh s trganjem sort, iz katerih pridelujejo peneča vina, kot je npr. črni pinot. Vzrok, menijo pri omenjeni direkciji, je treba iskati v obilnih padavinah do junija in v pogostih plo-

hah v drugi polovici avgusta, ki so postavile pod vprašaj zdravje vinogradov v FJK. Količina grozdja za vina s kontroliranim poreklom bo v pokrajinal Trst in Gorica tako predvidoma manjša za deset odstotkov pri rdečih in za sedem-osem odstotkov pri belih sortah. V pordenonski pokrajini napovedujejo desetodstotno zmanjšanje tako za rdeče kot bele sorte, medtem ko se v videmski pokrajini napoveduje od deset do petnajst odstotno zmanjšanje količine grozdja, ne glede ali gre za rdeče ali bele sorte.

KOROŠKA Srečanje veteranov spet buri duhove

CELOVEC - Srečanje vojnih veteranov teden dni pred avstrijskimi parlamentarnimi volitvami na gori Vrh pri Celovcu spet buri duhove na Koroškem. Nenazadnje tudi zaradi nemških neonacističnih skupin, ki v medmrežju že vabijo in napovedujejo svoj prihod na to izredno sporno srečanje vojnih veteranov.

Tako »akcijski komite proti koroškemu konsenzu« (komite nima opravka s konsenzno skupino o dvojezičnih tablah, temveč se postavlja proti konsenzu koroške politike, ki ne postopa proti omenjenem srečanju - prip. ured.) zahteva odpoved srečanja in kaznovanje še živih vojnih zločincev. Pri tem akcijski komite opozarja, da se bodo v okviru tridnevne programa prireditve skrajni desničarji med drugim srečali tudi na spremjevalni prireditvi v Krivi Vrbi, kateri soorganizator je Kameradschaft IV, veteranska organizacija nekdanjih privržencev bojne enote SS.

Akcijski komite proti koroškemu konsenzu še naznana, da od 19. do 21. septembra, torej v času prireditve na Vrhu, pripravlja antifašistične dneve proti spornejšemu srečanju vojnih veteranov.

Zahtevo po odpovedi zborovanja na Vrhu je izrekel tudi predsednik Enotne liste (EL) Vladimir Smrtnik. Srečanje na Vrhu severno od Celovca uradno sicer velja za spominsko proslavo za vojake in žrtve druge svetovne vojne, »v resnici pa je bila od vsega začetka proslava nacionalsocialističnih kamerovalov v duhu nacizma,« opozarja Smrtnik.

Da sta koroški deželnih glavar Haider in celovški župan Scheucher kljub temu pripravljena sprevoriti na tem zloglasnem srečanju, »dokazuje njihovo popolno politično amoralnost v času volilnega boja«, je še zapisal Smrtnik v izjavi za javnost. (I.L.)

FOTOUTRIP POLETJA '08 fotooutrip@primorski.it

Čudne opice na Bledu...

Lory

BLED - končan strateški forum

Sklepni dan minil v znamenju podnebnih sprememb in energetike

Udeleženci so se strinjali, da je potreben takojšen in usklajen odgovor

BLED - Sklepni dan dvodnevnega blejskega strateškega foruma je minil predvsem v znamenju razprav o podnebnih spremembah in energetske varnosti. Udeleženci so se strinjali, da je za spopad s podnebnimi spremembami potreben takojšen in usklajen odgovor, izpostavili pa so tudi nujo po zagotavljanju energetske varnosti.

Slovenski minister za zunanje zadeve Dimitrij Rupel je spomnil, da vse manj ljudi dvomi v to, da podnebne spremembе vplivajo na naše življenje, saj že čutijo nenavadne vremenske pojave, ki so posledica tega. Povezujejo se možnosti humanitarnih katastrof, ogrožena je prehranska varnost, kažejo se politične napetosti in vse to povzroča dodatne konflikte med državami in regijami, je prepričan Rupel.

Generalni sekretar Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (Ovse) Marc Perrin de Brichambaut je pojasnil, da je povezanost med varnostjo in podnebnimi spremembami že znana, nove pa so velike razsežnosti naravnih fenomenov. "Križa se je že začela, vidimo jo pred svojimi očmi," je poudaril in se osredotočil na primer srednje Azije. Pojasnil je, da se zaradi podnebnih sprememb zmanjšujejo količine vode, ki ne zadostujejo za potrebe vseh. Več vode so deležne dežele višje ob rečnih tokovih, dežele nižje pa zahtevajo enakopravnost in enake ko-

ličine, zato pozivajo druge države, naj ne gradijo jezov in naj ne porabljajo toliko vode. Razprava med temi državami je že zelo ostra in regionalnega sodelovanja je vse manj, zato ne bi bilo presenetljivo, če bi izbruhnila kriza, je opozoril de Brichambaut.

Vendar pa bo za rešitev problemov potrebno sodelovanje. "Podnebne spremembe so kompleksni, globalni problem na mednarodni ravni, zato morajo za njegovo reševanje vsi akterji delati konstruktivno na skupnem cilju," je pozval Rupel in dodal, da je potrebno uresničevati načelo: Deluj lokalno, razmišljaj globalno. Le holističen pristop in multilateralna akcija lahko dajo zadovoljujoč odgovor, je opozoril minister, ki si veliko obeta od prizadevanj EU in konference v Koebenhavn.

Rupel je opozoril, da bodo reševanju težav najtežje sledile že sicer revne države, zato je potrebno zagotoviti prenos novih tehnologij in vprašanje podnebnih sprememb vključiti tudi v razvojne programe in cilje združenih narodov. "Najpomembnejše je, da zagotovimo prihodnost za vse," je poudaril Rupel. Z njim se je strinjala tudi poslanka v britanskem parlamentu Margaret Beckett, ki je opozorila, da so z največjimi posledicami podnebnih sprememb srečujejo predvsem države, ki so že sicer nestabilne in v političnih težavah. (STA)

Slovenski zunanjji minister Dimitrij Rupel

OBISK - Premier Topolanek v Luki Koper

Češka se zanima za investicije v Kopru

Češki premier Mirek Topolanek se je zanimal za gradnjo infrastrukture in možnost čeških investicij v Luki Koper

ANSA

KOPER - Češki premier Mirek Topolanek je včeraj obiskal koprsko pristanišče. Sprejela sta ga predsednik uprave Luke Koper Robert Časar in njegov namenstnik Aldo Babič. Češki trg je za Loko Koper eno pomembnejših tržišč, z velikimi potenciali za razvoj in posledično povzročanje pretovora.

Predsednik češke vlade je pokazal veliko zanimanja za infrastrukturne projekte Luke Koper, glede na ambiciozne načrte Luke Koper, kjer v naslednjih petih letih predvidevajo vložek v višini 500 milijonov evrov v pristaniško infrastrukturo, je Topolaneka zanimala tudi možnost čeških investicij. Predsednik uprave Luke Koper Časar mu je glede tega pojasnil, da so strateške investicije, predvsem iz zalednih tržišč, zanimive in dobrodoše.

V Luki Koper so lani za partnerje na Češkem pretvorili okoli 200.000 ton blaga. Največ jeklenih proizvodov, ki so namenjeni predvsem avtomobilski industriji. Pomemben delež ima po njihovih navedbah tudi pretovor osebnih vozil, ki je v hitrem porastu, saj preko koprskega pristanišča poteka izvoz avtomobilov znamke Škoda za trge Sredozemljja in severne Afrike. Ob tem izpostavljajo tudi novo tovarno avtomobilov Hyundai v čeških Novoščicah, ki bo ta segment tovora še pospešila. S tem pa je povezan tudi pretovor zabožnikov, saj sestavni deli za avtomobilsko industrijo potujejo v zabožnikih prav preko Kopra, pojasnjujejo.

VOJSKO - Iz bolnic Franja in Pavla so jih prepeljali v južno Italijo

Spomin na evakuacijo ranjencev

Slavnostni govornik na sobotni slovesnosti je bil poslanec v DZ Samo Bevk - Na varno spravili 95 ranjencev

VOJSKO - V lepem sončnem vremenu so na Vojskem pripravili proslavo, na kateri so se spomnili evakuacije ranjenih borcev in invalidov iz bolnišnic Franja in Pavla na letališču v Nadlesku na Notranjskem, ki sodi med najzahtevnejše podvige iz časa NOB, tako z medicinskega, vojaškega kot tudi organizacijskega vidika. Priprave na prenos so se v štabu 9. korpusa pričele že 1. avgusta 1944 leta.

Slavnostni govornik je bil poslanec v DZ Samo Bevk, ki je med drugim dejal: «Najtežje in najzahtevnejše breme je bilo na zdravstvenih delavcih in petih brigadah 30. in 31. divizije. Za prenos in transport 95 ranjencev je bilo v celotni akciji angažiranih preko 3000 borcev. To je bilo razumljivo, saj je bilo v neposredni bližini namernavane poti 10 sovražnikovih postojank, prečkati pa je bilo potrebno tudi zelo zastraženo glavno cesto Logatec - Postojna in železniško progo nad Ravbar komando. 31. divizija je 13. avgusta prevzela najprej 30 ranjencev iz par-

tizanske bolnišnice Franje. Naporen transport do Želina, vzpon na Jagršče, prek Šrebrelske planote, Krnic, Oblakovega vrha in Rzelja ter Vojskega je trajal več kot 14 ur. Na Hudem polju se je transportu pridružilo še 50 ranjencev iz partizanske bolnišnice Pavle ter 15 ranjencev iz premičnih bolnišnic 9. korpusa. Tako je bilo skupno v transportu 95 ranjencev, invalidov in bolnikov. Večino ranjencev so tako od 31. avgusta do 6. septembra z zavezniškimi letali prepeljali na zdravljene v Bari in druga mesta v južni Italiji. Evakuacije ranjencev so pomembno razbremenile partizanske bolnišnice na Slovenskem, samo v bolnišnice južne Italije so jih od julija 1944 do 26. aprila 1945 v 51 poletih zvezniških letal odpeljali 2855.»

Dejal je tudi, da obnovitvena dela v Franji, ki jo je hudo prizadel neurje, dobro potekajo. Partizanska bolnišnica Franja je simbol humanosti in solidarnosti v času najhujšega spopada v zgodovini človeške civilnosti,

zato je pomembno, da jo v celetoti obnovimo, je poudaril Bevk in dodal, da tega projekta ne bodo zaustavili še tako zaničljivi pamfleti v pismih bralcev, kot tudi ne prefijeni poizkusi

V kaninskem pogorju še iščejo češkega jadralnega padalca

BOVEC - Reševalne službe v kaninskem pogorju še vedno iščejo 59-letnega češkega jadralnega padalca, ki je v soboto kljub megli vzletel s Kanina. Potem ko je območje dopoldan ponovno pregledal policijski helikopter, bo helikopter Slovenske vojske popoldan na teren popeljal še jamarske reševalce, so povedali na Policijski upravi Nova Gorica.

Češka padalca sta v soboto nekaj pred 13. uro kljub megli in slabemu vremenu nameravala poleteti s Kanina. Medtem ko je prvi ob neupečenem poskusu ostal na tleh, je 59-letnik uspel vzleteti, za njim pa se je izgubila vsaka sled.

Pogrešanega so začeli iskati bovški gorski reševalci, sodelujejo pa tudi člani jamarske reševalne službe in gorske enote novogoriške policijske uprave ter bovški policistici. Kot je za STA povedal načelnik bovške postaje gorskih reševalcev Marko Matajurc, so kljub slabvi vidljivosti zradi goste megle tudi s pomočjo psov uspeli pregledati območje Malega Skednja, kjer naj bi po informacijah prijatelja obtičal Čeh, a padalca niso našli.

V akcijo se je že v nedeljo vključil helikopter slovenske policije, ki je območje pregledal tudi včeraj dopoldan, ko se je iskalna akcija nadaljevala. Popoldne je na območje priletel še helikopter Slovenske vojske, je pojasnil tiskovni predstavnik novogoriške policijske uprave Dean Božnik.

POP TV: Policija ovadila sedem paznikov zapora Dob

LJUBLJANA - Policija v Trebnjem je ovadila sedem od enajstih osušljenih paznikov, ki naj bi v zaporu na Dobu mučili in pretepali obsojence, je včeraj poročala POP TV. Imena ovadenih so zdaj ostajajo skrivnost. Na novomeški policijski upravi so po poročanju POP TV potrdili le, da so zadevo predali tožilstvu. Policija je namreč po mesecu in pol dolgi preiskavi na podlagi internega poročila posebne komisije zaključila, da je devet od enajstih paznikov kršilo pooblastila upravičene uporabe fizične sile. Pazniki naj bi se nad obsojenimi znašli na različne načine, od klofut do žaljivk.

Vsebina poročila pa, tako POP TV, navaja tudi primere, ko naj bi se nad obsojenimi znašli v zatemnjeni sobi in jih polivali z vodo. Direktor zapora Dob Jože Podržaj ovadil za POP TV ni želel komentirati. (STA)

Proslava na Vojskem so popestrili tudi s partizanskimi uniformami

Bruna Olenik

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.it

Torek, 2. septembra 2008

Primorski
dnevnik

DRAGA 2008 - Predstavitev 43. izvedbe študijskih dnevov

Trubarjev pečat

Od petka do nedelje na Opčinah o katoliškem tisku, aktualnem slovenskem trenutku in 500-letnici Primoža Trubarja - Festival ustvarjalnosti za zaključek 18. Drage mladih

Z začetkom septembra se na Opčini vračajo tokrat že 43. študijski dnevi Dra- ga 2008, ki bodo potekali od petka do ne- delje pod šotorom v parku Finžgarjevega doma, poseben pečat pa jih bo letos dala 500-letnica rojstva Primoža Trubarja. Vsa- koletni organizator študijskih dnevov, Dru- štvlo slovenskih izobražencev iz Trsta, je za geslo srečanja izbral ravno Trubarjev stavek »Jest sim enu dobru vojskovanje voj- skoval«, znamenitemu reformatorju pa bo- do posvetili predavanji in razstavo. Pro- gram Drage 2008, ob kateri se bo v sobo- to na Opčinah zaključila tudi 18. Draga mladih, so orisali včeraj dopoldne v pro- storih DSF v Trstu.

Prav z odprtjem razstave o Trubar- ju, na kateri bosta govorila Majda Starič in Zvone Štrubelj, pel pa katoliško-evangel- čanski ekumenski zbor iz Prekmurja, se bo v petek popoldne ob 16.30 letosnjica Draga začela, je opozoril predsednik DSF Sergij Pahor. Uvodna okrogliza bo posve- čena slovenskemu katoliškemu tisku oz. vprašanju, kako z besedo do ljudi. O pro- blemih in načrtih, ki odsevajo problema- tiko celotne slovenske katoliške skupnosti, bodo govorili uredniki slovenskih katoliških te- dnikov iz Ljubljane, Gorice in Celovca Franci Petrič (Družina), Jurij Paljk (Novi glas) in Hanzi Tomažič (Nedelja), to pa bo tudi trenutek poudarka na enotnem slo- venском kulturnem prostoru.

V soboto bo drugo srečanje ob 16.30 oblikovala znana slovenska novinarka in publicistka Alenka Puhar, ki bo govorila na temo Nočne barve in povezane oči. Kot je dejal Pahor, bo šlo za razmišlanje o sedan- nem trenutku med Slovenci ter o priča- kovanjih predavateljice glede sedanjosti, kot je za Drago običaj, pa bo nedelja predsta- vljala vrhunec in zaključek študijskih dne- nov, ki bo prav tako minil v Trubarjevem znamenju. Izseljenški duhovnik in nekda- nji openki župnik ter Trubarjev preuč- valec Zvone Štrubelj bo ob 10. uri govoril o novi duhovni podobi Primoža Trubarja, kjer bo slednjega predstavil kot reforma- torja ter duhovnega in pastoralnega de- lavca, ki je bil sicer otrok svojega časa, je pa znal videti dlje kot ostali sodobniki. Po- coldne ob 16. uri pa se bo Draga 2008 zaključila s predavanjem zgodovinarja Igora Grdine Trubar za vse čase, kar bo pri- ložnost za kritično razmišlanje o aktua- lnih družbenih pojavih v matici in o slo- venški identiteti. Kot vsako leto bo tudi le- tos v nedeljo dopoldne ob 9. uri maša za udeležence študijskih dnevov, ki jo bo da- roval tržaški škof msgr. Evgen Ravignani, organizatorji pa letos pričakujejo obisk vi- sokih gostov iz Slovenije. Tako se bo v so- boto mudil slovenski veleposlanik v Rimu Andrej Capuder, v nedeljo pa minister za šolstvo in šport Milan Zver. Udeleženci bo- do imeli na voljo tudi ravno včeraj izšli zbornik lanske Drage z naslovom Stanje duha na Slovenskem s predavanji, uvo- nimi pozdravi in posegi v razpravo, kar je pomemben dokument in zrcalo časa, je dej- jala urednica zbornika Nadia Roncelli.

Ta teden pa ne bo samo v znamenju Drage, ampak tudi zaključka 18. Drage mladih, in okviru katerih se je ravno včeraj za- čel Festival mladinske ustvarjalnosti, ki ga je orisala Raffaella Petronio. Do sobote se bodo tako mladi udeleženci družili v okviru likovne, gledališke, plesne, časnikarske in kolesarske delavnice ter delavnic ustvar- jalnega ličenja in duhovnih pesmi. Med po- memnejšimi srečanji je treba omeniti če- trtkovo odprtje razstave Marte Jakopič Ku- naver in večer improvizacije s pevko Laro Puntar in kitaristom Darijom Vivianjem. V soboto bo ob 10. uri zaključna okrogliza na temo Vzpostavitev dialoga brez od- povedovanja svoji identiteti, na kateri bo- do spregovorili Aleksander Studen-Kirchner iz Avstrije ter Vesna Mikolič in Edi Ko- vač iz Slovenije, ob 21. uri pa bo zaključni večer.

Ivan Žerjal

Z leve: program Drage in Drage mladih so orisali Sergij Pahor, Nadia Roncelli in Raffaella Petronio

KROMA

DRAGA MLADIH - Pester teden ustvarjalnih delavnic za vse okuse
Ples, risanje, novinarstvo, teater, ličenje, petje in celo kolesarjenje

Na včerajnjem odprtju festivala mladinske kreativnosti so nastopile tudi plesalke društva Mosp

KROMA

POSTOJNA - Zaključek tabora angleškega jezika Jezikajte

Prikazali so znanje

Tabor je priredilo Združenje staršev OŠ Franca Milčinskega s Katinare, udeležilo pa se ga je 30 otrok

Prejšnji teden se je v Postojni zaključil tabor angleškega jezika Jezikajte v organizaciji Združenja staršev OŠ Franca Milčinskega. V čudovitem parku Srednje gozdarske in lesarske šole so udeleženci pričakali starše in jim s kratko prireditvijo prikazali, česa so se naučili. Tabora se je udeležilo 30 otrok iz zamejstva in Slovenije, pridružila pa se jim je še deklica iz Albanije

FOTO MONTENERO

Tečaj kreativnega branja in pisanja

V prostorih Centra Veritas (Ul. Monte Cengio št. 2/1) bodo dabs ob 18.30 predstavili tečaj kreativnega branja in pisanja, ki ga bo vodila pisateljica Patrizia Rigoni. Tečaj bo razdeljen na 7 lekcij in bo brezplačen. Za informacije tel. 040569205, elektronska pošta centrorigoni@gesuiti.it.

Tečaji italijanščine za tuje

Zavod IAL bo od septembra dalje priredil tečaje italijanščine za tuje različnih stopenj, ki jih bodo obogatili z obiskom mesta. Tečaji bodo trajali 100 ur in bodo na sedežu IAL v Ul. Pondares št. 5 večinoma zvečer (v primeru zadostnega povraševanja bodo tečaji tudi dopoldne). Tečaji so namenjeni tujem od 16. do 64. leta starosti, za sodelovanje pa je dovolj priložiti davčno številko. Vpisovanja sprejemajo v Ul. Pondares št. 5 od pondeljka do petka ob 8.30 do 19. ure. Za informacije tel. 0406726311 (Anna Andriani), elektronska pošta anna.andriani@ial.fvg.it.

Prijava zalog vina 2008

Kmečka zveza obvešča vinogradnike, da morajo prijaviti morebitne količine vina, ki so jih imeli na za- logi dne 31. julija opolnoči. Termin za predstavitev prijave zapade letos 10. septembra. Te obveznosti so oproščeni samo privatni končni porabniki in trgovci na drobnem. V prijavi mora biti vino razvrščeno po kakovosti in sicer, črna in bela vina, namizna vina, vina s kontroli- ranim poreklom, vina z geografskim poreklom, neglede na leto proizvodnje. Tudi letos se bodo pri- jave izpolnjevale direktno na spletni strani SIAN-a ([HYPERLINK "http://www.SIAN.IT"](http://www.SIAN.IT)). Prijavo se lahko predstavi ali preko Pooblaščenih centrov za strokovno pomoč v kmetijstvu (CAA) ali direktno po pošti na AGEA (s priporočenim pi- smom).

Kmečka zveza je na razpolago za iz- polnjevanje prijav do 8. septembra.

»Rozzolando 2008«

V nedeljo, 7. septembra bo v pri- redbi športnega združenja Rozzol z začetkom ob 15. uri netekmovalni tek po ulicah Rocola. Vpis na tek stane dva evra in je možen pri bla- gajni šagre Pijs X. ali eno uro pred začetkom.

TRIESTÈFOTOGRAFIA - Razstavo Prehajanja predstavlja krožek Fotovideo Trst 80

V Narodnem domu in drugod fotografije za različne okuse

Trije slovenski fotografi prikazujejo Ljubljano in njeno arhitekturo - Festival ponuja vrsto zanimivih razstav

V razstavnih dvoranih in v veži Narodnega doma je na ogled razstava Prehajanja - Transitions, ki jo v sklopu 4. festivala Triestefotografija ponuja ljubljanska galerija Photon, v sodelovanju s krožkom Fotovideo Trst 80. Svoja dela razstavljajo trije slovenski fotografi iz Ljubljane, in sicer Tomaž Gregorič, Branko Cvetkovič in Bojan Salaj. Slednja dva sta se udeležila včerajšnjega odprtja, tako kot kustos galerije Photon Dejan Sluga, ki je na kratko opisal projekt. Ob njih je bil Alessio Curto, »duša« tržaškega festivala, s katerim dobro sodeluje krožek Fotovideo Trst 80. V imenu slednjega je goste predstavil Robi Jakomin.

Ljubljanska galerija Photon (nahaja na Poljanski cesti št. 1) deluje od leta 2003, ko je na pobudo Dejana Sluge začela gostiti stvaritve sodobnih slovenskih fotografov. Projekt Prehajanja je včeraj doživel tretjo predstavitev, po razstavah na Dunaju in v Ljubljani. Trojica je s svojimi posnetki, ki so v povečavi razstavljeni na velikih panojih, ustvarila neko celoto, ki iz različnih zornih kotov ponazarja Ljubljano in njene arhitekturne značilnosti.

Bojan Salaj, fotograf Narodne galerije v Ljubljani, je v ciklusu Interijeri uperil svoj objektiv v najpomembnejše prostore slovenske države - parlament, ustavno sodišče in urad pokojnega predsednika republike Drnovška. Simboli samostojne Slovenije krasijo torej stene poslopja, ki je bilo zaradi svojega slovenstva pred 88 leti požgano. Zunanost ljubljanskih stavb je upodobil Branko Cvetkovič, projekt pa dopolnjuje slike Tomaža Gregoriča na temo arhitekture v predmestju - v Črnučah, na cesti za Brdo in v Spodnji Šiški. Tematiziranje sodobnega urbanega okolja je po opisu v katalogu tudi »sprehod skozi neko plast sodobne slovenske fotografije«. Ostale stvaritve so na ogled na spletni strani www.photon.si. Pokrovitelja razstave sta Zveza slovenskih kulturnih društev in Zadružna kraška banka.

Festival ponuja še marsikaj zanimivega. Razstave so na ogled na raznih lokacijah, danes bo na vrsti Umag, kjer bo ob 19. uri odprtje razstave Lorena Matič, Olje Stipanovič in Špeli Volčič. Prva razstavlja svoja dela na 15 različnih mestih, eno od katerih je ravno Narodni dom. Jutri bodo ob 18. uri odprli razstavo »Anime a nudo - Cronaca d'emozioni« tržaškega fotografa Francesca Brunija (v centru BIC, Ul. Flavia 23/1). Razstavo sestavljajo akti z igro svetlobe in senci - slike, ki jih je Brunij že uspešno predstavil v Trstu in Milanu - ter pomenljivi posnetki iz tržaške kronike, ki jih je avtor uvelj v objektiv za dnevnik Il Piccolo. Festival žal ne razpolaga s spletno stranjo, tako da si je treba celoten program priskrbeti na licu mesta. (af)

LICEJ PREŠEREN Včeraj začetek preverjanj

Potem ko so prejšnji teden to preizkušnjo že opravili na Poklicnem zavodu Jožefa Stefana, Pedagoškem in družboslovnem liceju Antonia Martina Slomška in Trgovskem tehničnem zavodu Žige Zoisa, se je včeraj popoldne tudi na Liceju Franceta Prešerena začelo preverjanje znanja pri tistih dijakih, ki so ob koncu lanskega šolskega leta bili nezadostno ocenjeni v nekaterih predmetih. Razlog za tak časovni zamik je bodisi v majhnem številu nezadostnih dijakov kot tudi v dejstvu, da so se prejšnji teden nekateri profesorji mudili na poletnem seminarju za slovenske šolnike v Italiji. Ocenjevanje je bilo preloženo dvajsetim dijam, ki so včeraj popoldne sedli v šolske klopi, kjer jih je čakala pisna naloga. Danes popoldne bodo prišla na vrsto ustna izpraševanja, ki se bodo nadaljevala v četrtek popoldne, saj se bodo jutri profesorji mudili na predavanjih v okviru jesenskega seminarja za slovenske šolnike. Drugače se bo pouk na liceju Prešeren začel 11. septembra.

Včerajšnja predstavitev v razstavnih dvoranih Narodnega doma

KROMA

TRST

Konec tedna Maksištafeta

Združenje Amici del tram di Opcina (Prijatelji openskega tramvaja) prireja z začetkom v soboto, 6. septembra, 27. izdajo Maksištafete za Memorial Savina Renzija. Pokrovitelji manifestacije, ki se je vsako leto udeleži preko šeststo atletov so še Dežela Furlanija Julijska krajina, tržaška občina in Fundacija tržaške hranilnice.

Start štafete bo kot vsako leto izpred občinske polače na Velikem trgu. Vsako ekipo sestavlja 24 atletov, ki bodo tekli vsak po eno uro na posebni krožni trasi. Tek traja 24 ur in zmaga ekipa, ki v tem času preteče neveč kilometrov. Letos se bo na tekmi pomerilo trideset ekip, med temi pa bodo tudi ekipe iz Slovenije in Hrvaške. Novost letošnje izdaje je napovedan nastop mladinskih ekip, osrednjo Maksištafeto pa bodo spremljale še druge manjše tekaške tekme. Manifestacija ima poleg športne tudi socialno vsebino, saj bo obenem potekalo nabiranje prispevkov za raziskave otroške bolnišnice Burlo Garofolo. Poleg štafete je na programu tudi vrsta kulturnih in glasbenih točk.

NARAVA - Merjasci vse pogosteje prodirajo v tržaško predmestje

Divja žival ali hišni ljubljenček?

Številni občani radi pogostijo divje prašiče kar na domačem dvorišču - Po lovskih popisih jih je med Sovodnjami in Miljami nad 500

Skupina merjasic se pase ob Novi openski cesti

KROMA

jeckta Kraški okraj, piše med drugim, da se je »v teku let na območjih, ki so bila včasih namenjena paši, vselilo grmičevje, ki se je nato razvilo v kraško gozdno rastje. Na tak način se je polnoma spremenil videz teritorija, tako da so se živalske in rastlinske vrste, značilne za odprte prostore, začele silno krčiti, nekatere so celo izginile, na račun drugih vrst, katerih habitat je gozd. Glede tega obstajajo jasni in potrjeni značilni primeri populnega izginotja nekaterih vrst, ki so nekoč živele na gmajni in silne širitve drugih gozdnih vrst, npr. srnjaka ali merjasca.« Slednji so potem takem nadomestili zajace, fazane (slednji sicer niso avtohtona vrsta) in druge ljubitelje odprtih prostorov.

Popisi, ki jih vsako leto opravljajo lovci, kažejo, da je divjih prašičev na goriško-tržaškem Krasu vse več. Na območju med Sovodnjami in Miljami so jih v lovski sezoni 2004-05 popisali 238, v sezoni 2005-06 452, sledil je edini

upad (368 v sezoni 2006-07), nakar je njihovo število naraslo na 468 (2007-08) in 544 (letos). Izvedenec Franco Perco, častni predsednik in soustanovitelj italijanskega združenja za upravljanje fane (AIGF), podčrtuje, da navedeni podatki v glavnem držijo, pa čeprav najbrž niso povsem točni, saj je divje prašiče kar težko popisati. V povprečju se njihova populacija vsako leto podvoji, saj ima divji prašič med srednje-velikimi sesalcimi naših krajev najvišjo rodnost. Dr. Perco, ki je bil med pobudniki na podlagi popisov načrtovane organizacije lova v Italiji, pojasnjuje, da vsakoletni lovski načrti določajo za vsako živalsko vrsto primerno število ustrelitev. Pri tem upoštevajo podatke popisov in oceno stopnje rodnosti.

Divji prašiči so na Krasu izginili že v 19. stoletju, nakar so se spet pojavili pred 20-30 leti. Razmnožili so se najprej v Sloveniji, od koder so v drugi polovici 70. let prišli na Goriško, v 80. letih pa še na Tržaško. Njihova prisot-

nost je postala zaznavna šele po letu 1990. V tistih letih je skupina divjih svinj med drugim zbežala iz ograjenega prostora blizu doma Beatitudini pri Ferligih. »Ni jasno, v kolikšni meri je ta skupina vplivala na razvoj celotne populacije divjih prašičev. Nedvomno so "ubežniki" poselili območje med Opcinami in Bazovico,« pravi Perco, ki odklanja tezo, da živila na Krasu dve različni podvrsti divjih prašičev. »Naši divji prašiči so mešanci, to je to. Včasih so trdili, da sodijo pobegle divje svinje v neko podvrsto iz Maremme, izkazalo pa se je, da le-ta ne obstaja, saj so tamkajšnji divji prašiči enaki ostalim. Divje svinje so toplejši krajih vsekakor manjše, v hladnih krajih pa večje,« pravi Perco. Za zanimivost naj navedemo, da živijo največji divji prašiči na svetu v skrajno vzhodni ruski tajgi ob reki Ussuri, med Vladivostokom in Khabarovskom, kjer dosegajo pogosto 450 kilogramov teže.

Aljoša Fonda

PREVOZI - Čezmejna povezava končno realnost

Šofer Giorgio opravil zgodovinsko vožnjo na progi Trst-Sežana-Trst ...

Največjo zaslugo za novo povezavo nosi Zadružna kraška banka - Včeraj prvi potniki

Šestkrat dnevno iz Sežane v Trst in prav tolkokrat iz Trsta v Sežano: nova mednarodna medmestna proga je od včeraj realnost. Razveseljava, kot je razveseljiva vsaka zamisel, ki želi brisati razdalje in približati ljudi. Ob 8. uri je s sežanske avtobusne postaje odpeljal prvi avtobus, ob 20. uri je na tržaško privozil zadnji. Pokrajini Trst in Občini Sežana je tako uspelo uresničiti dolgoletne sanje marsikaterega njenega svetnika in svetnici, a tudi »preprostih ljudi«. Politični volji se je pridružila podjetniška: k projektu sta pristopili avtobusni podjetji Avriko (Sežana) in Trieste Trasporti, predvsem pa Zadružna kraška banka. Brez njene odločilne finančne pomoči bi se včerajšnji datum ne zapisal v tržaško-kraško zgodovino. »Rade volje smo pristopili k pobudi, na kateri vidimo začetek uveljavljanja prepotrebne evropske duha,« je včeraj pojasnil predsednik banke Sergij Stancich. »To sodelovanje nam je v ponos in mislim, da je lahko tudi našim članom.« Vidno zadovoljni so bili tudi upravitelji tržaške pokrajine in sežanske občine. Za predsednico Mario Tereso Bassa Poropat je to »prvo pomembno in pozitivno dejanje po padcu meje«, okrog katerega so se z navdušenjem združili politiki in tehnički. Sežanski župan Davorin Terčon upa, da bo nova avtobusna proga zblžala obe mesti in oba tu živeča naroda, predvsem pa, da bo prebivalstvu koristila.

Stevilnih potnikov si seveda želijo tudi pri podjetjih Avriko in Trieste Trasporti; na novi medmestni progi vozijo v jutranjih urah slovenski avtobusi, popoldne pa italijanski. Vožnja po sedemnajst kilometrov dolgi progi traja pol ure, postanki pa so predvideni na tržaških avtobusnih postajah, pri sodišču (Ul. Coroneo oziroma Ul. Fabio Severo), glavnih univerz (na treh različnih postajah), na Općinah (Dunajska cesta), Fernetičih in sežanskih avtobusnih postajah. Iz Sežane odpotujejo avtobusi (vsak delavnik razen sobote) ob 8., 9.30, 11., 16.30, 18. in 19.30, iz Trsta pa ob 8.45, 10.15, 11.45, 15.45, 17.15 in 18.45; enosmerna vozovnica stane 1€.

Avtobus podjetja Trieste Trasporti je včeraj šofiral Giorgio Brandoliso. Z novo zadolžitvijo je zadovoljen, želi pa si, da bi se na njegovem avtobusu peljalo čim več potnikov. Podjetje računa, da je potencialnih potnikov okrog 20.000, v prvi vrsti prebivalci Općin in Sežane. Giorgio je včeraj je po prvih štirih vožnjah prodal dvajset (strogodvoječnih) vozovnic. Ko je udoben in klimatiziran avtobus ustavlil v bivšem tržaškem silozu, je prodal še enaindvajseto. Kupil jo je zase, »za spomin«. Kajti včerajšnji delovni dan je bil v marsičem zgodovinski.

Poljanka Dolhar

Enosmerna vozovnica nove mednarodne medmestne proge (zgoraj) in zdravica njenih pobudnikov na sežanski avtobusni postaji (spodaj)

KROMA

KMEČKA ZVEZA Poravnava škode, ki jo povzroča divjad

V teh dneh je vedno več kmetov, predvsem vinogradnikov, ki se obračajo na Kmečko zvezo in sprašujejo kam naj se obrnejo za poravnavo škode, ki jih jo je na raznih kulturnih, predvsem vinogradih, povzročila divjad (v tem letnem času predvsem srnjad, divji prašiči, ptice, ipd.).

S tem Kmečka zveza smatra za potrebo ponoviti to, kar smo že pred časom objavili, in sicer:

za izvajanje novega deželnega zakona o lovu ni bil še izdelan pravilnik in se zato pristojne oblasti za izplačevanje odškodnine nanašajo na pravilnik ukinjenega zakona iz leta 1999, ki določa, da morajo vsi kmetovalci in lastniki zemljišč, ki so utrpeli škodo po divjadi na obdelanih površinah, na reji živali in na kmečkih strukturah, vložiti prošnjo za odškodnino na Pokrajinsko upravo v primeru, da je škoda višja od 100 € v tržiškem, nadiškem in kraškem lovskem okrožju. Na ostalih območjih (Brda in ravmina) mora biti škoda višja od 155 €;

prošnjo morajo interesenti na posebnem obrazcu vložiti na pokrajinsko upravo najkasneje v roku dveh dni po ugotovitvi škode;

prošnji je treba priložiti še sledeče podatke:

katastrske podatke zemljišča, kulturo na kateri je bila škoda povzročena;

opisati škodo (količina pridelka, število sadik, rastlin, ali število uničenih živali (kokoši, zajevi, ipd.);

davčno številko ali številko DDV (IVA);

samo za tržaško pokrajino: v primeru vinogradov: izjavo o pridelanem vinu oz. grozdju v zadnjih treh letih;

v primeru drugih kultur: izjavo o pridelanih količinah kmetijskih pridelkov v zadnjih treh letih;

kopijo zadnje prijave dohodkov. Kot že povedano, mora biti škoda vidna in jo ocenjujejo pooblaščeni funkcionarji (lovski čuvaji) pokrajinske uprave v teku 8. dni.

Člane in kmete, ki jim je divjad povzročila škodo na obdelanih površinah ali na reji živali in jo nameravajo prijaviti, Kmečka zveza vabi, da se nujno javijo v njenih uradih v Trstu (tel. 040/362941), Gorici (tel. 0481/82570) in Čedadu (tel. 0432/703119).

FERNETIČI - Obisk intermodalnega terminala

Za bolj učinkovit transportni sistem

Upravitelji tovornega postajališča pri Fernetičih so uglednim gostom razkazali obstoječo strukturo in predstavili prihodnje načrte

Utrinek z včerajnjega sprehoda po terminalu pri Fernetičih

MONTENERO

Prometni sistem s pripadajočo infrastrukture igra v sodobnem času vse pomembnejšo vlogo v gospodarstvu in vpliva seveda tudi na učinkovito mednarodno trgovino. Tako je na včerajnjem obisku intermodalnega terminala pri Fernetičih ugotavljal deželni odbornik za promet in infrastrukture Riccardo Riccardi, predsednik tovornega postajališča pri Fernetičih Giorgio Maranzana in pooblaščeni upravitelj Claudio Grimm sta namreč včeraj dopoldne pri Fernetičih ob Riccardiju sprejela še tržaškega podžupana Parisa Lippija, vladnega podstajnika Roberta Menia in predsednika Pristaniške oblasti Claudia Boniciollija. Med sprehodom po terminalu sta gostom razkazala obstoječe strukture in jih seznanila tudi s tistimi, ki bodo kmalu nared, se pravi z novim skladiščem, ki bo obsegalo 6 tisoč kvadratnih metrov in v katerem bodo našli prostor predvsem zamrzovalniki za shranjevanje živil pri primerno nizki temperaturi. Napeljali bodo tudi

fotovoltaični sistem za proizvodnjo električne energije in uredili primeren sistem za odpadne vode.

Intermodalni terminal naj bi služil predvsem regionalnim interesom. Odbornik Riccardi je pri tem opozoril na potrebo po integraciji vseh storitev na tem prostoru, ki se bo odražala na rasti celotnega območja. Na tak način se bodo vzporedno razvile še vrste poslovnih dejavnosti, ki so posredno ali neposredno povezane z delovanjem terminalov.

Gostje so analizirali možnosti kombinacije in integracije različnih načinov transporta, tako pomorskega (od tržaškega pristanišča je terminal oddaljen le 15 km) in železniškega kot zračnega, ki bi omogočil hiter in kakovosten transport blaga ter hkrati zagotovil bolj učinkovito uporabo razvjanega transportnega sistema. V luči snovanja novega deželnega načrta za promet bo Riccardi v prihodnje obiskal tudi tovornja postajališča v Gorici in Cervinjanu.

PONTEROŠO - Pod skupnim nebom Mednarodni sejem solidarnosti in sožitja

Na Ponterošu je od sobote vse živo. Mestni trg so preplavile bele stojnice mednarodnega sejma Solidarnost in sožitje - Pod skupnim nebom, ki ga že sedem let prireja združenje Aciesss - Confesercenti v sodelovanju s Trgovinsko zbornico in tržaško pokrajino.

Kdor se bo sprejal med stojnicami, bo začutil večetnično vzdusje, ki ga prireditev vsako leto pričara. Mednarodni obrtniki iz afriških, azijskih in južnoameriških držav, z Bližnjega vzhoda, Evrope in seveda Italije bodo ponujali najrazličnejše izdelke iz kamna in lesa, srebrn nakit, vabljive dišave, bombažne ali pa volnene obleke, medtem ko bodo tajski, turški, francoski, kubanski, indijski, argentinski, špan-

ski, madžarski, bavarski in dominikanski kuhrske mojstrij poskrbeli, da se ne bo nihče vračal domov s praznim želodcem. Drevi bodo na Ponterošu prisotni tudi operaterji projekta nočnega avtobusa Overnight, ki bodo prisotne seznanili s težavami, ki jih povzroča prekomerno uživanje alkohola in občinstvu ponudili tudi brezplačni alkotest.

Večere pa bo do konca prireditve, se pravi do nedelje, 7. septembra, obogatila tudi pristna glasbena ponudba. Drevi bo na Ponterošu glasba zadonela že ob 19. uri, zanjo pa bo poskrbel DJ Fabioz, medtem ko bo ob 21. uri na sporednu koncert skupine The Dub Sync, ki izvaja pretežno elektronsko glasbo.

Ul. Mazzini 1/A (040 271124). Prosek (040 225340) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Giulia 14, Ul. Costalunga 218/A, Ul. Dante 7, Milje - Ul. Mazzini 1/A. Prosek (040 225340) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Dante 7 (040 630213).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita. Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800-991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih

Včeraj danes

Danes, TOREK, 2. septembra 2008

ŠTEFAN

Sonce vzide ob 6.28 in zatone ob 19.41 - Dolžina dneva 13.13 - Luna vzide ob 9.24 in zatone ob 20.25.

Jutri, SREDA, 3. septembra 2008

GREGOR

VREMENIČAR OB 12. URI: temperatura zraka 25,3 stopinje C, zračni tlak 1017,1 mb raste, brezvetro, vlaga 56-odstotna, nebo rahlo oblako, morje rahlo razgibano, temperatura morja 22,8 stopinje C.

Lekarne

Od ponedeljka, 1., do sobote, 6. septembra 2008

Urnik lekarne: od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30.

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Giulia 14 (040 572015), Ul. Costalunga 318/A (040 813268), Milje -

storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

ALCIONE - Dvorana je zaprta zaradi poletnega dopusta.

AMBASCIATORI - 16.30, 18.10, 19.45, 21.20 »Kung fu Panda«.

ARISTON - 21.00 »Il vento fa il suo giro«.

CINECITY - 16.00, 16.30, 17.00, 18.00, 18.30, 19.00, 20.00, 20.30, 21.15, 22.00, 22.20 »Kung fu Panda«; 16.15, 18.10, 20.05, 22.00 »Piacere Dave«; 16.00, 17.00, 18.45, 20.15, 21.30 »Le cronache di Narnia: Il principe Caspian«; 16.00, 18.50, 21.40 »Il cavaliere oscuro«.

EXCELSIOR - 16.15, 18.15, 21.15 »Sex List - Omicidio a tre«.

EXCELSIOR AZZURRA - 16.30, 18.20, 21.00 »Once - Una volta«.

FELLINI - 17.45, 22.10 »12«; 20.00 »Gomorra«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Doomsday« (prepovedan mladim pod 14. letom).

GIOTTO MULTISALA 2 - 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »La terra degli uomini rossi - Birdwatchers«.

KOPER - KOLOSEJ - 16.30, 18.50, 21.10 »Wall-E«; 20.00, 22.00 »Kako ugrabititi nevesto«; 16.00, 18.00 »Kung fu Panda«; 16.50, 19.10, 21.30 »Mumija«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 15.50, 17.20, 18.55, 20.40, 22.15 »Kung fu Panda«; Dvorana 2: 16.00, 18.15, 21.45 »Le cronache di Narnia: Il principe Caspian«; Dvorana 3: 16.15, 17.45, 20.30, »Piacere Dave«; Dvorana 4: 20.10, 22.00 »Il cavaliere oscuro«; 15.45, 17.10, 18.40, 22.30 »Denti«; 20.15 »Io vi troverò«.

SUPER - Film prepovedan mladim pod 18. letom starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.30, 20.00, 22.00 »Kung fu Panda«; Dvorana 2: 17.50, 20.10, 22.15 »Doomsday« (prepovedan mladim pod 14. letom); Dvorana 3: 16.30, 18.30 »Kung fu Panda«; 20.15, 22.15 »Piacere Dave«; Dvorana 4: 17.30, 20.30 »Le cronache di Narnia: Il principe Caspian«; Dvorana 5: 17.40, 20.00, 22.10 »Sex list - Omicidio a tre«.

Čestitke

Danes NEVA GRILANC slavi okrogla leta. Voščimo ti sreče, zdravja in kar si sama želiš - soletniki.

Vsi na nižji srednji šoli Sv. Cirila in Metoda ter na katinarski podružnici se veselimo prihoda malega TRISTANA. Mamici in sodelavki Katja Milič ter očku Borisu želimo veliko lepih trenutkov.

Šolske vesti

NA SEDEŽU IN ODDELKU srednje šole Kosovel se pouk prične 10. septembra z dnevnim urnikom od 8. do 13.30 do vključno 13. septembra. S 15. septembrom bo potekal redni urnik od 8. do 14.25.

GODBENO DRUŠTVO PROSEK sprejema vpise v Glasbeno šolo za pihala truba in tolkal. Za informacije in vpis tel. št.: 335-7722306 (Marko) in 040-251101 (Bruno) ali po e-pošti na gdp1904@libero.it.

NIŽJA SREDNJA ŠOLA SV. CIRILA IN METODA sporoča učencem, ki so se prijavili na tečaj »Slovenščina v meziniku«, da se bo slednji začel danes, 2. septembra, v prostorij svetoivanskega sedeža s sledečim urnikom: učenci 1.r. katinarskega in svetoivanskega sedeža od 8.30 do 10.30; učenci 2. in 3. r. katinarskega in svetoivanskega sedeža od 10.45 do 12.45. Učenci naj prinesajo s seboj zvezek, pero, svinčnik, radirko in barvice.

RAVNATELJSTVO PEDAGOŠKEGA IN DRUŽBOSLOVNEGA LICEJA A.M. SLOMŠKA sporoča, da bo do 6. septembra šola zaprta vse sobote.

NIŽJA SREDNJA ŠOLA SV. CIRILA IN METODA sporoča, da se bo pouk začel v sredo 10. septembra, s sledečim urnikom: od 8.00 do 12.35.

PEDAGOŠKI IN DRUŽBOSLOVNI LI-

CEJ A.M. SLOMŠEK obvešča dijake, da je prvi dan pouka v sredo, 10. septembra, z začetkom ob 8. uri.

LICEJ F. PREŠERNA sporoča, da se bo pouk v šolskem letu 2008/09 začel v četrtek, 11. septembra 2008.

RAVNATELJSTVO DPZIO J. ŠTEFAN obvešča, da se bo pouk začel v četrtek, 11. septembra.

Prireditve

ZADRUGA NAŠ KRAS vabi danes, 2.

septembra, ob 20.30, v Kraško hišo v Repen na glasbeno-pripovedni večer z Vladom Krešlinom »VENCI - povest o Beltinski bandi«.

OTVORITEV RAZSTAVE SLIK MARTE JAKOPIČ-KUNAVER NA VEČERU IMPROVIZACIJE Festivala Drage mladih bo v četrtek 4. septembra, ob 20. uri, v Dvorani Finžgarjevega doma na Opčinah. Slike bo predstavil Matej Susič, sledila bo improvizacija plesne in likovne delavnice s sodelovanjem pevke Lare Puntar, kitara Daria Vivianija in delavnice ustvarjalnega licenča&pričeske. Vabljeni!

SKD GRAD prireja tradicionalni vaški praznik Pod kostanji, ki se bo odvijal v soboto, 6. in v nedeljo, 7. septembra, na glavnem trgu pri Banih. Vabljeni!

ZAKLJUČNI VEČER FESTIVALA DRAGE MLADIH z nastopom udeležencev gledališke in plesne delavnice, razstava slik likovne delavnice in skupno zakusko bo v Dvorani Finžgarjevega doma na Opčinah v soboto, 6. septembra, ob 21. uri. Vabljeni!

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV obvešča, da bo občutena vsemanjšinska proslava na gmajni pri Bazovici v nedeljo, 7. septembra, ob 15. uri. Zbori bodo zapeli pesmi Žrtvam, Prečuden cvet, Lipa in Vstajenje Primorske. Notno gradivo je na razpolago na tržaškem sedežu ZSKD. Skupna vaja bo v sredo, 3. septembra, ob 20. uri v Prosvetnem domu na Opčinah.

SKD VIGRED vabi v Štalco v Šempolju na ogled razstave »Miniature« Giuliana Koštute in fotografij na temo »Kraške kantine« Miloša Zidarica od torka, 9. septembra do torka, 16. septembra, od 16.30 do 18.30 in v sredo, 17. septembra, od 18.30 do 20.30.

SKD BARKOVLJE s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske Prosvete ter s sodelovanjem Kafe' teatra iz Ljubljane vabi v sredo, 10. septembra, ob 20.30, v Ul. Bonafata 6, na Večer pod zvezdami s satirično komedio »Kdo vam je pej tu nrdu?«. Nastopa Boris Kobal. V slučaju slabega vremena bo nastop v dvorani.

OBČINA DEVIN NABREŽINA sporoča, da je v razstavni dvorani Turističnega Informativnega Centra v Sesljanu (IAT) na ogled razstava Izložba umetnikov, na kateri razstavlajo do 21. septembra: Pietro Maruccci (slike in skulpture), Mileva Martelanc (keramika), Rosalba Ruzzler Macinelli (grafika) in Anita Nemarini (slike). Razstava je odprta z urnikom okanca TIC, in sicer vsak dan od 9. do 12. in od 15. do 18. ure.

Do 12. oktobra bodo po skupinah predstavili svoja dela: Tomaž Caharija (kamnit izdelki), Piero Maruccci (skulpture in slike), Miloš Ciuk (kamnit izdelki), Mileva Martelanc (glineni izdelki), Vittorio Porro (kamnite skulpture), Luisia Comelli (slike), Anita Nemarini (slike), Viktor Godnic (slike), Luca Monet (kamen) in Anica Pahor (skulpture in slike).

POKRAJINA TRST POGODBE-DRAŽBE

<b

40 let Zadruga Naš Kras vabi na glasbeno-pripovedni večer **40 let**

z Vladom Kreslinom

"VENCI - povest o Beltinški bando"

Vlado bo pripoved o dogodivščinah s "svojo" bando pospremil s kitaro in petjem

Na ogled bo fotografksa razstava Renate Deganello "Mirovo žganje"

DANES, 2. septembra 2008 ob 20.30, v Kraški hiši v Repnu

pokrovitelji večera Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu Pokrajina Trst - Občina Repentabor

Izleti

LETNIKI '68 IZ ZAHODNEGA KRASA organiziramo izlet v Ptuj in okolico 4. oktobra 2008, da bi skupaj praznovali 40-letnico. Vabljeni so vsi soletniki iz okoliških vasi. Za informacije in rezervacije: Tamara 339-224121, Aljoša 334-9772080, Igor 347-6849308.

PLANINSKO DRUŠTVO NOVA GORICA vabi v nedeljo, 7. septembra, na vzpon na kraljevski Montaž. Pot je zelo zahtevna, potrebna je dobra pripravljenost. Prevoz z osebnimi avtomobili. Obvezen sestanek z udeleženci v četrtek, 4. septembra, ob 18. uri na sedežu društva. Podrobnejše informacije na spletnih straneh ali sedežu društva.

70-LETNIKI IZ OBČINE DOLINA se dobimo v nedeljo, 7. septembra, ob 8. uri pred občinsko telovadnicijo v Dolini, odpotujemo pa ob 8.30, ob 8.45 se ustavimo še na Općinah pred Prosvetnim domom in nato vsi skupaj nadljujemo pot v Begunje. Priporočamo točnost!

UPRAVNA SLUŽBA - SOCIALNO SKRBSTVO obvešča, da občine Devin-Nabrežina, Zgonik in Repentabor organizirajo petek, 19. septembra, izlet v Avstrijo, in sicer v Beljak in grad Landskron, ki se ga lahko udeležijo ostarele osebe (nad 65 letom) s stalnim prebivališčem v eni od navedenih občin. Za vpisovanja in morebitne dodatne informacije se obrnite na Upravno službo za socialno skrbstvo Občine Devin Nabrežina, Naselje Sv. Mavra 124 - Sesljan; tel. 040-2017383 ali 040-201389.

KONFEDERACIJA KMETOV ITALIJE (CIA) prireja v sodelovanju s Kmečko zvezo izlet za upokojence v Toscano. Izlet, ki bo od 6. do 11. oktobra, predvideva ogled toskanskih mest, ki jih uvajamo v časovnem zaporedju obiska: Montecatini, Firenze, Siena, Volterra, Arezzo, Pescia, Collodi, Lucca in Viareggio. Cena izleta znaša 530,00 evrov. Vpisovanja in vse morebitne informacije v uradih Kmečke zveze, tel. 040-362941.

UPOKOJENCI IZ DOBERDOBA organizirajo dne 11. oktobra enodnevni avtobusni izlet v Rovinj in z ladjo na Lemski kanal. Za vpisovanja: Agraria Mila 0481-78398, gostilna Ivica 0481-78000, Miloš 380-4203829.

Obvestila

ŽENSKI PEVSKI ZBOR VESNA vabi na prvo vajo v ponedeljek, 15. septembra, ob 20.30 v dom Alberta Sirkha v Križu.

KRUT obvešča, da je urad odprt s poletnim urnikom in sicer od 9. do 13. ure.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV obvešča, da bodo uradi do 12. septembra delovali s poletnim urnikom in sicer od ponedeljka do petka, od 9. do 13. ure.

25-LETNIKI POZOR! Vsi, ki smo ali bomo letos dopolnili 25 let (letniki 1983), se bomo srečali 4. oktobra na večerji. Za podrobnejše informacije lahko pišete na elektronski naslov vicerja83@gmail.com ali poklicete na 335-5316286. V naslednjih dneh bomo objavili tudi kraj našega srečanja.

ENGLISH FOR EVERYONE: angleški jezik za vse starostne stopnje in različne stopnje predznanja. Informacije in vpisi Sklad Mitja Čuk, Proseška ul. 131, Općine, tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Uradne ure PO-PE, 10.00-14.00.

ESPAÑOL PARA EXTRANJEROS: tečaj španskega jezika za vse stopnje. Informacije in vpisi Sklad Mitja Čuk, Proseška ul. 131, Općine, tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Uradne ure PO-PE, 10.00-14.00.

MOJA SLOVENŠINA: začetni in nadaljevalni tečaji za Slovence in Neslovence. Informacije in vpisi Sklad Mitja Čuk, Proseška ul. 131, Općine, tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Uradne ure PO-PE 10.00-14.00.

ČASNIKARSKA DELAVNICA v sklopu Festivala Drage mladih bo do 5. septembra, v Finžgarjevem domu na Općinah. Prvo srečanje bo danes, 2. septembra, ob 14. uri. Program: poročanje za radio in govorica radijskega medija. Vodi časnikarka Breda Susič. Vabljeni! Info: 339-7046331, 340-0541721.

DUHOVNE PESMI ZA PEVSKO-INSTRUMENTALNO SKUPINO - delavnica v sklopu Festivala Drage mladih bo v Finžgarjevem domu na Općinah danes, 2. in petek, 5. septembra, od 18.30 do 19.30. Vodi Raffaella Petronio, organizira ZCPZ v Slovenska mladinska pastoralna. Vabljeni vsi, ki radi pojetje in igrate! Kdor igra, naj s seboj prinese svoj instrument! Info: 339-7046331, 340-0541721.

FESTIVAL DRAGE MLADIH vabi do 6. septembra v Finžgarjev dom na Općinah k udeležitvi ustvarjalnih delavnic (gledališka, likovna, plesna, časnikarska, kolesarska, pevsko-instrumentalna delavnica duhovne glasbe, delavnica za ustvarjalno ličenje in pričesko in druge). Od danes, 2. septembra, do petka, 5. septembra, ustvarjalne delavnice in kulturni večeri. V soboto, 6. septembra, ob 21. uri v Finžgarjevem domu na Općinah zaključni nastop udeležencev delavnic. Informacije in prijave na tel. št. 339-7046331 (Rafaella).

GLEDALIŠKA DELAVNICA v sklopu Festivala Drage mladih bo od danes, 2. do sobote, 6. septembra v dvorani Finžgarjevega doma na Općinah. Prvo srečanje bo danes, 2. septembra, ob 17. uri. Program: priprava prizora za zaključni večer Festivala. Vodi prof. Lučka Susič. Vabljeni! Info: 338-6820498.

KOLESARSKA DELAVNICA v sklopu Festivala Drage mladih bo danes, 2. septembra. Srečanje ob 10. uri, v parku Finžgarjevega doma na Općinah. Kratek izlet po Krasu z lastnim kolesom bo trajal približno 2 uri. Vodi Šaša Žerjal. Vabljeni! Info: 320-8154471, 340-0541721.

LIKOVNA DELAVNICA v sklopu Festivala Drage mladih bo od danes, 2. do sobote, 6. septembra v Finžgarjevem domu na Općinah. Prvo srečanje bo danes, 2. septembra, ob 15.30. Program: izpopolnjevanje tehnik in izdelek kompozicije za zaključno razstavo delavnice. Vodi grafični oblikovalci in ustvarjalec na likovnem in fotografiskem področju Matej Susič. Vabljeni! Info: 328-2077469, 340-0541721.

PLESNA DELAVNICA v sklopu Festivala Drage mladih bo od danes, 2. do sobote, 6. septembra v Finžgarjevem domu na Općinah. Prvo srečanje bo danes, 2. septembra, ob 19.30. Program: tehnika sodobnega plesa, tehnične improvizacije, gib in glas kot eno: vaje in igre za spoznavanje lastnega glasu in giba. Vodi plesalka in glasbenica Raffaella Petronio s sodelovanjem pevke Lare Puntar. Vabljeni! Info: 339-7046331, 340-0541721.

ZDROŽENJE ZA ZDRAVLJENJE AL-KOHOLNE ODVISNOSTI ASTRA sporoča, da je posvetovalnica v nabrežinskem zdravstvenem okraju (nadstropje, zadnja soba desno) na voljo ob četrtekih, od 11. do 12. ure.

SLOVENSKI FILATELISTIČNI KLUB L. KOSIR vabi svoje člane in priatelje filateliste na redno sejo, ki bo v sredo, 3. septembra, ob 19. uri v Gregorčičevi dvorani v ul. Sv. Franciška 20.

TPPZ PINKO TOMAŽIČ obvešča, da bo v sredo, 3. septembra, ob 20.45, seja od-

bora ter obenem vabi vse pevce, da se udeležijo skupne vaje v sredo, 3. septembra, ob 20. uri, v Prosvetnem domu na nastopu v nedeljo, 7. septembra, na proslavi na bazovški gmajni.

USTVARJALNO LIČENJE & PRICESKA - delavnica v sklopu Festivala Drage mladih bo v Finžgarjevem domu na Općinah 3. in 4. septembra. Prvo srečanje v sredo, 3. septembra, ob 17. uri. Program: polepsaj svoj videz: barve, senčenje in lasje. Prinesite si ličila, ki jih navadno uporabljate. Vodi Živa Kušča. Vabljeni! Info: 339-1693030, 340-0541721.

MOPZ TABOR-OPĆINE obvešča vse pevce, da se nova pevska sezona začne s prvo vajo v četrtek, 4. septembra, ob 20. uri. Obenem obveščamo vse, katerim je všeč zborovsko petje in seveda petje, da se nam pridružijo v lepo družbo in napolnijo prazne vrzeli. Posebno so zaželeni prvi tenorji in prvi basi. Pridružite se nam, ne bo vam žal. Vaje potekajo dvakrat tedensko in sicer: ob torkih in četrtkih, od 20.30 do 22.00 ure in po potrebi (pred nastopi) tudi trikrat tedensko.

STRANKA KOMUNISTIČNE PRENOVE - KRŽEK MILJE vabi na Praznik komunističnega tiska, ki bo v Miljah na trgu Caliterna od četrtka, 4. do nedelje, 7. septembra.

CENTER YOGA SATYANANDA iz Trsta vabi vse zainteresirane na predstavitev programa novega akademskoga leta 2008/2009. Informativni večer se bo odvijal v petek, 5. septembra, s pričetkom ob 19.30, na sedežu društva v Trstu, v ulici Economo 2 (2. nadstropje). Sledila bo družabnost. Toplo vabljeni. Vstop je prost. Več informacij lahko dobite na spletni strani društva: www.satyayanandayogastudiene.it.

GLASBENA MATICA - sola »Marij Kogoj« - vabi stare učence, da do 5. septembra potrdijo vpis za š. 08/09. Obenem vabi nove učence k vpisu za vse instrumente. Tajanstvo šole je na razpolago vsak dan, razen sobote, od 9. do 12. ure (tel. 040-418605).

SKD KLASNO POLJE GROČANA, PESEK IN DRAGA toplo vabi na Septembrski vaški praznik, ki bo potekal od petka, 5. septembra do nedelje, 7. septembra 2008 v Gročani. Ples in zabava s skupinami Grinders, Blek panthers, Tramontana in Kraški kvintet, dobro založeni kioski, sejem tipičnih predelkov Krasa in v nedeljo popoldne kulturni program. Praznik prirejamo v sodelovanju z Občinama Dolina in Hrpelje-Kozina v okviru pobude »Odprta meja« v novem času in ob podpori Zadružne kraške banke.

DRAGA MLADIH 08 O MEDKULTURNEM DIALOGU vabi na zaključno okroglo mizo z naslovom »Vzpostavitev dialoga brez odpovedovanja svoji identiteti« v soboto, 6. septembra, ob 10. uri, v parku Finžgarjevega doma na Općinah. Sodelujejo Aleksander Studen-Kirchner (Avstrija), dr. Vesna Mikolič (Slovenija) in dr. Edi Kovač (Slovenija). Vabljeni! Info: www.dragamladih.org, 339-7046331, 340-0541721.

KOLESARSKA DELAVNICA v sklopu Festivala Drage mladih bo od danes, 2. do sobote, 6. septembra v Finžgarjevem domu na Općinah. Prvo srečanje ob 10. uri, v parku Finžgarjevega doma na Općinah. Kratek izlet po Krasu z lastnim kolesom bo trajal približno 2 uri. Vodi Šaša Žerjal. Vabljeni! Info: 320-8154471, 340-0541721.

LIKOVNA DELAVNICA v sklopu Festivala Drage mladih bo od danes, 2. do sobote, 6. septembra v Finžgarjevem domu na Općinah. Prvo srečanje bo danes, 2. septembra, ob 15.30. Program: izpopolnjevanje tehnik in izdelek kompozicije za zaključno razstavo delavnice. Vodi grafični oblikovalci in ustvarjalec na likovnem in fotografiskem področju Matej Susič. Vabljeni! Info: 328-2077469, 340-0541721.

DRAGA MLADIH 08 O MEDKULTURNEM DIALOGU vabi na zaključno okroglo mizo z naslovom »Vzpostavitev dialoga brez odpovedovanja svoji identiteti« v soboto, 6. septembra, ob 10. uri, v parku Finžgarjevega doma na Općinah. Sodelujejo Aleksander Studen-Kirchner (Avstrija), dr. Vesna Mikolič (Slovenija) in dr. Edi Kovač (Slovenija). Vabljeni! Info: www.dragamladih.org, 339-7046331, 340-0541721.

STUDIJSKI CENTER MELANIE KLEIN obvešča, da bo urad spet odprt od sobote 6. septembra, med 16.30 in 18. uro.

KK ADRIA - 20. MARATON PRIJELJSTVA LJUBLJANA-LONJER bo na sporednu v nedeljo, 7. septembra. Vabljeni vsi ljubitelji kolesarjenja. Odhod ob 9. uri, prihod v Lonjer okrog 13. ure. Vpisovanje na tel. št. 335-6140379, v večernih urah. Zaradi organizacije prevoza prosimo intereseante, da se prijavijo čimprej.

MLADINSKI ODSEK SPDT vabi svoje člane, da se udeležijo spominskega počasa Bazovških junakov v prireditvi ŠZ Sloga. Zberemo se v nedeljo, 7. septembra, ob 9.30, pri Kalu v Bazovici. Vabljeni!

KRUT obvešča, da je v teku vpisovanje za skupinsko bivanje v zdravstvenu Strunjani od 12. do 22. oktobra. Podrobnejše informacije in prijave na sedež krožka, ul. Cicerone 8/b, tel. št.: 040-360072.

TEČAJ V BAZENU Šč Melanie Klein v sodelovanju z deželno zbornico kliničnih pedagogov prireja tečaj v bazenu za dojenčke od 5. do 12. meseca starosti. Tečaj se bo začel v petek, 26. septembra. Za informacije in prijave info@melanieklein.org, www.melanieklein.org, tel. 328-4559414.

klein.org, tel. 328-4559414.

SLOVENE URICE Šč Melanie Klein obvešča, da bo tečaj slovenščine za italijansko govoreče in tuje otroke, potekal ob 27. septembra do 29. novembra. Za informacije in prijave info@melanieklein.org, www.melanieklein.org, tel. 328-4559414.

TEČAJ ZA DOJENČKE: Deželna zbornica kliničnih pedagogov in Študijski center Melanie Klein obveščata, da se bo tečaj, namenjen dojenčkom do 8. meseca starosti, začel v ponedeljek, 29. septembra. Tečaj predvideva masažo in dejavnosti v bazenu. Število mest je omejeno. Informacije in prijave na tel. št. 328-4559414 ali info@melanieklein.org, www.melanieklein.org.

SEČNJA 2008 / 2009 NA OPĆINAH - OPENSKI obvešča člane in bivanje na Općinah, da se lahko vpisujejo v seznam za letošnjo sečnjo vsak torek od 18.30 do 19.30 in nato vsak naslednji torek do najkasneje 30. septembra na upravnem sedežu v Proseški 71.

ŠAGRA V PARKU GLOBOJNER pri Padričah se bo odvijala do konca septembra. Delovali bodo dobro založeni kioski, vsak večer glasba v živo.

TEČAJ SLOVENŠINE Šč Melanie Klein obvešča, da se bosta začetniški in nadaljevalni tečaj slovenščine za odrasle, začela 1. in 2. oktobra. Za informacije in prijave info@melanieklein.org, www.melanieklein.org, tel. 328-4559414.

BESEDNI RINGARAJA Šč Melanie Klein, prireja izpopolnjevalni tečaj slovenščine za otroke, ki obiskujejo slovenske šole in želijo bogati svoj besedni zaklad in utrditi svojo slovenščino. Prvo srečanje bo 4. oktobra, ob 15.30, na sedežu, v ul. Cicerone 8. Za informacije in prijave info@melanieklein.org, www.melanieklein.org

VILENICA 2008 - Od danes do sobote literarna branja, razprave, kulturni dogodki

Mednarodni literarni festival v znamenju gesla Kdo piše?

Danes predvečer Vilenice, jutri slavnostno odprtje - Preko 70 udeležencev

S predvečeri Vilenice, ki se bodo nocoj odvijali v Ljubljani, Mariboru, Gorici, Hrovači, Kopru in Sežani, se bo danes pričela triindvajseta izvedba Mednarodnega literarnega festivala Vilenica; gre za srečanje pesnikov, pisateljev, dramatikov in eseistov iz Srednje Evrope, ki ga Društvo slovenskih pisateljev organizira v sodelovanju s Kulturnim društvom Vilenica. Osrednji dogodek festivala je vse od prve izvedbe leta 1986 podelitev mednarodne literarne nagrade vilenica, ki jo podelijo avtorji iz Srednje Evrope za vrhunske dosežke na področju literarnega ustvarjanja in eseistike. Strokovna žirija Vilenica, ki ji predseduje Andrej Blatnik, je odločila, da nagrado vilenica 2008 prejme poljski prozaist Andrzej Stasiuk; svečana podelitev bo ob prisotnosti predsednika Republike Slovenije Danila Türk v soboto v sugetivnem okolju kraške Jame Vilenica.

Festivalski spored je kot običajno pester in predvideva številna literarna branja, razprave o aktualnih temah, a tudi priložnosti za druženje z ustvarjalci in ljubitelji književnosti; Vilenica bo gostila več kot 70 literatov, pa tudi akademikov, urednikov, založnikov in kulturnih menedžerjev iz srednjeevropskih in drugih držav. Vodilna tema letošnjega festivala je geslo »Kdo piše?«, v okviru projekta Manj poznane knji-

žavnosti Evrope pa bodo predstavili sodobno litovsko književnost.

Slavnostno odprtje bo jutri ob 18. uri v hotelu Klub v Lipici; prisotne bo pozdravil minister za zunanje zadeve Dimitrij Rupel, razglasili pa bodo tudi dobitnika pisateljske stipendije Srednjee-

vropske pobude. Mednarodna komisija, ki ji predseduje Patrizia Vascotto, je pred nekaj dnevi izbrala tri finaliste; ti so Lejla Kalamujić, Ivana Sajko, Ira Tsilik.

Popoln spored je na voljo na spletni strani www.vilenica.si, omeniti pa ve-

ja vsaj dejstvo, da bo zadnji festivalski dan tudi »zamejsko« obarvan: med literarno matinejo na gradu Štanjel bo namreč posebna pozornost posvečena Reziji in njeni književnosti, nastopil pa bo tudi zmagovalec mlade vilenice 2008, osnovnošolec Liam Visentin iz Križa.

Poljski pisatelj, pesnik, eseist in literarni kritik Andrzej Stasiuk, dobitnik nagrade vilenica 2008 (v sredini)

PRAVKAR JE IZŠLA

Avgustovska številka Mladike v znamenju jubileja Borisa Pahorja

Konec avgusta je izšla sedma številka tržaškega mesečnika Mladika. Na platnicu prinaša fotografijo pisatelja Borisa Pahorja, kateremu revija namenja dva prispevka ob njegovi petindevetdesetletnici: prvi je osebni zapis Lide Turk, ki se spominja skupnih potovanj v Ljubljano, ko sta zastopala zamejce v odboru za postavitev spomenika prof. Lavu Čermelu. Drugi prispevek pa je intervju, ki ga je z njim imela mlada Maja Smotlak. S pisateljem se je pogovarjala o Nekropoli, slovenski zgodbini, današnjimi mladini in še marsičem. Izvod revije so pisateju izročili na predvečer njegovega rojstnega dne na slovensnosti v Pokrajinskem muzeju v Repnu.

Uvodna misel Globalizirani Slovenci je razmišlanje ob članku, ki je pred nedavnim izšel v reviji Reporter. Šlo je za intervju z uglednim slovenskim sociologom, ki je med drugim dejansko napovedal konec slovenskega naroda v roku šestdesetih let zaradi asimilacijskih pritiskov nemškega in angloameriškega sveta. Uvodničar ugotavlja, da »avtor te drastične napovedi očitno ne pozna asimilacijskih pritiskov predfascistične, fašistične in povojne demokratične Italije na školo slovenske manjšine, in vendar smo še vedno prisotni na svojem zgodovinskem teritoriju«. Zaključuje pa, da »malokoli si upa danes, potem ko je zgodbina sveta postavila na laž toliko prerokov, tvegati napoved prihodnjega razvoja družbe, gospodarstva, znanosti in tehnologije. Pred padcem berlinskega zidu ni nihče napovedal konec komunizma, še manj nastanek samostojne Slovenije, in vendar se je zgodilo.«

Veliko je v reviji literarnega branja. Irene Žerjal je avtorica črtice Žled s Sežanke, ki je bila priporočena na literarnem natečaju Mladike za leto 2007. M. Žitnik objavlja nov odlomek romana v nadaljevanju Čarodejke. Lida Turk objavlja članek o modi za poletje pred osemdesetimi leti. V preteklost sega tudi Aleksander Furlan - Šanđrin z anekdotičnimi spomini o humoristih in humoristih v Barkovljah sredi prejšnjega stoletja.

V že tradicionalni rubriki Moje življenje v Nemčiji Peter Merku pripoveduje o berlinski preteklosti, ki sta jo z ženo odkrivala v etnološkem muzeju Dahlem in s prebiranjem zanimivih zgodbinskih kro-

Revija Mladika z naslovnicu in avtorskima prispevkoma namenja pozornost Borisu Pahorju ob njegovi 95-letnici

nik. Mitja Petaros je avtor razčlenjenega članka o Primožu Trubarju v numizmatiki.

Zgodovinka Mira Cencic je napisala prispevek o prepovedi uporabe domačega jezika v cerkvah po Nadiški dolini pred petinadesetimi leti in je v reviji uredila ter opremila objavo osebnih pisem brata Staneta in sester ob smrti Srečka Kosovela.

V rubriki, posvečeni furlanski jezikovni skupnosti, Onstran bistre Soče, Primož Sturman se pogovarja z Anno Bogaro, odgovorno urednico spletnne revije Langhe.net, to je dvojezične furlansko-italijanske revije, ki se ukvarja po večini z aktualnimi vprašanji.

Posebno poglavje je v knjigi posvečeno anketi o Slovenskem stalnem gledališču, o njegovem repertoarju, njegovih nalagah in vlogi v Trstu.

Na zadnjih straneh revije je še z novicami iz zamejstva in zdomstva bogata Antena, so ocene knjig - Zora Tavčar piše o

knjigi Jasne Jurečič Prerokuj mi še enkrat, Peter Klopčič o angleščini napisani knjigi o ruski emigraciji po prvi svetovni vojni in Ciril Velkovrh o knjigi Francija Petrica Slovenske božje poti. Zaključuje še poročilo Knjižnice Dušana Černeta o Verskem življenju Slovencev v Belgiji in na Nizozemskem.

Mladi so tudi tokrat pripravili zanimivo številko Rasti. Vida Forčič piše o programu znanja oziroma izobraževanja za osebno Rast predvsem mladih, Tanja Zorlut je avtorica razmišljanja o ekoloških problemih sodobnega sveta, Jernej Šček poroča o koncertu skupine Buena Vista Social Club, Jožica Forčič piše o obisku Madrida in druženju z mladimi iz drugih evropskih držav, Helena Pertot ocenjuje film Sex and the City, sledi poročilo o 18. Dragi mladih in napovedi njenega jesenskega dela ter še prispevek Neže Kravos Kje, domovina, si, ki je prejel drugo nagrado na literarnem natečaju Mosp-Skk.

CARIGRAD

Pamukov novi roman gre za med

CARIGRAD - Orhan Pamuk, dobitnik Nobelove nagrade za književnost leta 2006, je konec minulega tedna v Turčiji predstavil svojo zadnjo knjigo Muzej nedolžnosti, ljubezensko zgodbo bogataša in revnega dekleta. Zgodba je postavljena v Carigrad, je poročala francoska tiskovna agencija AFP. Turški romanopisec, čigar dela so prevedli v 40 državah, v novem romanu popisuje strast para skoz 30 let zgodovine Turčije, vse od 70-ih let in se pri tem dotika občutljivih tem, kot sta tematiki spolnosti in nedolžnosti v muslimanski deželi.

V dveh dneh so v Turčiji prodali že kakšnih 100.000 izvodov novega Pamukovega romana, je zapisal časnik, ki se sklicuje na podatke založnika.

Petinpetdesetletni Pamuk, pisec knjig, kot so Sneg, Ime mi je Rdeča, Istanbul, v domovini velja za kontroverznega avtorja. Srd si je nakopal z izjavami glede pokola Turkov nad Armeni med I. svetovno vojno. Obtožbe proti njemu, češ da »sramoti nacionalno turško identitet«, so nazadnje ovrgli.

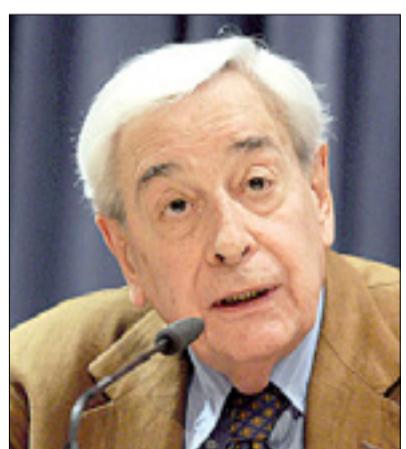
Po umoru turško-armenskega novinarja Hranta Dinka v Carigradu januarja lani je bila Pamukova varnost še bolj ogrožena, tako da odtlej živi ob policijskem nadzoru.

OBLETNICA - Enzo Bettiza o Praški pomladni

Dokaz nezmožnosti reformiranja komunizma

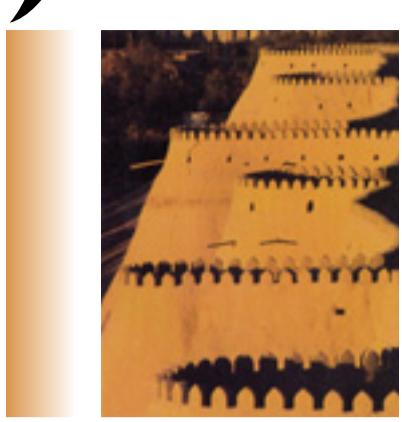
Leto 1968 je v kolektivni zavesti Zehoda znano kot leto upora proti konvencijam takratne družbe in oblasti. Vendar tistega leta uporniški duh ni zajel samo zahodnega, ampak tudi vzhodnega sveta, ni šlo le za pariški maj, ampak tudi za Praško pomlad, ki jo mnogi imajo za resnični simbol uporništva leta 1968. Eden od teh je Enzo Bettiza, sloviti italijanski novinar in pisatelj, ki je takratno dogajanje na Češkoslovaškem spremljal v prvi osebi kot dopisnik milanskega dnevnika Corriere della Sera in je svoje takratne prispevke zbral v knjigi La Primavera di Praga. 1968: la rivoluzione dimenticata (Praška pomlad). Po zabljenja revolucija leta 1968. Knjigo so prejšnji četrtek predstavili tudi v Trstu, v tem Trstu, na katerega je Spličan Bettiza še posebej navezan, saj je skupaj s Prago bil del habsburškega cesarstva, prav tako je okusil komunistično invazijo, Tržačan Giani Stuparich pa je napisal pomembno knjigo o češkoslovaški demokraciji med prvo in drugo svetovno vojno.

Prav ta češkoslovaška država je po drugi svetovni vojni doživelja po Bettizovih besedah dvojno posilstvo: prvič s komunističnim državnim udarom leta 1948, drugič pa s sovjetskim zatrjem Praške pomladni dvajset let kasneje. Leta 1968 je verjetno stvar bila še hujša, saj so Sovjeti in njihovi zavezniki iz ostalih držav Varšavskega pakta na Češkoslovaško navalili z impozantnim vojaškim strojem, ki pa je bil uporabljen proti miroljubnim in navsezadnjem prijateljskim ljudem, ki so v prejšnjih mesecih okusili dotedaj nesluteno stopnjo slobode tiska in govorja zaradi reform takratnega češkoslovaškega komunističnega vodstva na celu s sekretarjem Aleksandrom Dubčkom, pri čemer je slednji po mnenju Bettize zagrešil svojo najbolj usodno napako, ker se ni bal Sovjetske zvezde. Prepričan je namreč bil, da bi tako moderniziran komunistični sistem na koncu koristil tudi sami SZ, kar pa je bila zadnja stvar, ki so si jo že zeleli v Moskvi zaradi bojazni »okužbe« satelitskih držav in so zato nastopili s trdo roko, pri čemer pa so naleteli na velike težave: sovjetski tanki so se znašli sred miroljubnih množic in so na vprašanja prebivalcev, zakaj se nahajajo tam, zmedeno odgovarjali, da so na vojaških ma-

Enzo Bettiza
nevrih v Ukrajini oz. Romuniji. Moskovskim voditeljem tudi ni uspelo najti kakoge češkoslovaškega kvizlinga, ki bi nadomestil Dubčka, zato so na koncu ravno slednjega prisili, da je likvidiral lastne reforme. Kavrnino se je po mnenju Bettize takrat izkazal jugoslovanski predsednik Josip Broz Tito, ki so ga v Pragi sprejeli kot heroja, a jih je razočaral s priložnostnim govorom, v katerem jin je zaželet vse najboljše: je pač dobro poznal Rusce in vedel, da bodo posegli, meni Bettiza, ki kot Tito vo nasprotno postavlja drugega komunističnega voditelja, Romuna Nicolae Ceaușescuja, ki pa je v Pragi nastopil proti SZ. Na koncu se je češkoslovaška znašla sama: zahodne države se namreč niso zavezale zanjo zaradi upoštevanja blokovske delitve sveta, molčali so intelektualci in takratna zahodna uporniška gibanja, saj je bila Praška pomlad zanje »moteč element«: medtem ko so mladi uporniki na Zahodu zavračali zahodni demokratični sistem v imenu levicarskih ikon, kot so bile Marx, Lenin, Che Guevara in drugi, so njihovi češkoslovaški vrstniki hoteli povrati demokracije, kakršno je češkoslovaška poznala med obema vojnami. Edina pozitivna plat takratnega dogajanja, meni Bettiza, je ta, da je bila Praška pomlad poslednji dokaz, da komunizma ni mogoče reformirati, na propad sistema pa je bilo treba čakati na nastanek sindikata Solidarnost na Poljskem in na poljskega papeža.

Ivan Žerjal

IZLET PRIMORSKEGA DNEVNIKA V UZBEKISTAN

transoxiana

Do Rima je »airbus« letel sedem ur. Več kot bi v Ameriko!

Vsakdo je v tem času delal obračun tega, kar je prinesel iz daljne dežele. Sicer ne v zvezi s stvarmi, ki jih je tam morda kupil. Šlo je za tisti globlji pregled stvarnosti, ki se je v resnici izmikala pred programom, ki je bil prvenstveno usmerjen v spoznavanje preteklosti.

Pretežno starejša generacija izletnikov ni mogla mimo dejstva, da se je današnja »O'zbekiston« republikasi« nekoč imenovala »SSR Uzbekistan«. Nostalgija je za take primere neizbežna. Seveda nostalgijski obravnavava današnje stanje iz vseh zornih kotov. Kako je sedaj, so izletniki videli morda res samo skozi okna avtobusa. Je bilo prej bolje ali slabše? Veliko bolje ni moglo biti, slabše pa menda gotovo ne. To so potrjevali priložnostni sogovorniki, ki so brez zadržkov poudarjali zanesljivost civilnih uslug iz prejšnje dobe, enakosti in solidarnosti. Predmet ocenjevanja je bila skoraj vedno materialna osnova takoj prebivalstva, kot struktur.

Obstaja seveda tudi politična stvarnost in verjetno je obveljal vtis, da so izletniki izvedeli le polovico (ali še manj) resnice. Plače, ki so jih nekateri navajali kot povprečne, so bile hudo skregane s kakovostjo domov in redkih avtomobilov. Iz podajanja takih informacij je pronalč dvom, da je v resnici življene tam manj rožnato. In kaj si pri nas lahko mislimo o državnem predsedniku (bolje o gospodarju), ki se je iz prvega sekretarja domače KP prelevil v večnega predsednika s 83 ali več odstotki glasov na volitvah, ki so se nekajkrat odvile točno po njegovih željah in po potrebah ožje elite? Da o človekovih pravicah niti ne govorimo! Uzbekistan je že dolga leta na seznamu držav s hudim reprezivnim aparatom. Tisti policisti na vsakem križišču spadajo samo v folklora. Tajne službe so v letih po samostojnosti pospravile več tisoč ljudi neznano kam. V zaporih naj bi

S povrtnimi dobro založena tržnica v Hivi; siva brada je v Uzbekistanu pojem modrosti (v sredini); na uzbekih krilih varno domov (spodaj)

bilo na tisoče političnih jetnikov. Pred tremi leti je počilo v vedno nemirni dolini Fergana. Obeta se je plaz, ki bi zrušil oblast Uzbekistana in s seboj potegnil tudi Turkmenistan. V mestu Andidžan je brez dvoma prišlo do pokola. Resnic je veliko: od manj ko sto pobitih teroristov do skoraj šest sto prešetanih demonstrantov. Uzbekistan je na začetku svoje samostojnosti podlegel obljudbam ZDA, ki so mu obeta več kot brilljantno bodočnost in navajale napihnjene podatke o naravnih bogastvih, ki bi počivala pod zemeljsko skorjo. So-

delovanje (z vojaško bazo v mestu Karši) se je nato skrhalo. Američani so se morali izseliti. Na Uzbekistan je v blagi oblike (gospodarsko) pritisnila Rusija in država spada sedaj med važnejše sodelavke federacije. Oblast pa je trdno ostala v istih rokah, kar pomeni, da tuje zanimajo le surovine in energenti.

Čeprav se tam demokracija ne izraža po naših nekoliko hollywoodskih merilih, je vsekakor zanimiva anketa, ki jo je izvedel »Institut evrazijskih issledovanj« (inštitut evrazijskih raziskovanj) in jo objavil pod naslovom »Barvna revolucija je v Uzbekistanu nemogoča«. Barvno revolucijo pojmujejo gibanje, ki ob pritisku domaćih sil, od zunaj organizirajo in financirajo iz EU (ali ZDA). V Ukrajini je bila oranžna, v Gruziji bela, v Kirgiziji so jo obarvali tulipani. Upor naj bi tlel v Belorusiji. Najbolj predzrni analitiki jo prerokujejo celo Ruski federaciji ali njenim posameznim delom.

V Uzbekistanu naj bi ne bila mogoča so napisali (v ruskem jeziku). Kar dobra tretjina ljudi naj bi se aktivno zanimala za politiko in več kot polovica med njimi naj bi bila članica vladajoče Narodne demokratske stranke. Vse oblike sodelovanja z Rusijo (gospodarstvo, kultura, obramba) dosegajo vrednosti preko 80 odstotkov podpore. Za stike z ZDA je za 3 do 6 odstotkov vprašanih. Turčija, ki si je svoj čas ustvarjala, da bo z luhoto pozabala nekdanji Turkestan. V anketi niti ne nastopa. Kitajska je malo za ZDA. Pojem EU komaj poznajo. V anketi so navedena tudi mnenja o dogodkih v Andidžanu. Podpora ukrepom vlade se vzpone skoraj do 70 odstotkov. Vse je torej v najboljšem redu. Na eni strani staranova nomenklatura, na drugi ...kdo drugi če ne ... teroristi, ki jih v Uzbekistanu imenujejo uahabite, ozioroma pripadnike neke muslimanske bratovščine središčem v Saudski Arabiji. Ljudje naj bi se s političnimi vestmi zalagali predvsem iz tiska. Kakšnega? V redkih kioskih so prodajali več različnih zvezkov s »krosuordi« (crossword=križanka) in nič drugega. Klasični »times« sicer z imenom »Uzbekistan today«

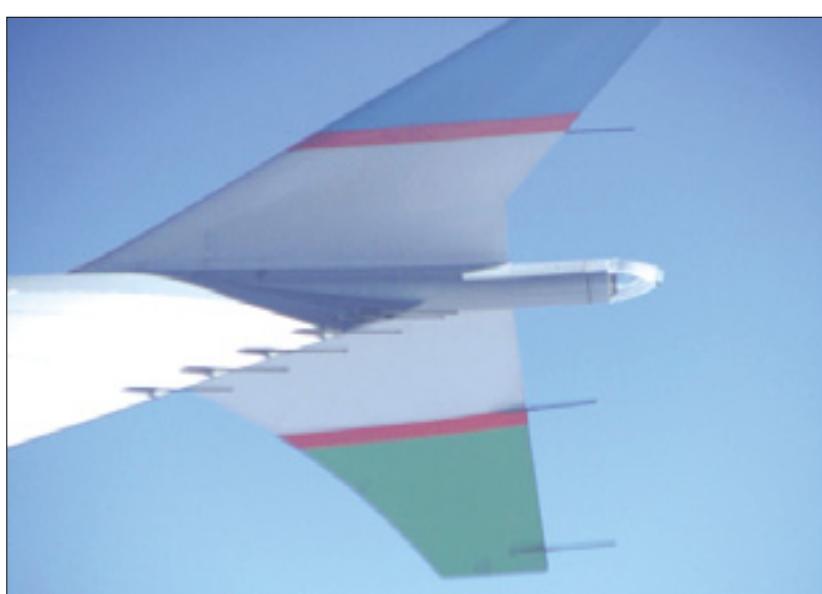
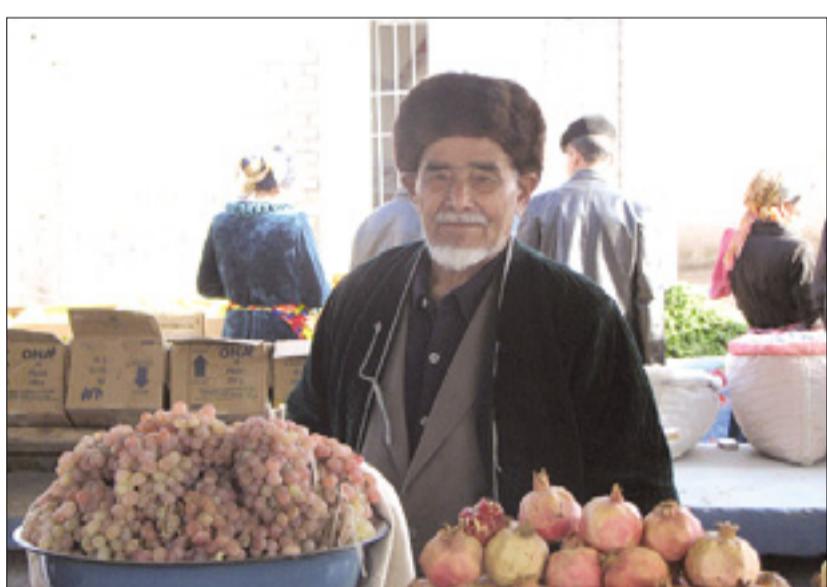
(reklamni članki gospodarskih aktivnosti) je prišel na dan komaj pri vstopanj v letalo. Z njim tudi »Novosti Uzbekistana« s pretežno komercialnimi vsebinami in športnimi vestmi iz tujine.

Uzbekškim gostiteljem je nekdo omenil ime Džuma Namangani, to je Che Guevara srednje Azije. Bivši sovjetski specialec je nekaj let skušal spodnesti vlade v Kirgiziji, Tadžikistanu in posebno v Uzbekistanu, kjer je bil doma. Na koncu je moral priznati vojaško premoč

vladnih sil. Ni točno dokumentirano, kje in kako je umrl. Brez dvoma pa je padel v boju, najverjetneje pod bombami. Zgodilo naj bi se pred desetimi leti. Vsekakor je živ opis njegove kariere dokazal, da je Namangani prisoten v zvesti ljudi.

Karkoli že. Uzbekistan bo postal izletnikom v živem spominu. Če in ko se bo tam kaj dogajalo, bodo lahko rekli ».... bili smo tam...«.

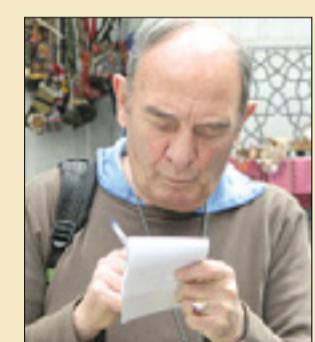
Konec

Mnenja

Nerina Bordon (zgoraj) iz Žavelj: »Z nimanjem sem opazovala način življenja, posebno na velikih tržnicah, bazarih. Tam se lahko vidi kakšna je njihova hrana, kako posledično živijo. Kaj bi rekla o spomenikih? Bili so zelo veličastni. Imena osebnosti, katerim v čast so jih postavili so mi res nekoliko tuja, spomin nanje pa ostaja. Vera, ozioroma islam, še ne pomeni, da so ti ljudje možni teroristi. Verske vreme sploh ni videti nikjer. Zdi se mi, da je veliko dediščine še iz sovjetskih časov. Tudi če upoštevamo verske objekte. Kakega posebnega zatiranja vere verjetno ni bilo, okoli tega pa je bilo napisanega marsikaj neresničnega.«

Celestino Menegon (v sredini) iz Trsta si je z veliko skrbjo zapisoval vtise: »Zapisujem si poglavitne stvari, ker si potem izdelam spominski album in morajo tudi fotografije dobiti svoje didaskalije. Posnel sem okoli 150 slik. Vtis imam, da je Uzbekistan dinamična država, ki napreduje. Islamizem me ni na noben način strašil. O tem se le negativno piše. V Uzbekistan sem prišel popolnoma neobremenjen.«

Carlo Mucci (spodaj) iz Tržiča je tako strnil svoje vtise: »V oči mi je padla velika prisotnost namakalnih kanalov v zelo suhi ali celo puščavski pokrajini. Škoda, da sem bil tam ob nepravem trenutku. Zelo rad bi videl, kako poteka delo na poljih bombaža med obiranjem. Nisem si mogel razložiti z zelenjavno dobro založenih tržnic, medtem ko nikjer nisem videl zelenjavnih njiv. Marsikatera služba je delovala skromno. Nikjer nisem opazil, da bi prodajali časopise. Prave knjigarnice izvzamem kako starinarnico - ni bilo na spregled. Da je vse strnjeno v glavnem mestu sem opazil preko interneta, ki je v oddaljenih krajev deloval zelo zelo počasi. Moteca je bila velika prisotnost policije na cestah.«

GORICA - Pod Kinemaxom v načrtu odprtje prve pokrajinske mediateke

Ponudbo Hiše filma bo obogatila mediateka

Ob brezplačni izposoji filmov tudi literatura in časopisi - Ustanova bo delovala dvojezično

Hiša filma na Travniku bo prihodnje leto dodatno obogatila svojo ponudbo. V prostorih bivše trgovine s poslovnim Fine Homewear pod kinodvorano Kinemax bo namreč zrasla prva mediateka na Goriškem, za katero so se s podporo goriške pokrajine zavzeli Kinoatelje, univerzitetna smer Dams, družba Transmedia in društvo Sergio Amidei. Priložnost za ustanovitev mediateke, ki bo dostopna vsem, je ponudila dežela Furlanija-Julijška krajina s triletnim prispevkom, ki bo znašal 70.000 evrov letno. Mediateka v Hiši filma se bo tako pridružila tistim, ki so z dejelno pomočjo nastale v Pordenonu, Trstu in Vidmu. Projekt je shodil tudi po zaslugu finančne družbe KB 1909, ki bo poskrbel za ureditev dela prostorov.

Mediateka bo opravljala vlogo koordinatorja raznih dejavnosti, ki potekajo v Hiši filma in na dvoru Darko Bratina. Njena funkcija bo podobna vlogi knjižnice, saj bo odprta vsem in bo popolnoma brezplačna, če izvzamemo članarino. Treba je dodati, da bo izkaznica vejlala po vseh mediatekah v deželi, ki bodo med seboj tesno v stalno sodelovanje. Mediateka bo končno nudila vsem občanom priložnost, da si poleg znanih komercialnih filmov lahko ogledajo tudi produkcijo, ki redkokdaj dospe v naše kinodvorane, skrbela pa bo za okuse vseh, od najmlajših do najstarejših. Zanesljivati tudi ne gre, da bo nova ustanova delovala popolnoma dvojezično. Odprta ne bo le goriškemu okolju, marveč tudi dogajanju čez nekdanjo mejo, saj obstaja tudi v Novi Gorici veliko zanimanje za kinematografijo in avdiovizualne stroke.

Vloga nove ustanove se ne bo omejevala na brezplačno izposojo filmov na DVD ali VHS podlagah. Mediateka bo prirejala tudi dejavnosti, ki bodo namenjene mladini, filmske večere in razstave. Poleg filmov bodo na razpolago tudi knjige, med katerimi bo prednjačila strokovna literatura iz področja filma, na razpolago pa naj bi bili tudi italijanski, slovenski in tuji časopisi ter filmske revije. Novonastala ustanova bo seveda tudi nudila vse filme, ki so in bodo nastali na teritoriju, s posebno pozornostjo tudi na slovensko in jugoslovansko producijo. Poleg tega bodo na razpolagi tudi številni tuji filmi s podnapisi v slovenščini ali v italijanščini. V prostorih mediateke bo tudi več računalnikov s priljubljenim na internet, kjer bo vsakdo lahko vsakdo deska ali si ogledoval filme. Internet bo s časom postal tudi zelo pomemben za delovanje mediateke, saj je že v načrtih projekt, ki bo omogočil dostop do vseh filmov preko serverja na spletu.

Prostori, v katerih bo mediateka delovala, merijo približno 400 kvadratnih metrov. Načrt za njihovo ureditev so zaupali arhitektu Dimitriju Waltritschu, gradivo, ki bo v mediateki na razpolago, pa bodo prispevali predvsem ustanovni člani. Točni podatki o gradivu zaenkrat še niso na razpolago, saj bodo morali Kinoatelje, univerzitetna smer Dams, družba Transmedia in društvo Sergio Amidei najprej določiti, kolikšen in kateri del arhivov bodo predali mediateki, ob tem pa bodo morali izključiti dvojnice in skušati kriti morebitne vrzeli. Po grobih izračunih naj bi vsekakor fond ne obsegal manj kot 3.000 naslovov filmov in 1.500 naslovov knjig. Deželni denar bo služil tudi za nakup opreme in za plačevanje osebja. Število zaposlenih ni še določeno, saj bo odvisno od urnika delovanja mediateke. Deželni zakon določa, da morajo biti mediateke odprte vsaj šestnajst ur tedensko, stanovalcem Hiše filma pa upajo, da bo delovni urnik goriške mediateke daljši.

Albert Vencina

Prostori, v katerih bo prihodnje leto nastala pokrajinska mediateka, merijo približno 400 kv. metrov

BUMBACA

GORICA - Pokrajinski predsednik SKGZ Semolič obiskal prefektinjo Marrosuvo

Skupaj za vrnitev Trgovskega doma

Marrosuva bo na prihodnjem srečanju opozorila Tonda na potrebo po podpisu dekreta o vidni dvojezičnosti

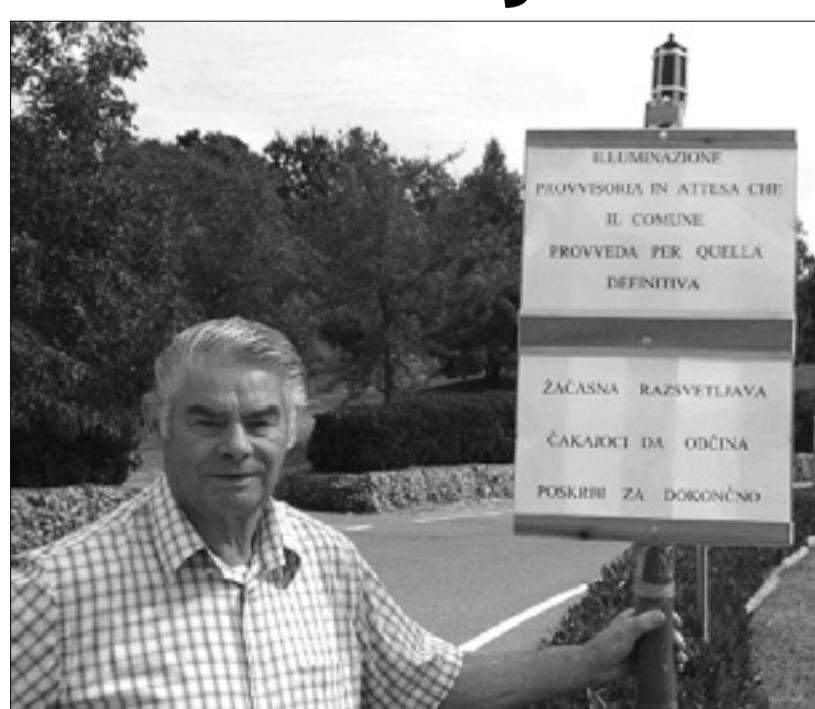
Semolič pri prefektinji Marrosujevi

BUMBACA

KLANEC-VALERIŠČE - Zaradi teme v zaselkih

Z baklami in tablo zahteva javno razsvetljavo

Roman Vogrič s Klanca, zaselka Števerjanske občine, z baklami in s tablo zahteva čim prejšnjo namestitev javne razsvetljave. »Pred štirimi leti smo občini poslali pismo, v katerem je 36 krajanov z Valerišča in s Klanca zahtevalo javno razsvetljavo. Ker mi z občino niso niti odgovorili, sem se odločil, da bom sam poskrbel za namestitev lumič,« je včeraj pojasnil Vogrič, ki na Klancu upravlja gostilno s prenočišči. Njegovi gostje so v nedeljo zaradi teme zavozili s cestišča in lažje poškodovali svoj avtomobil, zato pa se je odločil, da bo javnost opozoril na težave, ki jih na Klancu in Valerišču imajo zaradi posmanjkanja javne razsvetljave. Vogrič je tako ob cesti postavil bakle, hkrati pa še tablo z dvojezičnim napisom »Začasna razsvetljava čakajoč, da občina poskrbi za dokončno.« Od Koprvinega do Jazbin in Štmavra so po besedah Vogriča povod namestili drogove z javno razsvetljavo; na Valerišču in Klancu je po njegovih navedbah samo eno svetilo, še to pa ima kakih petdeset let.

Roman Vogrič ob tabli z zahtevo po javni razsvetljavi

BUMBACA

Yang Lian v Gorici

Danes bo v grofovih dvoranah na goriškem gradu potekalo srečanje z Yang Lianom, največjim sodobnim kitajskim pesnikom. Dogodek, ki se bo začel ob 18.45, bo uvod v praznik kulture združenja Ex Border »Cassandre«.

Koncert na Kromberku

Jutri ob 20. uri bo v amfiteatru gradu Kromberk celovečerni koncert Big Band GD Nova s solisti Damijano Godnič, Tatjano Milhelj, Niko Kodrič in Mito Jerkičem. Koncert prireja Big Band GD Nova v sodelovanju z Zvezo kulturnih društev Nova Gorica. (km)

Dopolnilna blagajna

V ronški tovarni Finmek so podaljšali dopolnilno blagajno za obdobje enega leta za 140 delavcev. Državna vlada je potreben odlok sprejela med petkovim zasedanjem. Na podlagi podaljšanja se bo na državni ravni nadaljevalo pogajanje za rešitev družbe Finmek, ki je v hudi krizi že več kot leto dni.

Na Bonomovem domu

V galeriji Kulturnega doma v Gorici je na ogled do petka, 5. septembra, razstava z naslovom »Na Bonomovem domu - Incontro Pietro Bonomo«, ki so jo ob Trubarjevem letu pripravili dijaki znanstvenega liceja »France Prešeren« iz Trsta. S celotnim projektom »Dober dan, buon giorno, Bonomo« so sodelovali na vsedržavnem načrtuju za šole skladu FAI in zanj v Milanu prejeli tretjo nagrado.

Postopek vračanja Trgovskega doma je treba izpeljati do konca, pri tem pa bo goriška prefektura še naprej sodelovala s slovensko narodno skupnostjo. Zagotovilo je pokrajinskemu predsedniku SKGZ Liviu Semoliču včeraj dala Maria Augusta Marrosu, ki je 20. avgusta nasledila Roberta De Lorenza na čelu goriške prefekture. Prefektinja je Semolič sprejela v vladni palacu na Travniku, v ospredju pa so ob Trgovskem domu bila tudi druga vprašanja, ki se tičejo slovenske prisotnosti na Goriškem.

Semolič, ki je Marrosuvi voščil uspešno delo v imenu SKGZ-ja in vseh članic, je v uvdodu spomnil na vlogo, ki jo je odigral De Lorenzo pri ovrednotenju vseh goriških družbenih komponent. Prefektinja je zagotovila, da namerava nadaljevati po poti konstruktivnega dialoga, izrazila pa je tudi prizadetost ob polemikah, ki so spremljale zamenjavo vodstva prefekture. Marrosuvi je bilo še posebej nerazumljivo vpletanje slovenske narodne skupnosti v omenjeno polemiko. Semolič je poudaril, da imamo goriški Slovenci dobre odnose s prefekturo in da nameravamo še naprej tesno sodelovati z njenimi predstavniki, predvsem v smislu udejanjanja zaščitnih norm. V zvezi s tem je prefektinja opozoril na zadnji formalni korak, ki ga mora opraviti predsednik FJK Tondo s podpisom dekreta o vidni dvojezičnosti. Marrosuva je zagotovila, da bo na prihodnjem srečanju

Govor je bil tudi o nerešenem vprašanju strešic na dokumentih, kot so zdravniška izkaznica in vozniško dovoljenje, na kar slovenska narodna skupnost že dolgo čaka, še posebej pa je bil med srečanjem izpostavljen problem Trgovskega doma. »Po formalnem prenosu deželi četrtega nadstropja in polovicu pritličja, za obnovno katerih so v teku birokratski postopki, se je proces sprostitev ostalih neuporabljenih prostorov zaustavil,« je povedal Semolič in opozoril, da je goriška prefektura v zadnjih letih na tem področju odigravala zelo aktivno vlogo. O tem priča tudi dokument, ki ga je prefektura včeraj izročila Semoliču in v katerem so zabeleženi vsi koraki v postopku vračanja Trgovskega doma od leta 2001 dalje. Marrosuva in Semolič sta soglašala pri potrebi po skupnem naprezanju, da bi se čim prej rešili še obstoječi vozli. Ob koncu je Marrosuva izrazila željo, da bi se odprto soočanje z manjšinsko realnostjo še nadaljevalo v funkciji razvoja sožitja in sodelovanja. (Ale)

GORICA - V nedeljo vrhunec 43. izvedbe mednaravnega folklornega festivala

Rekordno število gledalcev potrdilo privlačnost ljudskih tradicij

Preko 6.000 gledalcev je za zmagovalca proglašilo rusko skupino Kazachia Zastava

Letošnji festival so zmagali Rusi (levo); indijska plesalka, venezuelska lepotica in dekleti v narodnih nošah tržaške folklorne skupine Stu ledi med nedeljskim sprevodom (spodaj od leve proti desni)

BUMBACA

Festival folklore, ki je v minulem vikendu preplavil Gorico z barvami, poskočnimi ritmi in plesi iz celega sveta, je v mestu privabil približno 40.000 obiskovalcev. Prideljili so bili še posebno ponosni nad množično prisotnostjo gledalcev na nedeljskem sprevodu, ki je obsegel korzo Italia, korzo Verdi, ulico Petrarca in je ob koncu dospel do Battistijevega trga, kjer so ovenčali rusko skupino Kazachia Zastava, zmagovalko 43. izvedbe trdnevnega praznika ljudskih plesov. Predsednik združenja Pro Loco iz Gorice Sergio Piemonti, ki si že vrsto let prizadeva za ohranitev pomembne goriške manifestacije, nima dvomov: nedeljski sprevod je bil najlepši, ki ga je Gorica gostila v zadnjih desetih letih.

»Dvournega nedeljskega sprevoda se je udeležilo preko tisoč plesalcev, enkratno pa je bilo tudi navdušenje, s katerim je publiku spremlijala dogodek. Sprevod so si ogledali Goričani, pa tudi ljubitelji folklora iz Slovenije in Avstrije. Letošnja izvedba je potrdila, da je festival folklora prireditev svetovnega pomena. V velikem številu so se izvedenci in publika odzvali tudi na simpozij o mitih in obredih v ljudski tradiciji, ki je potekal v soboto na županstvu,« je povedal Piemonti.

Mednarodna žirija, ki ji je predsedoval Massimiliano Marangon, je ob ruski skupini Kazachia Zastava, ki jo je za najboljšo proglašilo preko 6.000 gledalcev, dodelila tudi osem »oskarjev folklora«. Plesalci ruske skupine Kazachia Zastava so prejeli priznanje za najboljšo koreografijo, oskarja za tehnično izvedbo pa je domov odnesla skupina Geghard iz Armenije. Romunska skupina Fanfara Transilvanija je prejela priznanje za najboljšo glasbo, plesalci skupine Aloha Tahiti iz Polinezije pa so bili nagrjeni za tradicionalni repertoar. Oskarja za izvirnost instrumentov so dodelili skupini Milòn Mèla iz Indije, priznanje za kostume pa skupini Figulinis iz Sassarija. Oskar za folklorno petje je osvojila venezuelska skupina Wazabara, nagrada za instrumentalno izvedbo pa skupina Obuća iz Beograda. Posebno nagrado za pristno uprizoritev ljudske tradicije je prejela skupina Milòn Mèla. Nedeljskega sprevoda so se poleg gostov iz tujih držav udeležile tudi folklorne skupine Stu ledi iz Trsta, Mandrač iz Kopra in Gartož iz Novo Gorice ter »danzerini« iz Ločnika in folkloristi iz Koprivnega. (Ale)

Zaradi velikega zanimanja bodo drevišnjo predstavo, pri ureničtvu katere je sodeloval Tullio Altan, ponovili jutri ob 11.30 - V nedeljo lutke pozivile Komjančeve domačije

Račka Olivia (levo) in del udeležencev lutkovne predstave pri Komjančevih na Valerišču

BUMBACA

Po uspehu, ki ga je s preko 5.000 gledalci doživel v Gradežu, Romasu in v Brdih, kjer so zadnjo predstavo uprizorili v Komjančevi domačiji na Valerišču, se Puppet festival seli v Gorico. V veliki dvorani kulturnega centra Lojze Bratuž se bo drevi ob 21. uri predstavila »Olivia paperina«, simpatična račka, ki jo je ustvaril slavni italijanski ilustrator Tullio Altan, avtor priljubljene pegaste psičke Pimpe.

Nad predstavo, ki jo je zrežiral Roberto Piaggio in pri kateri je Altan sodeloval z besedilom in s svojimi ilu-

stracijami, vlada veliko pričakovanje: mesta za drevišnjo predstavitev so bila že zdavnaj razprodana, zato je center CTA iz Gorice poskrbel za izredno ponovitev, ki bo v kulturnem centru Bratuž na sporednu jutri ob 11.30. Zgodbo o rački Olivii, ki spoznava svet v spremstvu svojega žabnjega prijatelja Čarletta, bosta prikazala igralca Elena De Tullio in Loris Dogana. Za glasbo je poskrbel Aldo Tarabella, za scenografijo pa Pierpaolo Bisleri in Greta Podestà. Lutke in kostume, s katerimi bodo Olivine do-

godivščine zaživele, je izdelala Maria De Fornasari.

Uradna slovesnost ob odprtju goriškega dela Puppet festivala bo na sporednu danes ob 17.30 na dvorišču državne knjižnice, kjer bodo odprti razstavo »Circus memē«. Lutkovni maraton bo potekal do 6. septembra, ob gledaliških predstavah na raznih prizoriščih pa bodo organizatorji ponudili tudi poseben spektakel z naslovom »Divagazioni allo specchio«, ki se navdihiuje po Alici Lewisa Carrolla in ki bo na ogled na stenah gori-

GORICA

Posojila za družine v finančni stiski

»Microcredito sociale a Gorizia« je ime dobrodelnega projekta, ki je nastal na pobudo goriške nadškofiske Karitas in k uresničitvi katerega so prispolili še Fundacija Goriške hranilnice in Hranilnica FJK, pri kateri lahko posamezniki v denarni stiski zaprosijo za denarno posojilo. Prejšnji teden so predstavniki sodelujočih ustanov Franco Obizzi za Fundacijo Goriške hranilnice, goriški nadškof Dino DeAntoni in Roberto Dal Mas, ravnatelj Hranilnice FJK, na sedežu goriške hranilnice podpisali protokol o sodelovanju. Goriška Fundacija bo goriški Karitas dala na razpolago sto tisoč evrov, s katerimi bo ta pri Hranilnici FJK ustanovila garancijski sklad.

Za posojilo bodo lahko zaposile vse fizične osebe z italijanskim državljanstvom ali tujci z urejenim začasnim bivanjem, ki živijo na območju goriške nadškofije in se nahajajo v denarni stiski. Prošnje za denarno pomoč je mogoče oddati v centru Karitas za Gorico v ulici Vittorio Veneto 74 ali pri posameznih župnijah znotraj goriške nadškofije.

»Gre za ugodno posojilo z izjemno nizko obrestno mero, s katerim bodo lahko družine, ki s težavo shajajo do konca meseca, poravnale stroške najemnine, zdravstvenih storitev in šolnine,« je na predstavitvi projekta povedal Paolo Zuttioni, ravnatelj goriške Karitas. Posojilo v maksimalnem znesku tri tisoč evrov bo mogoče vrniti v šestdesetih mesečnih obrokih po izredno ugodnih pogojih. Več informacij o posojilu je mogoče dobiti na naslovu caritas@arcidiocesi.gorizia.it ali na telefonski številki 0481-531847. (vas)

SUBIDA - V 105. letu starosti

Na svojem domu tiko odšla Hema Kristančič vd. Sirk

Gostilna Pri Lovcu dolguje uspeh tudi njenim receptom

Na svojem domu na Subidi je v 105. letu starosti tiko odšla Hema Kristančič vd. Sirk. V dolgem življenu je vedno bila zdrava in čvrsta, le v zadnjih treh letih se je zatopila v svoj svet, prežet s spomini iz preteklosti.

Rodila se je 16. junija 1903 v Višnjeviku sredi Goriških Brdih. Njenemu očetu, ki je bil v Kojskem tudi podzupan, je bilo ime Ivan Kristančič, materi Regina Sirk. V zakonu se jima je rodilo šest hčer in dva sinova, Hema pa je bila njun četrti otrok. Hemin brat Božidar, Doro za domače, je doštudiral inženirijo na Dunaju, padel pa je na fronti v Galiciji. Njegovega trupla niso našli, mrtvega je odnesla reka. Tudi drugemu bratu, Veneslavu, življenje ni prizaneslo. Podlegel je sicer pljučnici, vendar po pretepu fajstov si ni opomogel. Ko smo gospo Hemo obiskali pred petimi leti in se z njo pogovorili ob njenem stotem rojstnem dnevu, se je živo spominjala solz svoje matere za Dorotom. »Venceslav jo je točil, da bo on poskrbel za sestre. Pa mu ni bilo dano,« nam je takrat povedala gospa Hema in pojasnila, da je njen ocē sređi Višnjevika upravljal gostilno, v kateri je bila vsa družina zaposlena. Gospodinjstvo so se sestre izučile na zavodu za izobraževanje kmečkih deklev v Tomaju. Hema je tam prezivila osem mesecev. »Starejša sestra Metoda je bila izvrstna kuharica. V nasi smo imeli najlepše občetni. Brezkrbnost nam, otrokom, ni bila dovoljena. Trdno delo je bila naša slola. Zvečer pa smo pri hiši pletle in pre-

Hema Kristančič

pevale. Bilo je veselo.« Z Jožefom Sirkom, sosedom, sta se vzela 10. maja 1933. Iz Višnjevika sta se odselila po razmejitvi, leta 1947. Hči na Subidi, kjer danes stoji domačija Sirkovih, daleč naokrog znano gostišče, je odkupil Hemin mož. Prva povojna leta so kmetovali, 1960. leta pa odprli gostišče Pri Lovcu. Iz Brd so s sabo prinesli Kristančičovo licenco za obratovanje gostilne, ki je danes stara preko 14 let. Po moževi smrti je gostilno vodila gospa Hema. To, kar se danes žlahtnega kuha pri Sirkovih, veliko dolguje njenim receptom.

Hemi in Jožefu Sirku so se rodili trije otroci: Ester, Jožko in Natuška, poročena Tul, ki je umrla leta 1992, potem ko je bila dolga leta učiteljica v Mačkovljah. Gospa Hema je imela sedem vnukov in štiri pravnike; nanje je bila še posebej nazvana in ponosna.

Karin, Nataši in Davidu se je pridružila mala

Mara

Iz srca čestitamo pomnoženi
družini, mali Mari pa vso srečo v
življenu

SŠKD Timava

TRŽIČ

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 - 22.00 »Kung fu panda«.
Dvorana 2: 17.50 - 20.10 - 22.15 »Domsday« (prepovedan mladim pod 14. letom).
Dvorana 3: 16.30 - 18.30 »Kung fu panda«; 20.15 - 22.15 »Piacere Dave«.
Dvorana 4: 17.30 - 20.30 »Le cronache di Narnia: il principe Caspian«.
Dvorana 5: 17.40 - 20.00 - 22.10 »Sex List - Omicidio a tre«.

Razstave

6 ZA ENO... RAZSTAVO je naslov 10. izvedbe fotografiske razstave, na kateri sodelujejo fotoklub Skupina 75, Circolo Fotografico Isontino iz Gorice, fotografika skupina Lo scambio iz Gorice, fotoklub Lucinico, fotoklub Il Torrione iz Romansa in fotografski krožek Castrum iz Gradeža, gost bo fotoklub Nova Gorica. Razstava bo na ogled do 5. septembra, od ponedeljka do petka med 17. in 19. uro.

GORIŠKA POKRAJINA obvešča, da bo muzej prve svetovne vojne v goriškem grajskem naselju zaprt od 2. do 10. septembra.

IZ NIZA ARS NATURAE - NARAVA V SLIKI IN FOTOGRAFIJI bo v centru Gradina v Doberdalu v petek, 5. septembra, ob 18. uri odprtje razstave slovenskega risarja Jurija Mikuletiča z naslovom Lov s čopičem in skicirko; na ogled bo do 14. septembra ob petkah med 17. in 20. uro, ob sobotah in nedeljah od 10. do 20. ure; vstop prost; informacije na tel. 333-4056800, info@rogos@gmail.com.

KNJIGARNA LIBRERIA EDITRICE GORIZIANA iz Gorice obvešča, da je prodajna razstava Stampantica 2008 na notranjem dvorišču knjigarne na Korzu Verdi 67 na ogled do 9. septembra od torka do sobote med 8.30 in 12.30 ter med 15.30 in 19.30, ob nedeljah in ponedeljkih zaprto; informacije na www.leg.it, na leg@leg.it ali na tel. 0481-33776, 539210.

Gledališče

GLEDALIŠKA SKUPINA GRUPPO TEATRALE PER IL DIALETTTO bo na stopili z gledališko predstavo »La strada ferata« danes, 2. septembra, ob 21. uri v Zagraju (kmetijsko podjetje Castelvecchio); vstop prost.

PUPPET FESTIVAL V GORICI: danes, 2. septembra, ob 17.30 bo v Državni knjižnici v ul. Mameli predstava Circo Squiliberto (Daniela Sardella), vtoritev razstave z naslovom »Circus Meme« in ob 21. uri bo v Kulturnem centru Lojze Bratuž predstava Olivia Paperina (CTA); 3. septembra bo ob 10. uri v parku vile Coronini-Cronberg predstava »Il mattino di zucchero« (Roberto Piumini e Giovanni Caviezel), ob 16.30 v dvorani »Punto Incotro« v Podturnu predstava »Gianta duja e la farina magica« (Grilli Spetacoli), ob 18. uri v Državni knjižnici predstava »Creeping Carnival« (Anita Bertolami in ob 21. v Kulturnem domu predstava »Alice nello specchio« (Drammatico Vegetale).

SVOLSKO NARODNO GLEDALIŠKE NOVA GORICA: sreda, 3. septembra, ob 17. uri gostovanje Mini teatra iz Ljubljane z gledališko predstavo Tarcisia Galbiati z naslovom Riba, raca, rak; vstop prost, predstava v okviru praznika mestne občine Nova Gorica.

Kino

GORICA KINEMAX Dvorana 1: 16.50 - 18.30 - 20.10 »Kung fu panda«.
Dvorana 2: 17.45 - 20.40 »Le cronache di Narnia: Il principe Caspian«.
Dvorana 3: 17.30 »Piacere Dave«; 20.00 - 22.00 »Io vi troverò«.

OD KRASA DO MORJA je naslov razstave, ki jo društvo Jadro in Tržič ter Združenje staršev slovenske osnovne šole iz Romjana prirejajo ob 100. obletnici tržiške ladjejedelnice. Na ogled bodo postavili umetniška dela Avgusta Černigoja in Lojzeta Spacala, ki so krasila čezoceanske ladje. Na odprtju razstave, ki bo v nedeljo, 7. septembra, ob 19. uri v Občinski galeriji sodobne umetnosti v Tržiču bo umetniška dela predstavil Franko Vecchiet, zbor Starši ensemble bo za glasbeno podlago zapel pesem Umirjeno morje, ki jo je napisala Liliana Visintin in uglasbila Silvia Pierotti. Razstava je obogatena s fotografijami Mauricia Frullanija in z videoposnetki Aljoše Žerjala; na ogled bo do 21. septembra od torka do petka med 16. in 19. uro, ob sobotah in praznikih med 10. in 13. uro ter med 16. in 19. uro.

PILONOVA GALERIJA v Ajdovščini vabi na ogled stalne razstave Pilonovih del od torka do petka med 10. in 13. ter med 14. in 16. uro; informacije na tel. 003865-3689177, »pilonova.galerija@siol.net« ali v TIC Ajdovščina (tel. 003865-3659140).

RAZSTAVA »CANTIERE - 100 ANNI DI NAVI A MONFALCONE« bo na ogled do 31. oktobra samo s predhodno naročavo za šole in združenja na tel. 0481-492746, 492341 (od ponedeljka do petka med 10.30 in 12. uro ter med 15. in 16.30), za posameznike na zeleno številko 800016044 vsak dan med 9. in 18. uro.

RAZSTAVA »NA BONOMOVEM DOMU« z liceja F. Prešeren vladno vabi do petka, 5. septembra v goriški Kulturni dom na ogled fotografiske in zgodovinske razstave o Trubarjevem mentorju škofu Petru Bonomu in njegovi tržaški palači. Pobudno smo za načrtovan sklad FAI in s podporo Zadružne kraške banke pripravili ob Trubarjevem letu. Razstava je na ogled od 9. do 13. in od 15.30 do 18. ter ob predvitem.

V KNUŽNICI FRANCETA BEVKI v Novi Gorici bo do 18. septembra na ogled razstava z naslovom Najdebelejša drevesa Tolminske in Goriške, ki jo je pripravil Zavod za gozdove Slovenije.

Koncerti

FUNDACIJA PALACE CORONINI CRONBERG v sodelovanju z združenjem Musica aperta iz Gorice prireja niz koncertov z naslovom »...non solo classica« v parku Coronini Cronberg v Gorici: 7. septembra ob 16.30 koncert skupine Zuf de žur iz Gorice; 14. septembra ob 16.30 koncert skupine Strepitz_concept iz Vidma; 21. septembra ob 16.30 koncert skupine Shipyard Town Jazz orchestra iz Tržiča; 28. septembra ob 16.30 koncert skupine Gone with the Swing Nig Band iz Krmina. Ob slabem vremenu bodo koncerti v avditoriju liceja Dante Alighieri na Drevoredu 20. septembra v Gorici; vstop prost.

GLASBENI FESTIVAL MED ZVOKI KRAJEV: v četrtek, 4. septembra, ob 21. uri na sedežu društva Skala v Gabrijah koncert Emanuele Battigelli (harfa); v nedeljo, 7. septembra, v cerkvi sv. Gotarda v Marjanu koncert dua Tagliaferri (saks soprano) - Scidurlo (orgle); vstop prost.

KD SKALA GABRIJE vabi na svoj sedež v četrtek, 4. septembra, ob 21. uri na koncert »Med zvoki krajev« harfstike Emanuele Battigelli.

NA BEVKOVEM TRGU V NOVI GORICI bo v četrtek, 4. septembra, ob 20.15 koncert mladinskega orkestra Knabenmusik iz Meersburga v Nemčiji; vstopnine ni.

ZDruženje INCANTO vabi ob prireditvi »Capriva, castelli & canzoni« na koncert udeležencev tečaja »L'operetta: stile e interpretazione« v četrtek, 4. septembra, ob 21. uri v Občinskem gledališču v Krminu.

Šolske vesti

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO SLOVENSKIH OSNOVNIH ŠOL v Ul. Brolo v Gorici obvešča, da se pouk prične na vseh osnovnih šolah v ponedeljek, 8. septembra, ob 8. uri, v otroških vrtcih pa se didaktična dejavnost prične v sredo, 10. septembra, za prvi letnik od 9. do 11. ure, za ostale pa po občajnem urniku vrtca do 12. ure brez kosila.

GLASBENA MATICA GORICA vabi stare učence, da potrdijo vpis za šolsko leto 2008-09. Obenem vabi nove učence k vpisu za vse inštrumente. Tajščo šole je na razpolago vsak dan (razen sobote) od 10. do 12. ure in od 15. do 17. ure (tel. 0481-531508).

POTEKA NABIRALNA AKCIJA za namestitev Trubarjevega obeležja na slovenskem klasičnem liceju Primož Trubar v Ulici Puccini v Gorici. Pobudnik je Sindikat slovenske šole, ki se sprošča, naj prispevajo, obrača predvsem na bivše študente goriškega liceja. V ta namen je odprl posebna tekoča računa, in sicer pri Zadružni banki Doberdob in Sovodnje (št. 20191) in Čedadski ljudski banki - Kmečki banki (št. 003571002089). Predaja kamnitega obeležja bo potekala ob proslavi, ki bo ob 12.30 govor predsednika banke in nagrjevanje, ob 13. uri kosi za člane, sledila bo zabava ob zvokih ansambla Happy Day.

ŠZ DOM obvešča, da ob ponedeljkih in četrtekih med 17. uro in 18.30 poteka večravnički koncert v telovadnici Kulturnega doma v Gorici treningi košarke. Namenjeni so tako začetnikom kot otrokom, ki so se jih udeležili že lani; informacije v pooldanskih urah v Kulturnem domu (tel. 0481-33288).

Prireditve

DIJAŠKI DOM SIMON GREGORČIČ v Gorici vabi vse kmetice in kmetice, ki so obiskovali poletno središče Na kmetiji je lepo, njihove starše, nonote in prijatelje na zaključno veselico v petek, 5. septembra, ob 18. uri v Dijaškem domu v Gorici, Svetogorska Ul. 84.

»I GIORNI DELL'ARTE«: danes, 2. septembra ob 21. uri v občinskem parku v Zagradu prireditev »Cergoleide« ob 100-letnici rojstva Carolusa L. Cergoleide; 3. septembra ob 18. uri v občinski dvoranu Zagradu prireditev »La pesca e i discorsi dei pescatori«.

»INTERLINEA ZERO 2008 - Austria! da Auchentaller a oggi« je naslov niza večerov v palači Attems Petzenstein v Gorici v organizaciji Pokrajinskih muzejev v Gorici in v sodelovanju s kulturnim združenjem Equilibri iz Gorice: 3. septembra, ob 21. uri scensko branje z naslovom »Il fortino della Signora Emma«; 10. septembra, ob 21. uri film »Funny Games«.

ZDruženje EX BORDER prireja ob 23. mednarodnem literarnem festivalu Vilenica praznici kulture z naslovom »Care_Cassandra« danes, 2. septembra, ob 18.45 v goriškem gradu. Prisotna bosta kitajski pesnik Yang Lian in kitajska pisateljica Yo Yo (Liu You-hong).

Mali oglasi

DVA PSIČKA mešančka, majhne rasti (samček in samička) isčeta dobrega gospodarja. Tel.: 0481-78154 (ob večernih urah) ali 347-1243400.

KLAVIR ZIMMERMAN prodam. Tel.: 339-4484763 v večernih urah.

KUPIM KNJIGE za 1. razred klasičnega liceja (IV. gimnazija) Trubar v Gorici; tel. 00386-31375412.

PRODAM NEPREMIČNINO v ul. Petrogalli, ob slovenski meji, potrebno obnoviti, sestavljena iz 3 stanovanj (skupno 200 kv. metrov), 2 garazi in vrt (150 kv. metrov). Tel.: 348-2230840 (Svetlana) in 393-5749234 (Enrico).

PRODAM krompir. Klicati ob uri kosi na tel. 0481-78066.

Pogrebi

DANES V KRMINU: 9.30, Luciano Brumat iz goriške splošne bolnišnice v cerkvi in v Videm za upeljitev; 17.00, Hema Kristančič vd. Sirk na domu pri Subidi.

+ Mirno nas je zapustila

Hema Kristančič

vd. Sirk

Žalostno vest sporoca

družina

Pogreb bo danes, 2. septembra ob 17. uri v domači hiši pri Subidi.

Namesto cvetja darujte za obnovo cerkve pri Subidi.

LJUBLJANA - V soboto v parku Tivoli od 10. do 18. ure

Lunin festival s celo vrsto prireditve je pravi praznik otrok

Na obisk prihaja Lunin festival, ki je pravi praznik otrok. 2. Lunin festival bo potekal v soboto, 6. septembra v parku Tivoli v Ljubljani. Začel se bo ob 10. in bo trajal do 18. ure. Odvijale se bodo številne predstave, koncerti, delavnice, športne aktivnosti in še kaj. Brez posebnosti ne gre, zato so organizatorji festivala Zavod Fest in Temma-X d.o.o. pripravili Lunino mesto, v katerem bodo otroci s starši in skrbniki lahko gradili malo mesto, predvidene pa so tudi bogate nagrade. Tudi letos bo v sodelovanju z Bibaleze.si, ZPMS, Radiom Center in UnikaToy potekala humanitarna akcija. Vse prireditve so brezplačne!

V idiličnem okolju parka Tivoli se bo dogajanje pričelo ob 10. uri z uradno otvoritvijo pravljicne dežele, do 18. ure pa se bo zvrstila vrsta atraktivnih aktivnosti s številnimi pravljicnimi junaki. Organizatorji bodo ustvarili čudovito mesto, ki bo segalo po travnikih, zelenicah in drugih po-

vršinah parka Tivoli. Motivi so otroške pravljice, pravljični liki in marsikaj, kar osrečuje naše malčke. Nekoliko več pozornosti bodo letos posvetili podobi festivala, zato bodo na festivalu različna mesta z različnimi bitji in z različnimi dejavnostmi – tako Maček Muri z vrečami soli kot tudi Zlatolaska, Muca Copatarica s svojimi šivilskimi delavnicami in še mnogo tega. Na voljo bodo številna prizorišča: Glavni oder, Dežela Zlatolask in treh medvedov, Delavnica Muce Copatarice, Mačje mesto, Dežela lučke, Lunina zastavljalnica, Lunin Piknik, Dežela športa, Eko dežela in druga.

Tudi letos bo potekala humanitarna akcija, na kateri bodo organizatorji s pomočjo obiskovalcev in drugih zbirali sredstva za otroke iz socialno ogroženih družin, letos v sodelovanju s pokrovitelji Bibaleze.si, ZPMS, Radiom Center in UnikaToy. Z zbranimi sredstvi bodo otroci iz socialno ogroženih družin lahko šli na je-

senske počitnice. Zato je odprta humanitarna linija 090 93 30 93 Zvezne prijateljev mladine Slovenije. S klicem boste prispevali 1,25 EUR. Lani so počitnice omogočili 47 otrokom, letos pa organizatorji upajo, da jih bodo s humanitarno pomočjo osrečili še več.

Ker na Luninem festivalu brez posebnosti ne gre, so organizatorji pravili posebno kreativno zabavo za celo družino – LUNINO MESTO! Na tekmovanju bodo otroci in njihovi starši lahko pokazali svoje spremnosti in iznajdljivost z gradnjijo domišljijanskega mesta. Idejni vodje tekmovanja so otroci, medtem ko starši pomagajo pri izvedbi. Za prva tri mesta so pravili prav posebne in bogate nagrade!

Več informacij je na www.lunin.si.

V primeru slabega vremena bo Lunin festival v nedeljo, 7. septembra ali v soboto, 13. ali v nedeljo 14. septembra.

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

GORICA

Kulturni center Lojze Bratuž

Danes, 2. septembra ob 21.00 / Lutkovni festival »Puppet festival« prva izvedba predstave priznanega Francesca Tullia Altan - Olivia Paperina.

ŠEMPLAJ

Dvorišče osnovne šole

V sredo, 17. septembra ob 20.30 / Marco Tassara: »Amour, amore, Liebe... na trnek se lovijo ribe«. Komedia v dveh dejanjih. Prvič v slovenščini. Prevedel in priredil Sergej Verč, jezikovna obdelava Minu Kjuder. Režiser Sergej Verč, pomočnica režiserja Minu Kjuder. Gledališka skupina KD »Brce« iz Gabrovice pri Komnu.

SLOVENIJA

Prireditveni prostor

V četrtek, 4. septembra ob 20.30 / Marco Tassara: »Amour, amore, Liebe... na trnek se lovijo ribe«. Komedia v dveh dejanjih. Prvič v slovenščini. Prevedel in priredil Sergej Verč, jezikovna obdelava Minu Kjuder. Režiser Sergej Verč, pomočnica režiserja Minu Kjuder. Gledališka skupina KD »Brce« iz Gabrovice pri Komnu.

SEŽANA

Kosovelov Dom

V soboto, 20. septembra ob 10.00 / Lutkovna predstava - Bikec Ferdinand.

GLASBA

SLOVENIJA

SEŽANA

Kosovelov Dom

Danes, 2. septembra ob 20.00 / Koncert skupine Uršula Ramoveš in fantje z jazzbecove grape.

V četrtek, 25. septembra ob 19.00 / Glasbeno-plesni projekt Healing Heating.

KOMEN

Cerkev sv. Jurija

V soboto, 27. septembra ob 20.00 / Koncert akademskoga pevskega zboru Tone Tomšič.

DUTOVLE

Pomladna dvorana

V soboto, 20. septembra ob 10.00 / Lutkovna predstava - Bikec Ferdinand.

KOGOJEVI DNEVI

Petek, 5. september ob 20.30, Kanal ob Soči, cerkev sv. Marije Vnebovzete / V spomin na skladatelja O. Messiaena – ob stoletnici rojstva: Rok Zgonc - violina, Jože Kotar - klarinet, Igor Mitrović - violončelo in Mojca Pucelj - klavir.

Nedelja, 14. september ob 20.30, Kanal ob Soči, cerkev sv. Marije Vnebovzete / Komorni zbor Julius, Trsta. Walter Lo Nigro, zborovodja.

Torek, 16. september, Kanal ob Soči, cerkev sv. Marije Vnebovzete / Koncert za mladino - Rojstvo in razvoj orgel skozi zgodovino v glasbi in besedi: Gregor Klančič - orgle.

Petek, 19. september ob 20.30, Kanal

ob Soči, cerkev sv. Marije Vnebovzete / Klavirski trio Ars Musica: Jernej Grebenšek - klavir, Mojca Menoni Sikur - violina in Martin Sikur - violončelo.

Cetrtek, 25. september ob 20.30, Kulturni dom Desklé / Spominski koncert ob deseti obletnici smrti skladatelja Marjana Gabrijelčiča - Solisti, zbor in orkester SNG Opera in Balet Ljubljana: Andrej Debevec - tenor, Mirjam Kalin - alt, Urša Žižek - sopran, Dejan Vrbančič - tenor, Zoran Potočan - bas, Saša Čano - bas. Aleksandar Spasić - dirigent.

Cetrtek, 2. oktober ob 20.30, Gorica, Kulturni center Lojze Bratuž / Kvartet Feguš: Filip Feguš - violina, Simon Peter Feguš - violina, Andrej Feguš - viola in Jernej Feguš - violončelo.

Petak, 10. oktober ob 20.30, Kanal ob Soči, cerkev sv. Marije Vnebovzete / Matej Šarc - oboja in Nina Prešiček - klavir.

Nedelja, 19. oktober ob 16.00, Gorenji Tarbij (Srednje), cerkev sv. Ivana / Mirjam Kalin - alt in Žiga Stanič - klavir.

Cetrtek, 30. oktober ob 20.30, HNK Ivana pl. Zajca, Reka, Hrvaska / V sodelovanju s festivalom Dnevi Ivana pl. Zajca: Mate Bekavac - klarinet. Nada Metošević - dirigentka.

Cetrtek, 6. november ob 20.30, Slovenski kulturni dom, Trst / Simfonični orkester RTV Slovenije: Olga Kaminska - sopran, Markus Fink - bariton. Anton Nanut - dirigent.

■ Tartini festival

Piran in Slovenska Istra

23.08. - 13.09.2008.

V soboto, 13. septembra ob 20.00, Križni hodnik Minoritskega samostana, Piran / Ansambel Il Terzo Suono, umetniško vodstvo Sergio Azzolini - fagot in gost Diego Cantalupi - lutnja.

Na Tartini festivalu 2008 bodo tudi naslednji nastopi:

Jutri, 3. septembra, Križni hodnik Minoritskega samostana, Piran / Maud Lovett - violina in Frédéric Lagarde - klavir (Francija).

V petek, 5. septembra, Križni hodnik Minoritskega samostana, Piran / Tjaša Zadravec - rog in Anja Gaberc - harfa (Slovenija).

V ponedeljek, 8. septembra, Trg 1. maja, Piran / Tartini Junior: Koncert pod Zvezdami (Slovenija).

V sredo, 10. septembra, Križni hodnik Minoritskega samostana, Piran / Jasna Nadles - flauta (Slovenija), Sergio Azzolini - fagot (Italija), Diego Cantalupi - kitara (Italija), Lavard Skou Larsen - violina (Avstrija), NN - viola in Milan Vrsajk - violončelo (Slovenija).

LJUBLJANA

Hala Tivoli

4. in 5. septembra / Mehiška skupina Rebelde bodo odigrali v Hali Tivoli. Oba večerna koncerta sta že razprodana. Za popoldanski koncert 5. septembra pa je na voljo še nekaj vstopnic.

Križanke

V četrtek, 4. septembra / Goran Bregovčič z Orkestrom za poroke in pogrebe.

Cankarjev dom

V petek, 5. septembra ob 20.00, Linhartova dvorana / Marko Hatlak & Funtango. Marko Hatlak - harmonika, Bojan Cvetrežnik - violina, Sašo Vollmaier - klavir, Andrej Pekarovič - kita in Piero Malkoč - kontrabas.

AKC Metelkova mesto

Danes, 2. septembra ob 20.00 / Letni oder Gala hale: Ezkiel
Jutri, 3. septembra ob 22.00 / Klub Gromka. Skupine: Arabot (Norveška), Schnaps in Polona & Suzana.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Palača Gopčevič: do 7. septembra - »Maria Callas, trideset let potem«. Odprt vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost.

Muzej Revoltella, galerija sodobne umetnosti: 1953: L'Italia era già qui, je naslov razstave o sodobnem italijanskem slikarstvu v Trstu. Urnik: do 30. oktobra od 10.00 do 18.00, ob tortkah zaprt.

Muzej na gradu sv. Justa: do 25. januarja 2009 je na ogled razstava »Srednji vek v Trstu«. Odprt vsak dan od 9.00 do 19.00; od 1. novembra do 25. januarja od 9.00 do 17.00.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

REPEN

Muzej Kraška hiša je odprt ob nedeljah in praznikih, do konca oktobra. Urnik: od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 17.00. Za večje skupine je možen ogled v drugih terminih s predhodno najavo na tel. št. 040-327240 ali po elektronski pošti na naslovu: info@kraskahisa.com.

Muzej Kraška hiša: do 7. septembra razstavlja fotografije Renata Deganello in naslovom Mirovo Žganje. Odprt ob nedeljah in praznikih od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 17.00.

DEVIN

Na Devinskem gradu bo do 2. novembra na ogled razstava »Torbe in torbi na gradu«.

SES LJAN

Razstavna dvorana Turističnega informativnega Centra (IAT): do 12. oktobra razstavlja svoja dela Tomaž Caharija (kamnitni izdelki), Piero Martucci (skulpture in slike), Miloš Ciuk (kamnitni izdelki), Mileva Martelanc (glineni izdelki), Vittorio Porro (kamnite skulpture), Luisa Pomelli (slike), Anita Nemarini (slike), Viktor Godnič (slike), Luca Monet (kamen) in Anica Pahor (skulpture in slike). Razstava je odprta vsak dan od 9.00 do 13.00 in od 14.00 do 19.00.

GORICA

Kulturni dom: do petka, 5. septembra je na ogled razstava z naslovom »Na Bonomovem domu - Incontrando Pietro Bonomo«, ki so jo pripravili ob Trubarjevem letu, dijaki Državnega znanstvenega liceja France Prešeren iz Trsta. Urnik galerije: od ponedeljka do petka od 10.00 do 13.00 in od 16.00 do 18.00 ter ob večernih urah med raznimi kulturnimi prireditvami.

Kulturni center Lojze Bratuž: do 12. septembra od ponedeljka do petka od 17.00 do 19.00 je na ogled fotografija razstava fotoklubov goriške pokrajine - 6 za eno ... razstavo.

V bivših konjušnicah vile Coronini Cronberg na Drevoredu 20. septembra, bo do 7. septembra razstava Roberta Cape z naslovom »Fotografie da Israele 1948-1950«; odprt od torka do sobote med 10. in 13. ter med 14. in 19. uro, ob nedeljah med 10. in 13. ter med 15. in 20. uro.

ROMANS

V langobardski dvorani v občinski stavbi je na ogled stalna razstava »Vojščki svetega Jurija - Svobodni možje, zemljiški gospodje, premožni lastniki«; od ponedeljka do petka med 11. in 13. uro, ob ponedeljkih in sredah tudi med 16. in 18. uro; informacije na tel. 0481-966904.

CODROPO (VIDEM)

V Vili Manin bo do 28. septembra na ogled razstava: »Good & Goods - Spiritualità e confusione di Massa«. Urnik: od torka do petka od 9. do 18. ure, ob sobotah in nedeljah od 10. do 20. ure.

SLOVENIJA

KOPER

Na sedežu Banke Koper: do

NOGOMET - S prvega gostovanja se Tržačani vračajo s točko

Allegretti s prostim strehom rešil povprečno Triestino

Bari zadel po šestih minutah, Triestina 15 minut pred koncem - Velike težave zlasti v napadu

Bari - Triestina 1:1 (1:0)

STRELCA: Volpato v 6.; Allegretti v 31.dp.

BARI (4-4-2): Gillet; Parisi, Esposito, A.Masiello, Galasso; S.Masiello (32.dp Kamata), Gazzi, Donda, Rivas (41.dp De Pascalis); Volpato, Barreto (37.dp Caputo). Trener: Conte.

TRIESTINA (4-4-2): Agazzi 5,5; Cacciatore 5,5, Petras 5, Minelli 6, Rullo 5; Tabbiani 6, Piangerelli 5,5, Allegretti 6,5, Testini 5,5; Eliakwu 5,5, Della Rocca 5. Trener: Maran.

SODNIK: Marelli iz Coma 6; OPO-MINI: Cacciatore, Parisi, Esposito; GLEDALCEV: 13.000.

V lanski sezoni je večkrat Triestino rešil pred polomom Granache, vlogo rezervnega rešitelja pa je imel Allegretti. Pošodovani urugvajski napadalec tokrat seveda Triestini ni mogel pomagati, tako da je moral kapetan stopiti v ospredje. S čudovitim, neurbanljivim prostim strehom je 15 minut pred iztekom srečanja premagal Gilleta in tako, z edinim strehom Triestine proti vratom v drugem delu srečanja, omogočil Tržačanom, da so se iz Barija vrnili s točko. A po prikazani igri je nagrada nedvomno prevelika. Triestina je pokazala res premalo - zlasti v drugem polčasu je bil Bari objektivno boljši tekmelec. Malo igre po pasovih (le Tabbiani si zasluži pozitivno oceno), slaba uigranost napadalcev, pomanjkanje iznajdljivosti na sredini. Nekako kot juha brez mesa: neokusna.

Igrališče na stadionu San Nicola je bilo v takem stanju, da bi se verjetno tudi pri nas dobro znana družina Debelis sramovala, ko bi bila njihova njiva taka. V B-ligi so se veselili pogodbe, ki omogoča neposreden prenos tekem, vendar je res sramota, da morajo ljudje preko ekrana gledati zelenice v tako obupnem stanju. Se-

Kapetan Allegretti je v Bariju potrdil, da je ta čas eden najboljših izvajalcev prostih strelov v Italiji

KROMA

veda številne luknje niso pozitivno vplivale na igro, saj se je število zgrešenih podaj poveločilo tudi zaradi nepredvidljivih odbojev žoge.

V postavi Triestine so bili le štirje novi obrazi v primerjavi z lanskim sezonom. Vrata je branil Agazzi, na desnem obrambnem pasu je igral Cacciatore, na levem Rullo, v napadu Eliakwu. Slednji sicer ni pravi novi obraz, saj je za Triestino pred dvema sezonomama že igral. Vezno vrsto pa so sestavljali sami stari znanci (kar se je v igri tudi poznalo, bi lahko nekdo pikro dodal).

Igra je bila dokaj odprta, po samih šestih minutah pa je Triestina že draga plačala napako obrambe. Po kotu Donde je Agazzi neodločeno stal kake tri metre od

gol-črte, medtem ko je Petras pozabil na Volpata, ki je lahko skoraj neoviran skočil in premagal tržaškega vratarja. Prejeti gol je najbrž prekrizal račune Marana in njegovih varovancev, ki so morali nasprotnika takoj zasledovati. Nevarne priložnosti pa so ustvarjali z veliko težavo, saj sta bila Eliakwu in Della Rocca v napadu preveč osamljena, premalo pa je bilo tudi pobud na pasovih. Še najbolj nevarna je bila Triestina v 17. minut, ko je Tabbiani lepo podal proti sredini kazenskega prostora, a tako Eliakwu kot Della Rocca sta zamudila stik z žogo. V 36. minut pa Eliakwu ni uspel izkoristiti lepe podaje Allegretti, saj ga je branilec zadnji trenutek zaustavil.

V drugem polčasu je Triestina popolnoma odpovedala. Ustvarila ni niti ene prave priložnosti za gol, medtem ko je bil Bari vsaj trikrat nevaren, po zamenjavi Della Rocce (slabo) s Figolijem pa se je pošodoval Eliakwu, tako da je svoj krstni nastop opravil še mladi Ardemann. Nova dvojica napadalcev pa je delovala popolnoma neuskajeno, tako da bi se Triestina lahko dokopala do gola le z neko atraktivno potezo posameznika. In na srečo imajo Tržačani za izvajanje prostih strelov na razpolago prvega mojstra.

Top: Do 75. minute bi bilo res težko izbrati igralca Triestine, ki bi si zaslужil nagrado najboljšega, a izvrstno izveden prosti streh Allegretti je odpravil vse dvojne.

Flop: Veliko več smo si pričakovali od Rulla, Rivas pa ga je kar trikrat tako izigral, da ga je Maran moral zamenjati z Milanjem.

Včeraj pa je bil tudi zadnji dan prestopnega roka in tudi pri Triestini so bili dejavnji. Tržaški klub je posodil Bogni bočnega vezista Davida Marchinija, s čimer je ugodila želja 26-letnega igralca, da bi spet nastopal v A-ligi. Zadnji dve sezoni je namreč igral v Cagliairiju, skupno pa v najvišji ligi zbral 18 nastopov in dosegel tri gol. Zaradi sporov s soigralcem Foggio so ga izgnali z moštva. V popoldanskih urah pa je k Triestini prestopil 31-letni srednji branilec Marcello Cottafava, ki je v prejšnji sezoni igral za Lecce, v preteklosti pa je nastopal tudi v A-ligi. (Iztok Furlanic)

VRSTNI RED: Livorno, Albinoleffe, Mantova, Grosseto, Ascoli, Piacenza in Salernitana 3, Ancona, Brescia, Bari, Empoli, Triestina, Rimini in Parma 1, Pisa, Cittadella, Sassuolo, Vicenza, Avellino, Frosinone in Modena 0, Treviso 2.

PRIHODNJI KROG (7.9.): Triestina - Avellino.

A LIGA DAN POTEM

Ko bi Udinese imel riaza...

DIMITRIJ KRIŽMAN

Glede na nedeljski uvod v novo nogometno sezono sem seveda dolžen najprej poročati, kako se je iztekel avertura španske Lige, ki je, prav tako kot italijanska, postregla s kopico presenečenj. Ogled tekme med domaćim Deportivom in Real Madridom je bil predvidena uspešnica. Le kako ne? Do sedmih popoldne ležiš na plaži (sonce v La Coruni zahaja poldruge uro kasneje kot pri nas...), nato si privočiš hotelničko po galjesko in odhitiš na stadion, ki je od plaže oddaljen slabih dvesto metrov. Niti zasoljene cene vstopnic ne sprožijo najmanjseg obžalovanja: na stadionu, ki je kot so najlepši stadiioni v najlepših pravljicah, je spektakel še lepši. Sprašujem pa se, kako si lahko Španci kar tako privočijo odštetiti najmanj 40 evrov, ko pa je njihov standard vendarle nižji kot v Italiji? Odgovor je preprost: zato, ker je ponudba kakovostna!

No, medtem ko je Barcelona izgubila proti Numanciju in je Real Madrid položil orožje na ranj zakletem Riazuju, se je vseeno za odtenek bolje godilo italijanskim "velikim" kolegom. Niti eden od udeležencev Lige prvakov ni zmagal, Milan pa je celo nadaljeval v klavarnem slogu lanske sezone. Ker slepo (preslepo?) zaupam Mourinhu, se najbolj bojim, da je najbolj narobe z Romo. Za Tottijsa se mi dozdeva, da je odpel

svoj labodij spet in bo težko dosegel ravnen izpred par let. Predvsem pa ne vidim prave logike v nakupu mnogih igralcev in niti enega pravega napadalca. Juliu Baptista ne morem oporekat kakovosti, a kaj ko bi Roma potrebovala pravo špico. Ja, prav tako kot je Gildardino, ki se je že s predkolom Lige prvakov in prvim kolom prvenstva izkazal za posrečen nakup Fiorentine. Popolnoma druga pesem je seveda Milan. Celo tu v Španiji, kjer Milan zelo ceni, ker sta od njega Real Madrid in Barcelona vsakič dobila počitne zaušnice, so nekoliko zaprepaščeni nad dogajanjem v taboru rdeče-črnih. Ševčenko? Senderos? Ronaldinho? Trojica spada v kategorije izgubljenih, nedoraslih oziroma pretežkih, čeprav je Ronaldinho celo presenetljivo solidno igral.

Z konec še skok k Udinešeju, ki sem ga že primerjal z Deportivom. Ekipi iz La Corune je sicer enkrat celo uspeло osvojiti prvenstvo, dvakrat pokal, zagnati v polfinalu Lige prvakov... a vendarle. Na stadionu v La Coruni je velikanska večina navijala za domače, malenkost ljudi pa za Madrid. Ko igrajo v Vidmu Juve, Milan in Inter je razmerje precej različno. In če zaključim: najbolj omejujoči dejavnik pri morebitnem nadaljnjem vzponu Furlanov je prav njihov stadion in s tem povezan skromen obisk tekem. (dimkrizman@gmail.com)

OP ZDA: Srebotnikova izločena

NEW YORK - Najboljša slovenska teniška igralka Katarina Srebotnik, ki je v 3. krogu OP ZDA z zmago nad tretjo nosilko Rusinjo Svetlanou Kuznjecovo pripravila lepo presenečenje, je končala nastope med posameznicami v osmimi finala. Tako kot na OP Francije je bila tudi tokrat zanj premočna Švicarka Patty Schnyder, ki je slavila zmago s 4:6, 6:3 in 6:3. »Tokratni dvoboj s Schnyderjevo je bil kljub vsemu boljši kot tisti v Parizu, saj mi hitrejša podlaga bolj ustreza. Igrala sem napadano, zalomilo pa se je pri servisu, ki mi nikakor ni šel,« je po porazu povedala Srebotnikova. V četrtnino finala so se uvrstile tudi Jelena Janković (št. 2), Sybille Bammer (29) in Jelena Dementijjeva (5).

Med moškimi se je štirikratni branilec naslova Švicar Federer zlahka uvrstil v osmino finala. Drugi nosilec je gladko s 6:3, 6:3 in 6:2 odpravil Čeha Stepaneka, medtem ko je imel tretji nosilec in lanski finalist Srb Đoković precej več dela, a je po skoraj štirih urah igre s 6:7 (9), 7:5, 6:4 in 7:6 (0) premagal 19-letnega Hrvata Čilića.

NEDELJSKI IZIDI

Milan KO

IZIDI 1. KROGA: Atalanta - Siena 1:0, Cagliari - Lazio 1:4, Catania - Genoa 1:0, Chievo - Reggina 2:1, Fiorentina - Juventus 1:1, Milan - Bologna 1:2, Roma - Napoli 1:1, Sampdoria - Inter 1:1, Torino - Lecce 3:0, Udinese - Palermo 3:1.

VRSTNI RED: Lazio, Torino, Udinese, Bologna, Chievo, Atalanta in Catania 3, Inter, Juventus, Napoli, Fiorentina, Roma in Sampdoria 1, Reggina. Milan, Genoa, Siena, Palermo, Cagliari in Lecce 0.

PRIHODNJI KROG (14.9.): Bologna - Atalanta, Genoa - Milan, Inter - Catania, Juventus - Udinese, Lazio - Sampdoria, Lecce - Chievo, Napoli - Fiorentina, Palermo - Roma, Reggina - Torino, Siena - Cagliari.

Doktor se je izenačil z Giacomom Agostinijem
MONZA - Svetovno prvenstvo v

razredu motoGP je praktično odločeno. Valentino Rossi si je s tretjo zaporedno zmago 99-odstotno že zagotovil nov naslov svetovnega prvaka, saj njegova prednost pet dirk pred koncem znaša 75 točk, končno slavje pa bi mu lahko preprečil le kakšen padec in poškodb. Za Rossija, sedemkratnega svetovnega prvaka, je bila to že 68. zmaga v najmočnejšem razredu, s čimer je izenačil rekord rojaka Giacoma Agostinija. Spet mu je prišel na roko Casey Stoner, ki je vnovič padel, ko je bil v vodstvu.

V razredu do 250 ccm je zmagal Španec Alvaro Bautista (Aprilia), v razredu do 125 ccm pa je bil najhitrejši Madžar Gabor Talmacs (Aprilia).

Loeb zmagovalec

AUCKLAND - Svetovni prvak Francoz Sébastien Loeb (Citroën) je zmagovalec relja po Novi Zelandiji, 11. letosnje preizkušnje svetovnega prvenstva. Drugi je bil moštvni kolega Špa-

nec Danijem Sordom, Finec Mikko Hirvonen (Ford), glavni tekmeč Loeba za naslov, pa je bil po velikih težavah tretji.

Zmagoslavje veikana

BERLIN - Ruski »velikan« Nikolaj Valujev (2,13 m/144 kg) je osvojil naslov svetovnega prvaka v težki kategoriji po verziji WBA, potem ko je v Berlinu po 12 rundah po točkah premagal Američana Johna Ruiza. Valujev je tako vnovič prišel do naslova prvaka, ki ga je aprila leta 2007 izgubil proti Uzbekistanu Ruslanu Čagajevu.

Jerančičeva dobro razpoložena

BUDIMPEŠTA - Slovenska dirkačica Nina Jerančič je bila na dirkah prvenstva Ferrarri Challenge v madžarskem Hungaroringu dobro razpoložena. V prvi je zabeležila peto, v drugi pa celo drugo mesto in je tako v tekmovanju osvojila 31 novih točk.

NAMIZNI TENIS - 25. jubilejni turnir

Pokal Kras že tretjič dvignite Hrvatice Duge Rese

Eva Carli (Kras) z Genovo na 4. mestu, Kras ZKB pa sedmi - Organizacija brezhibna

V nedeljo se je v športno-kulturnem centru v Zgoniku zaključila jubilejna 25. izvedba Pokala Kras. Že tretjič zapored je zmaga trdnevnega turnirja pripadla hrvaški ekipi Duga Resa, ki v finalni fazi potrdila vlogo favorita. Drugo mesto je osvojila slovaška ekipa Topolčany, tretje pa so bile Čehinje iz Breclava. Krasovka Eva Carli, ki je priložnostno nastopala za Genovo, je s solidno predstavo osvojila končno četrto mesto. V konkurenčnih desetih ekip je bil Kras ZKB sedmi: »Naše igralke, Yuan Yuan, Martina Milič in Mateja Crismancich niso igrale najbolje, saj formo šele stopnjujemo. Še mesec dni nas loči od začetka prvenstva,« je nastope krasovk ocenila športna direktorica Sonja Milič. »Verjamem pa, da je bilo 5. mesto dosegljivo, saj nam je edini poraz v finalnem delu ušel za las. Zagrebčanke, proti katerim smo izgubili s 4:2, bi namreč lahko premagali, saj sta dve tekmi bili povsem izenačeni in sta se zaključili šele po petih nizih. Zmanjkal je nekaj borbenosti,« je pojasnila Miličeva.

Mednarodni turnir v Zgoniku pa je nasprotno uspel. V treh dneh so vse igralke odigrale sedem tekm na visokem tehničnem nivoju: »V primerjavi s prejšnjimi izvedbami pokala je bil letošnji zelo izenačen. Veliko tekem se je zaključilo šele po šestih nizih,« je podala ugotovitev Miličeva, ki je potrdila, da sta letos tudi zadnji dve uvrščeni ekipi, Izola in Vrtojba, prikazali kakovostnejšo igro.

Vse nastopajoče ekipe letošnje 25. izvedbe Pokala Kras

KROMA

Po jutrišnjih finalnih nastopih so v Zgoniku slavnostno podelili pokale in kolajne. Pokal sta prejeli tudi najboljši igralki turnirja, Kitajko Xue Han in Ivano Malobabić (obe Duga Resa). Nagrado je prejela tudi najmlajša igralka turnirja Sara Mikac iz Duge Rese.

Izidi: **od 1. do 4. mesta:** Duga Resa (Hrv) - Genova 4:0; Breclav (Cze) - Topolčany (Svk) 3:3; Duga Resa

(Hrv) - Breclav (Cze) 4:2; Topolčany (Svk) - Genova 4:2; **od 5. do 8. mesta:** Kras ZKB - Tis Zagreb 2:4 (Yuan - Magličić 3:0, Milič - Sesar 1:3, Crismancich - Poljak 1:3, Milič - Magličić 2:3, Yuan - Poljak 3:1, Crismancich - Sesar 2:3); Brasil - Angby - Tis Zagreb 2:4; Kras ZKB - Brasil 3:3 (Yuan - Murashige 3:0, Milič - Marinčić 0:3, Crismancich - Iekizumi 1:3, Milič - Murashige 1:3, Yuan

- Iekizumi 3:0, Crismancich - Marinčić 3:2), Anbgy - Tis Zagreb 2:4; **od 9. do 10. mesta:** Iskra Vrtojba - Arrigoni Izola 3:3.

Končni vrsti red: 1. Duga Resa (Cro), 2. Topolčani (Svk), 3. Breclav (Cze), 4. Genova (Ita), 5. Tis Zagreb (Cro), 6. Angby (Swe), 7. Kras ZKB BCC (Ita), 8. Brasil, 9. Iskra Vrtojba (Slo), 10. Arrigoni Izola.

NOGOMET - Prvi krog italijanskega in deželnega pokala

Izkupiček je zadovoljiv

Zmagali so Kras in Vesna, Breg in Zarja Gaja, izenačili pa sta Sovodnje in Breg - Prihodnji krog v nedeljo, 7.9 ob 16.00

Primorje je na Opčinah slavilo zmago

pravljальнem obdobju,« je povedal trener **Giacomo Di Summa**. Esperia sicer ni igrala v popolni postavi, pri Zarji Gaji pa so nastopili tudi igralci, ki so se na zelenice vrnili šele pred kratkim. »Doprinos vseh igralcev je bil dober posebna pohvala pa gre Tu lu in Gregoriju, ki sta po enoletni odsotnosti zaradi poškodbe dobro opravila svojo nalogo,« je podal oceno Di Summa.

Tudi trener Brega **Davor Vitulič** je bil z nastopom svojih varovancev zadovoljen: »Klub odsotnosti nekaterih igralcev, ki so še na dopustu, smo igrali prepridljivo. V prvem polčasu smo prednjačili samo prvih 20 minut, nato pa so vajeti prevzeli nasprotinci. V drugem delu pa smo ritem diktirali mi,« je povzel nastop trener Vitulič, ki je bil zadovoljen tudi z odnosom vseh igralcev. Izkazala sta se predvsem mladi 19-letni Suttola in vratar Fini.

V naslednjem krogu bo v Dolini prvi nogometni derbi med Bregom in Zarjo Gajo (ob 16.00).

Izidi: skupina Q: Opicina - **Primorje** 0:1 (0:1) Strelec: 22. Manja; Zaule Rabuiese (prost). Skupina R: **Breg** - Chiarola 1:1 (1:0) Strelec: 55. Coppola; Esperia Anthares - **Zarja Gaja** 0:1 (0:0) Strelec: 71. Bernobi. **Prihodnji krog** (7.9. ob 16.00): Breg - Zarja Gaja, Primorje prosto.

3. amaterska liga

Ekipe naših društev v 2. amaterski ligi so v prvem krogu povsem zadovoljile. Primorje in Zarja Gaja sta v gosteh slavili zmagijo enakim izidom (1:0), Breg pa je v Dolini izenačil (1:1).

Za pravo presenečenje je poskrbel proseška enačiščica. Klub mnogim spremembam v igralskem kadru so primorjaši igrali povezano, v obrambi pa zelo konkretno. Opicina spada namreč v krog ekip, ki bi se morale boriti za uvrstitev v končnico za napredovanje. Le v napadu imajo rdeče-rumeni veliko vrzel, ki pa jo bo potrešil novi napak David Fratnik, ki še okreva po poskodbah. Dobro sta igrala mlada Čok in Tucic ter vratar Busan.

Tudi prvi nastop Zarje Gaje je bil zelo soliden: »Rezultat je pravičen. Napadalcii so imeli sicer še druge priložnosti, a jih potem nismo izkoristili. Opazna pa je bila dočaknja utrujenost, saj so igralci v polnem pri-

Mladost je proti Pro Farri izgubila priložnost, da bi svoje letošnje nastope začela z zmago. Pred domačimi navijači je izgubila z 2:0, čeprav je večji del srečanja bila povsem enakovreden tekme. »Igrali smo dobro, a nam je v končnici vsake akcije nekaj zmanjkal. Mogoče nekaj sreče,« je bilo žal trenerju **Fabiui Sambu**. Mladost je imela v obeh polčasih vrsto priložnosti, dvakrat pa je zadelna vratnico. »Igrali smo v okrnjeni postavi, tako da sem imel na razpolago le 15 igralcev. Povrh pa je bilo zelo vroče,« je zaločil Sambo, ki je ugotovil, da je ekipa kot v lanski sezoni pomanjkljiva pri zaključevanju napada.

Izid: Mladost - Pro Farra 0:2, Sagrado - Poggio 1:1. **Prihodnji krog** (7.9. ob 16.00): Poggio - Mladost.

Deželni pokal - 1. amaterska liga

V prvem krogu deželnega pokala 1. amaterske lige je Sovodnje proti San Lorenzu izenačilo (1:1), oba gola pa sta padla v dru-

GORSKI TEK Tadej Pivk priči tudi v Forniju

Sestindvajsetletni gorski tekač Tadej Pivk, Slovenec iz Žabnic iz Kanalske doline in član kluba Aldo Moro iz Paluzze, je svoji dosegljaj najboljši sezoni dodal še en uspeh. V nedeljo je v kraju Forni di Sopra osvojil 4. gorski tek Sky race Dolomitov - Truoai dai Sclops. 23 kilometrov dolgo progo z višinsko razliko 1.700 metrov (center Davost v Forniju, koča Pacherini, Forcella dell'Inferno, koča Giaf, Davost) je pretekel v 2 urah 1 minuti 9 sekundah, drugo uvrščenemu klubskemu tovarišu Matteu Piller Hofferju, ki je rekorder proge, pa je zadal zaostanek 2,47 minute.

»Bilo je zelo sopsorno, zato sem tekel nekoliko počasneje kot bi sicer moral, če bi želet doseči rekord proge,« je na cilju povedal Pivk. Tekmovanje se je udeležilo kar 563 tekačev, od teh 90 žensk. Pivk, ki pozimi tekmuje v turnem smučanju, je julija letos osvojil tretje mesto na svetovnem prvenstvu v gorskem teku v okolici Canazeia.

Obvestila

ŠPORTNA ŠOLA TECI, SKAČI, MEČI obvešča, da se bo tečaj za otroke prvič tret razredov osnovnih šol pričel 22. septembra. Vadba bo potekala na Stadionu 1. maja s sledečim urnikom: ob ponedeljkih in četrtkih od 16.30 do 17.30.

TENIŠKA SEKCIJA AŠZ GAJA na Padričah sprejema prijave za tenisko šolo. Tečaji so namenjeni osnovnošolcem in so začetniški ter nadaljevalni. Tel. na št. 389-300486 - Mara.

ASD CHEERDANCE MILLENIUM vabi na predstavitev dejavnosti za športno leto 2008/09, v prostorih Zadružne Kraške Banke na Opčinah v ponedeljek, 8. septembra, ob 20. uri. Na predstavitvi bo tudi možen vpis novih članov in potrditev lanskih članov.

ASD CHEERDANCE MILLENIUM organizira tečaj aerobike, ki bo potekal v ponedeljkih (na Opčinah) in v četrtkih (pri Banih) od 20.15 do 21.30. Tečaj bo vodila prof. Petra Krizmančič. Prvo srečanje bo v ponedeljek, 15. septembra na Opčinah, ob 20.15. Informacije na tel. št.: 346-1862697 Petra ali na info@cheerdancemilienum.com.

MLADINSKI ODSEK SPDT vabi svoje člane, da se udeležijo spominskega pohoda Bazoviških junakov v priredbi ŠZ Sloga. Zberemo se v nedeljo, 7. septembra ob 9.30 pri Kalu v Bazovici. Vabljeni!

ŠD KONTOVEL - ODSEK RITMIČNE TELOVADBE vabi vse deklice od 2. letnika vrtca do vključno 3. razreda osnovne šole. Prvi trening bo v petek, 12. septembra ob 17.30 v televadnici na Kontovelu. Med sezono bodo treningi ob sredah in petkah od 17.30 do 18.30. Za vse informacije 349-8020952 (Deborah) in 338-5000643 (Martina).

AŠD POLET obvešča, da se bo intenzivni tečaj kotalkanja za začetnike začel 8. septembra ob 17.00. Informacije in prijave na kotalkališču v Repentaborški ulici ob ponedeljkih, sredah in petkah od 18.00 do 20.00 ali na tel. 339-1224161 (vaditeljica Mara).

KK ADRIA - 20. MARATON PRIJATELJSTVA LJUBLJANA-LONJER bo na sporedni v nedeljo, 7. septembra t.l. Vabljeni vsi ljubitelji kolesarjenja. Odhod ob 9. uri, prihod v Lonjer okrog 13. ure. Vpisovanje na tel. št. 335-6140379, v večernih urah. Zaradi organizacije prevoza prosimo interesarje, da se prijavijo čimprej.

ASD BREG obvešča, da bo prvi nogometni trening za cicibane in mlajše (od letnikov 1998 do 2003) danes, 2. septembra, ob 17. uri v športnem centru Silvanovo Klabian v Dolini.

NOGOMETNI KLUB KRAS obvešča, da se spet začenja nogometna šola za otroke od letnika 1998 do 2003. Prvi trening bo v nedeljo, 7. septembra 2008, ob 17.00 uri na športnem igrišču v Repnju. Za informacije lahko poklicete na telefonske številke: 328 0350533 - 335 5746234.

ŠD VESNA - Nogometna šola vabi vse dečke in deklice, ki radi brčajo žogo in so rojeni od januarja 1998 do decembra 2003, da se nam pridružijo. Za informacije poklicite na 3389344927, 3386400523 ali na 040220497.

BRUSELJ - Izredni vrh voditeljev Evropske unije

EU Rusijo svari pred zamrznitvijo pogajanj o novem partnerstvu

Bruselj od Moskve zahteva umik ruskih sil na položaje pred konfliktom z Gruzijo

BRUSELJ - Evropski voditelji so včeraj na izrednem vrhu v Bruslju Rusijo posvarili, da bo EU zamrznila pogajanja o novem partnerstvu med EU in Rusijo, če Moskva ne bo umaknila svojih sil na položaje, ki so jih zasedale pred začetkom gruzijsko-ruskega konflikta 7. avgusta. Pomembna prelomnica je sestanek 8. septembra v Moskvi.

Naslednji ponedeljek gremo v Moskvo in Tbilisi in ta datum je "izjemno pomemben" za nadaljnje odnose med EU in Rusijo, je po koncu vrha poudaril predsednik EU, francoski predsednik Nicolas Sarkozy. Če Rusija do tedaj ne bo umaknila svojih sil na položaje pred konfliktom, bo EU zamrznila pogajanja o novem partnerstvu, izhaja iz sklepov vrha. Sarkozy bo v Moskvo odpotoval s predsednikom Evropske komisije Josejem Manuelem Barroso in visokim zunanjopolitičnim predstavnikom EU Javierjem Solano. Rusijo bodo pozvali, naj dosledno uresniči sporazum v šestih točkah, ki med drugim predvideva umik ruskih sil na položaje, ki so jih zasedale pred začetkom konflikta 7. avgusta.

Sporazum o prekiniti ognja med Gruzijo in Rusijo, imenovan sporazum v šestih točkah, je bil dogovoren ob posredovanju Francije. Ruski in gruzijski predsednik Dmitrij Medvedev in Mihail Sašašvili sta ga podpisala 12. avgusta, vendar je Rusija kmalu na to prekršila točko, ki dolgača, naj se o statusu Abhazije in Južne Osetije odloči v okviru mednarodnega pogajanja.

Medvedev je namreč minuli teden podpisal odlok o priznanju Abhazije in Južne Osetije, prav tako Rusija še ni uresničila točke, ki opredeljuje umik njenih sil. Preostale štiri točke sporazuma predvidevajo: da se vsi vpletenci v konflikt odpovejo uporabi nasilja, dokončno prekinete sovražnosti, neomejen dostop do humanitarne pomoči ter vrnetje gruzijskih sil na njihove "stalne položaje".

Evropski voditelji so včeraj tudi dogovorili, da bodo kmalu pripravili mednarodno donatorsko konferenco za obnovo Gruzije po posredovanju ruskih sil v državi. Evropska komisija je po izbruhu krize za Gruzijo že namenila šest milijonov evrov, države članice pa še posebej devet milijonov evrov.

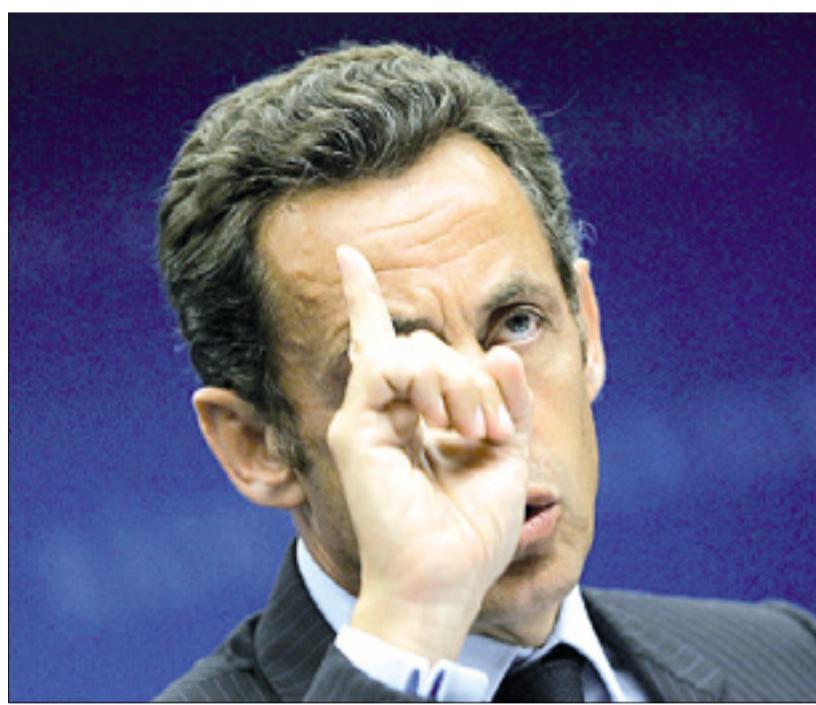
Francoski predsednik je včeraj zavrnil navedbe, da ima EU zvezane roke radi svoje energetske odvisnosti od Rusije. "Res je, Rusija je zelo pomembna za Evropo, a tudi Evropa je zelo pomembna za Rusijo," je poudaril.

"Ko gre za vprašanje energije, je lahko zadeva zelo uravnotežena, če bo EU enotna," pa je o tem včeraj menil sloven-

ski premier Janez Janša. "Kot EU potrebuje energente, tako Rusija potrebuje svoje trge. Evropskega trga ni mogoče nadomestiti z nobenim drugim, vsaj ne v kratkem času," je menil Janša.

Rusko priznanje Abhazije in Južne Osetije je bilo sicer pika na i v novem obdobju ohlajanja odnosov med Zahodom in Rusijo, ki se nevarno zaostriši v začetku avgusta, ko so ruske sile zasedle gruzijsko ozemlje zaradi sporov v separatistični pokrajini Južni Osetiji. Novo realnost mnogi politični analitiki označujejo za drugo hladno vojno.

"Izredni vrh ni nekaj običajnega. Dejstvo, da je bil sklican, pomeni, da je situacija zelo resna," je pojasnil francoski predsednik. Razprava se bo nadaljevala na neformalnem zasedanju zunanjih ministrov EU konec tedna v Avignonu. Ministri bodo predvidoma potrdili novo, raziskovalno misijo, ki jo EU namerava napotiti v Gruzijo, pričakovati pa je, da bodo tudi podrobnejše govorili o pripravi donatorske konference za Gruzijo in drugih ukrepnih v pomoč državi. (STA)

Francoski predsednik Sarkozy bo čez teden dni v Moskvi

ANSA

ALITALIA - Včeraj le izmenjava informacij

V četrtek začetek pravih pogajanj

Del omizja na sinočnjem »soočenju« med predstavniki sindikatov in vlade

Nova nesreča pri Cessaltu

BENETKE - Na odseku avtoceste A4, kjer je 8. avgusta izgubilo življenje 7 ljudi, je prišlo včeraj ob uri kosila do nove smrte nesreče. Umrla sta voznik in sopotnik tovornjaka, ki je prevažal televizorje. Njuno vozilo je med krajema Cessalto in S. Donà di Piave, v smeri proti Benetkom, trčalo v spredaj vozeč tovornjak (slednji je prevažal cement), kar je povzročilo požar. Policisti so ugotovili, da sta žrtvi 43-letni madžarski in 32-letni romunski državljan, uslužbenca nekega podjetja iz Budimpešte. Po prvih informacijah kaže, da sta nesrečo povzročila prehitra vožnja in nespoštovanje varnostne razdalje. Odsek je bil nekaj ur zaprt za promet, posegli so gasilci iz Mester, Trevisa in Portogruara ter prometna policija iz Vidma. Giorgio Santuz, predsednik avtocestnega podjetja Autovie Venete, je po dogodku izjavil, da so bili vsi njegovi pozivi voznikom, naj vozijo previdno, jalovi.

Divjanje neapeljskih navijačev

RIM - Za včerajšnje srečanje med predstavniki vlade in sindikalnih organizacij je vladalo veliko zanimanje, pričakovane soobčenja o usodi letalske družbe Alitalia pa ni bilo. Podtajnik pri predsedstvu vlade Gianni Letta je namreč uvodoma pojasnil, da se strani ne moreta pogajati o poslovнем načrtu: izredni komisar Fantozzi mora najprej dodobra preučiti stanje letalske družbe in oceniti ponudbe za njen odkup. Vsako nadaljnje soočanje so zato prenesli na četrtek, ko bodo sindikalni predstavniki in vlada ponovno sedli za mizo.

Tajnik Stranke komunistične prenove Paolo Ferrero je krivdo naprtil državnim železnicam: »To je prava narodna sramota. Upravitelji železnic stalno zmanjšujejo stroške s tem, da osnovne storitve poverijo zunanjim izvajalcem. Na ta način ogrožajo ravno svoje uslužbence.« Na pobudo ministra za prevoze Altera Matteolija je ministrstvo prav tako uvedlo preiskavo. Potem ko je svojcem obeh žrtev izrazil sožalje, je minister izrazil upanje, da bo preiskava kmalu pojasnila, ali je kdo odgovoren za to nesrečo. Notranjo preiskavo so uvedle tudi državne železnice, ki so v tiskovni noti navedle, da sta se delavca nahajala kakih 200 metrov daleč od gradbišča.

Sindikalisti so bili po včerajšnjem srečanju zmerno optimistični, premier Berlusconi pa je prepričan, da bodo morali na koncu sprejeti vladni predlog: boljših alternativ naj ne bi bilo.

SICILIA - Tragedija na železnici

Vlak povozil delavca, ki sta delala na progi

CATANIA - Vest o grozoviti smrtni nesreči na delu je včeraj odjeknila s Sicilije. Vlak, ki pelje iz Palerma v Catania, je okrog 11. ure do smrti povozil 58-letnega delavca Fortunata Calabreseja, katerega je od upokojitve ločevalo samo še šest mesecov, ob njem pa tudi 35-letnega Giuseppeja Virgillita, ki bi se moral čez kak mesec poročiti. Uslužbenca italijanskih državnih železnic sta delala na tirkicah železniške proge pri kraju Motta Sant'Anastasia, v bližini Catanie. Uporabljala sta pnevmatični kladivi, zaradi česar sta imela na ušesih zaščitne glušnike.

Strojevodja ju je zagledal in potegnil zasilno zavoro, a bilo je prepozno. »Zakričal sem jima, naj se umakneta, a bila sta obrnjena na drugo stran in me nista slišala in niti videla,« je bilo pričevanje pretresenega strojevodje. Calabrese in Virgilita (oba sta bila iz okolice Catañe) sta v trčenju umrla v trenutku.

Naveza šestnajstih italijanskih podjetij, ki je ustavila družbo »Compagnia aerea italiana«, s katero nameščava odkupiti družbo Alitalia, naj bi svojo ponudbo predstavila v naslednjih urah. S poslovnim načrtom se bo skupno omizje sindikati-vlada začelo soočati v četrtek, »najkasneje v desetih dneh pa se morajo pogajanja zaključiti, saj je Alitalia v kritičnem stanju,« je oporozil minister za delo Maurizio Sacconi. Tako kritičnem, da bi po mnenju komisarja Fantozzija njena letala lahko kmalu ostala brez goriva. »Družbo pa moramo prodati, dokler je še živa.«

Sindikalisti so bili po včerajšnjem srečanju zmerno optimistični, premier Berlusconi pa je prepričan, da bodo morali na koncu sprejeti vladni predlog: boljših alternativ naj ne bi bilo.

EVRO

1,4621 \$

-0,77

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

1. septembra 2008

valute	1.9.	29.8.
ameriški dolar	1,4621	1,4735
japonski jen	157,72	160,22
kitaški juan	9,9797	10,0714
ruski rubel	36,0700	36,2401
danska krona	7,4569	7,4580
britanski funt	0,8116	0,80500
švedska krona	9,4608	9,4381
norveška krona	7,9635	7,9435
češka korona	24,815	24,735
švicarski frank	1,6064	1,6164
estonska korona	15,6466	15,6466
madžarski forint	237,70	237,68
poljski zlot	3,3400	3,3508
kanadski dolar	1,5585	1,5510
avstralski dolar	1,7136	1,7066
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	3,5158	3,5370
slovaška korona	30,335	30,336
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7037	0,7035
brazilski real	2,4011	2,4071
islandska korona	122,68	122,35
turška lira	1,7315	1,7415
hrvaška kuna	7,1400	7,1515

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE

1. septembra 2008

	1 meseč	3 meseč	6 mesečev	12 mesecev
LIBOR (USD)	2,4856	2,81	3,1125	3,195
LIBOR (EUR)	4,5081	4,9543	5,1556	5,32
LIBOR (CHF)	2,2516	2,7416	2,88	3,1633
EURIBOR (EUR)	4,513	4,961	5,165	5,325

ZLATO

(99,99 %) za kg

18.173,04 € -83,21

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE

1. septembra 2008

vrednostni papir	zaključni tečaj v €	spr. v %
BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GORENJE	29,73	+1,09
INTEREUROPA	23,25	-2,27
KRKA	89,45	+0,47
LUKA KOPER	55,32	+1,52
MERCATOR	221,34	-0,23
PETROL	506,97	-0,49
TELEKOM SLOVENIJE	230,58	+0,62
BORZNA KOTACIJA - DELNICE		
ACH	-	-
AERODROM LJUBLJANA	77,02	-1,26
DELO PRODAJA	-	-
ETOL	-	-
ISKRA AVTOELEKTRIKA	-	-
ISTRABEN	77,93	+1,62
NOVA KRE. BANKA MARIBOR	24,94	-0,40
MILNOTEST	-	-
KOMPAS MTS	-	-
NIKA	-	-
PIVOVARNA LAŠKO	77,40	-
POZAVAROVALNICA SAVA	27,54	+0,15
PROBANKA	-	-
SALUS, LJUBLJANA	660,00	-2,94
SAVA	391,45	-1,82
TERME ČATEŽ	-	-
ZITO	-	-

MILANSKI BORZNI TRG

1. septembra 2008

delnica	zaključni tečaj v €	spr. v %

<tbl_r cells="3" ix="3" maxcspan="1" maxrspan="1" usedcols="

Rai Tre**SLOVENSKI PROGRAM**

Za Trst: na kanalu 40
(Ferligi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69
(Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Prvi aplavz 2008: Mali kraški muzikanti
20.30 Deželni TV dnevnik
23.00 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

6.10 Nan.: Incantesimo
6.30 Dnevnik, Cciss
6.45 Aktualno: Unomattina Estate (vodita Eleonora Daniele in Luca Giurato)
10.15 Film: Totò, Fabrizi e i giovani d'oggi (kom., It, '60, i. Totò)
11.30 Dnevnik in vremenska napoved
11.40 Nan.: La signora in giallo
13.30 Dnevnik - Gospodarstvo
14.10 Nan.: Julia
14.55 Nan.: Don Matteo 5
16.50 17.10 Nan.: Cotti e mangiati
17.00 Dnevnik in vremenska napoved
17.15 Nan.: Le sorelle McLeod
18.00 Nan.: Il commissario Rex
18.50 Kvizi: Reazione a catena
20.00 22.55 Dnevnik
20.30 Kvizi: La botola
21.20 Pretty Woman (kom., ZDA, /90, i. R. Gere, J. Roberts)
23.40 Dok.: Heritage
0.50 Aktualno: Speciale Cinematografico - Venezia 2008
1.20 Nočni dnevnik in vremenska napoved

Rai Due

6.30 Dok.: Panama, un filo di terra tra due oceani
6.45 Dnevnik - Zdravje
6.55 Aktualno: Quasi le sette
7.00 Variete: Random
10.00 Nan.: Otto semplici regole
10.20 Dok.: In Italia
10.35 Dnevnik, vremenska napoved in rubrike
11.20 Dok.: Magazine sul Due
13.00 Dnevnik
13.30 Aktualno: Tg2 E...state in costume, sledi Zdravje
14.00 Nan.: Wolf - Un poliziotto a Berlino
14.50 1.10 Nan.: Squadra speciale Lipsia
15.40 Nan.: The District
17.10 Nan.: La complicata vita di Christine
17.30 Nan.: Due uomini e mezzo
18.05 Dnevnik - kratke vesti vremenska napoved in Športne vesti
19.00 Risanke
19.10 Nan.: Friends
19.35 21.05 Nan.: Squadra speciale Cobra 11
20.25 Žrebanje lota
20.30 22.50 Dnevnik
23.05 Nan.: Supernatural

Rai Tre

6.00 Dnevnik - Rai News 24 vmes Il caffè di Corradino Mineo, Italia, istruzioni per l'uso
8.05 Aktualno: La storia siamo noi
9.05 Film: Su altezza si sposa (glas., ZDA, /51, i. F. Astaire)
10.40 13.00, 14.50 Aktualno: Cominciamo bene estate
12.00 Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved
13.05 Nad.: Terra nostra

14.00 Deželne vesti in vremenska napoved in rubrike
15.00 Variete: Trebisonda
16.30 Športna od.: Pomeriggio sportivo
17.15 Nan.: Arsenio Lupin
18.10 Aktualno: Geo magazine 2008
19.00 Deželne vesti, vremenska napoved in športne vesti
20.10 Variete: Blob a Venezia
20.30 Nad.: Un posto al sole d'estate
21.05 Film: Million Dollar Baby (dram., ZDA, /04, i. C. Eastwood)
23.20 Dnevnik - deželne vesti in Primo piano
23.55 Dok.: La stagione dei Blitz
0.45 Dnevnik - Vremenska napoved
0.55 Aktualno: Off Hollywood 2008

20.45 Nan.: La vita secondo Jim
21.10 Nan.: Medici miei
23.00 Nan.: Un Ciclone in Famiglia 2
23.40 Oktagon: borilne veščine

7.00 8.35, 12.00, 13.10, 16.40, 19.30, 23.02, 1.32 Dnevnik
7.20 17.00 Risanke
8.10 Pregled tiska
9.00 Aktualno: L'età non conta
9.25 14.00 Dokumentarec o naravi
10.35 Nan.: Casa famiglia
12.45 Aktualno: Automobilissima.com
13.30 Aktualno: ...Nel baule dei tempi
14.00 22.30 Glasb. oddaja: La grande musica classica
15.15 Aktualno: Il meglio di...Giovani a confronto
19.00 Aktualno: Scivolando sull'onda
20.00 Aktualno: Ratatouille
20.30 Deželni dnevnik
20.55 Film: Sketches (kom., '92)
22.40 Inf. odd.: Carnia, terra d'emozioni
23.30 Inf. odd.: Incontri al caffè de la Ver-siliana

6.00 Dnevnik - Pregled tiska, sledi Se-condo voi
6.15 Nan.: Chips
7.40 Nan.: Quincy
8.30 Nan.: Charlie's Angels
9.30 Nan.: Miami Vice
10.30 Nad.: Bianca
11.30 Dnevnik in prometne informacije
11.40 Nad.: Febbre d'amore
12.20 Nan.: Carabinieri
13.30 Dnevnik in vremenska napoved
14.00 Aktualno: Sessione pomeridiana: Il tribunale di Forum
15.00 Nan.: Siska
16.00 Nad.: Sentieri
16.25 Film: Alvarez Kelly (western, ZDA, '66, r. E. Dmytryk, i. W. Holden)
18.40 Nad.: Tempesta d'amore
18.55 Dnevnik - vremenska napoved
20.20 Nan.: Renegade
21.10 Film: Covert One: Virus Mortale (tril., ZDA, '06, r. M. Jackson, i. S. Droff)
0.35 Film: Mutande pazze - Brividi, sesso e lividi di successo (kom., It, '92, r. R. D'Agostino, i. Monica Guerritore)

7.00 Aktualno: Omnibus estate
9.15 Aktualno: Due minuti un libro
9.30 Aktualno: Le vite degli altri
10.30 Nan.: Mai dire sì!
11.30 Aktualno: Matlock
12.30 Dnevnik in športne vesti
13.00 Nan.: Cuore e batticuore
14.00 Film: La sfinge d'oro (akc., It, '67, r. L. Scattini, i. A. Ekberg)
16.05 Nan.: Il ritorno di Missione Impossibile
17.05 Nan.: Diane, uno sbirro in famiglia
19.00 Nan.: Stargate SG-1
20.00 Dnevnik
20.30 Variete: Crozza Italia - Exclusives
21.10 Resničnostni show: S.O.S. Tata
22.10 Adolescenti - Istruzioni per l'uso
23.15 Nan.: Sex and the City
23.50 Dok.: La storia proibita del '900 italiano

6.00 Dnevnik - Prima pagina
7.55 Dnevnik - prometne vesti, vremenska napoved, borza in denar
8.00 Jutranji dnevnik
8.50 Aktualno: Mattinocinque (vodita B. D'Urso, C. Brachino)
11.00 Aktualno: Forum (vodi R. Dalla Chiesa)
13.00 Dnevnik, okusi in vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: Cento Vetrine
14.45 Nad.: My life
15.55 Nan.: Una mamma per amica
17.00 Aktualno: Pomeriggio cinque (vodita B. D'Urso, C. Brachino)
18.50 Kvizi: Jackpot - Fate il vostro gioco
20.00 Dnevnik in vremenska napoved
20.30 Variete: Veline
21.10 Nan.: Il sangue e la rosa
23.40 Nan.: Dirty Sexy Money

6.05 Nan.: Zanzibar
6.55 Nan.: Le nuove avventure di Flipper
7.50 13.40, 17.15 Risanke
9.55 Nan.: Sabrina, vita da strega
10.30 Nan.: Buffy
11.30 Nan.: Smallville
12.25 Dnevnik in vremenska napoved, sledi Studio sport
14.30 Risanke: Lupin III
15.00 Nan.: Paso adelante
15.55 Nan.: Hannah Montana
16.50 Nan.: Un genio sul divano
18.30 Dnevnik in vremenska napoved
19.05 Nan.: Friends
20.05 Nan.: Camera Café' Celebrity Edition
13.05 Nad.: Terra nostra

6.30 9.30, 1.20 Zabavni infokanal
7.00 Infokanal
8.00 Otroški infokanal
11.45 Dober dan, Koroška
12.15 Resnična resničnost
12.45 Dok. odd.: Dragonija - skrivenost reka
14.10 50 let televizije
14.33 Sledi (odd. Tv Maribor)
15.00 Soočenje predsednikov strank
17.00 Glasnik (odd. Tv Maribor)
17.25 Mostovi - Hidak
18.00 Slovenija danes - regionalni program
18.25 Kronika osrednje Slovenije

6.30 9.30, 1.20 Zabavni infokanal
7.00 Infokanal
8.00 Otroški infokanal
11.45 Dober dan, Koroška
12.15 Resnična resničnost
12.45 Dok. odd.: Dragonija - skrivenost reka
14.10 50 let televizije
14.33 Sledi (odd. Tv Maribor)
15.00 Soočenje predsednikov strank
17.00 Glasnik (odd. Tv Maribor)
17.25 Mostovi - Hidak
18.00 Slovenija danes - regionalni program
18.25 Kronika osrednje Slovenije

18.35 Primorska kronika
19.00 V duhu glasbenega in plesnega izročila
20.00 Dok. nan.: Podobe 20. stoletja
20.30 Glas. dok. film: Mozartove kroglice
21.25 Vrhunci ang. nogometne lige
22.15 Dedičina Evrope
23.45 It. nan.: Napad na državo

13.45 Dnevni program
14.00 Čezmejna TV - TG R FJK - Deželne vesti
14.20 Euronews
14.35 Film: Dekleta prihajo (ZDA, '53, R. C. Binyon, i. B. Hope, A. Dahl)
15.50 Sredožemje
16.20 Pogovorimo se o...
17.00 Artevisione
17.30 Mladinska oddaja: Fanzine
18.00 Med valovi (program v slovenskem jeziku)
18.35 Vremenska napoved
18.40 1.00 Primorska kronika
19.00 22.15 Vsedanes - TV dnevnik, športne vesti
19.25 Slovenski magazin
19.55 Potopis
20.25 Srečanje z...
21.00 Dok. oddaja
21.30 Q - trendovska oddaja (vodi Lorella Flego)
22.15 0.45 Vsedanes - TV dnevnik
22.30 Biker Explorer
23.00 Arhivski posnetki
23.45 Folkest
1.20 Čezmejna TV - dnevnik v slovenskem jeziku

23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 00.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.45 Prireditve; 9.15 Šport; 9.35 Popevki; 10.00 Med poslovнимi krivuljami; 12.00 Vroči mikrofon; 13.00 Danes do 13.ih; 13.30 Napoved sporedov; 14.00 Kulturne drobtinice; 14.20 Obvestila; 15.10 RS napoveduje; 15.30 DIO; 16.05 Popevki; 16.30 Zapisni iz močvirja; 17.00 Fiesta latina; 17.40 Šport; 18.00 Pogovor z dopsnikom; 19.30 Ne zamudite; 20.00 Na sceni; 21.00 Spet toplovid; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Štos - Še v torek obujamo spomine.

SLOVENIJA 3

9.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00 Poročila; 7.00 Jutranja kronika; 7.25 Glasb. jutranjica; 8.00 Lirični utrinki; 10.05 Iz sveta kulturne; 10.20 Skladatelj edna; 11.05 Slovenski solisti; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Odprto za literaturo; 14.05 Glasovi svetov; 15.00 Big Band RTV Slo; 15.30 DIO; 16.15 Kulturni dnevnik; 16.30 Arsov logos; 16.50 Koncertni dogodki na tujem; 18.20 Slovenska in svetovna zborovska glasba; 19.00 Dnevnik; 19.30 S solističnih in komornih koncertov; 21.00 Literarni večer; 22.05 Glasba našega časa; 23.00 Slovenski koncert.

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan. (105,5 MHz)

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst
Izdajatelj:
Družba za založniške pobude
DZP d.o.o. z enim družabnikom
PRAE s.r.l. con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786381, fax 040 7786381

Tisk:

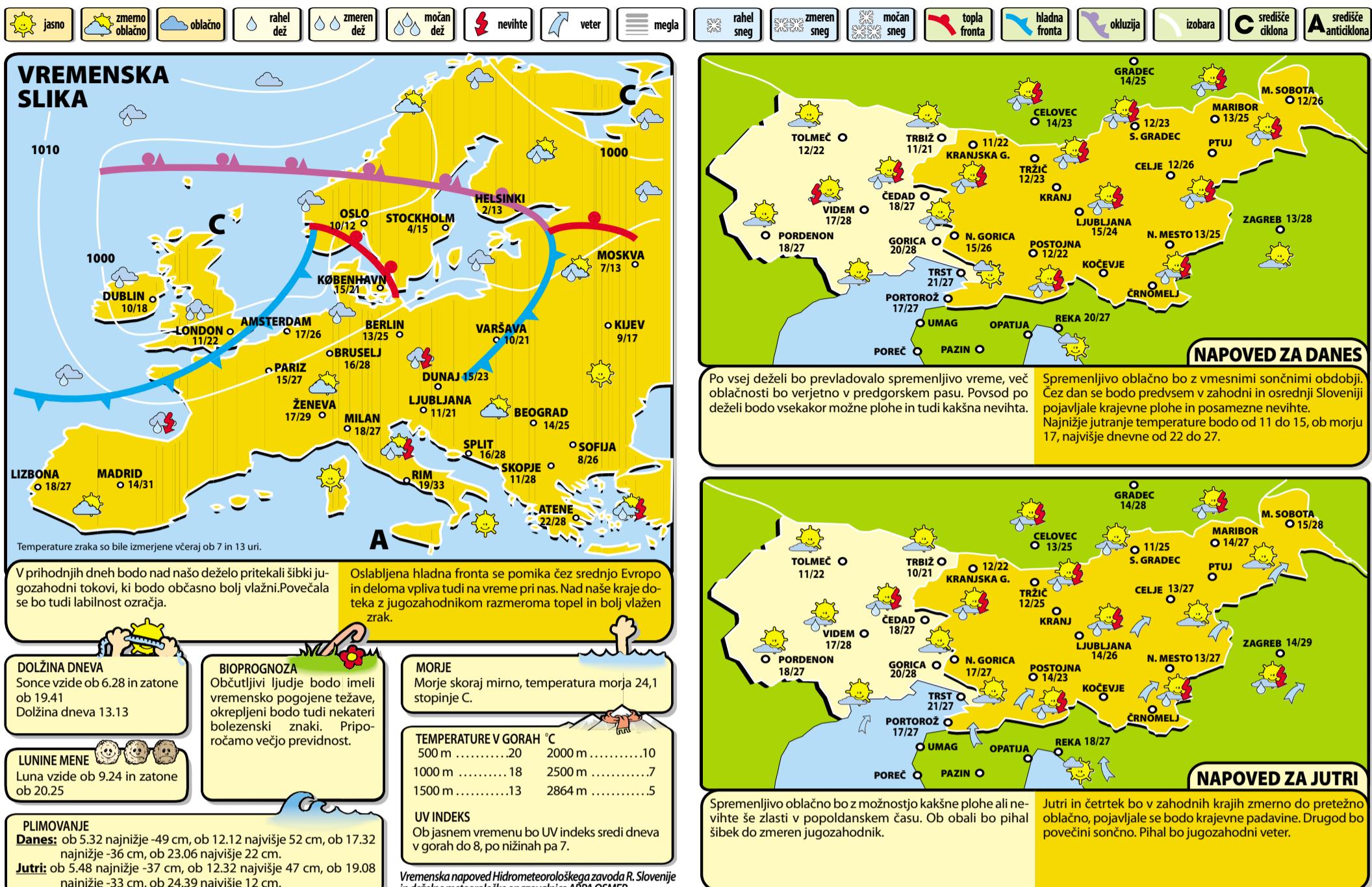
EDIGRAF srl, Trst
Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija:

Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 533282, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.it

Dopisništvo:

Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506
Internet: <http://www.primorski.it/>

NOVA GORICA adriatica.net CENTER POTOVANJ, Gradnikova brigada 7, tel.: +386 (0)5 333 24 16 | KOPER adriatica.net CENTER POTOVANJ, Pristaniška ulica 2, tel.: +386 (0)5 627 84 10 | SEŽANA adriatica.net CENTER POTOVANJ, Kosovelova ulica 4 b, tel.: +386 (0)5 730 12 10

POTUJ PAMETNO

adriatica.net
CENTER POTOVANJ
www.centerpotovanj.si

NEURJE - Zaradi nevarnosti evakuirali dva milijona ljudi

Orkan Gustav pred udarcem na New Orleans

V nedeljo je orkan Gustav razdejal in poplavil zahodni del Kube, kjer je poškodoval mnoge hiše in onemogočil oskrbo z elektriko, vodo in plinom

NEW ORLEANS - Orkan Gustav je v noči na ponedeljek preko Mehškega zaliva dosegel obalo ameriške zvezne države Louisiane in začel s svojim zunanjim robom pustošiti po območjih, s katerih so nedolgo pred tem evakuirali kar dva milijona ljudi. Gre za največjo evakuacijo zgodovini ZDA. Oblasti so tudi zaprle nekatera območja, ključna za proizvodnjo naft.

Iz vzhodnih predelov New Orleansa, ki se mu po orkanu Katrina pred tremi leti obeta nova katastrofa, so že dopoldne poročali o silovitem dežju in vetrovih ter izpadih električne energije. Gustav se je proti New Orleansu sicer pomikal kot orkan 3. kategorije s hitrostjo vetra 185 kilometrov na uro. To pomeni, da je šibkejši, kot Katrina, ki je po kopnem pustosila kot orkan 5. kategorije s hitrostjo vetra nad 250 kilometrov na uro.

Ne gleda na to pa lokalne in zvezne oblasti nočejo tvegati ponovitve polomije iz leta 2005, ko je moral na tisoče ljudi v New Orleansu nekaj dni životariti brez hrane in vode, preden so jih rešili. Louisiana je tako do nedelje zvečer z območij evakuirala skoraj dva milijona ljudi, republikanski guverner Bobby Jindal pa je vse preostale pozval, naj se prav tako umaknejo.

Demokratski župan New Orleansa Ray Nagin je tako kot predsednik ZDA George Bush dobil priložnost za popravn izpit, ki jo je izkoristil. Iz mesta so evakuirali 95 odstotkov prebivalcev in gostov, na ulicah pa je ostalo samo še 1200 policistov in 1500 pripadnikov nacionalne garde. Katrina je pred tremi leti terjala skupno 1600 življenj, tokrat pa se ne pričakuje veliko žrtev. Minister za domovinsko varnost Michael Chertoff je zagotovil, da se Katrina letos ne bo ponovila, saj ima za reševanje v pripravljenosti številna plovila, helikopterje in letala. Slabše jo sicer lahko odnese gospodarstvo, saj stojijo na poti Gustava na morju naftne ploščadi, na kopnem pa rafinerije. Zato se že pričakuje nov porast cen naftne, kolikšen, pa bo odvisno od dejanskega obsegba škode. Ogroženi so tudi kmetijski pridelki, pa seveda turizem in promet.

Gustav je sicer na poti do ZDA pobil 94 ljudi na Haitiju, v Dominikanski republiki in na Jamajki. V nedeljo je razdejal in poplavil zahodni del Kube, od koder pa niso poročali o smrtnih žrtvah, čeprav je bil veter rekorden, saj so v mestu Paso Real del San Diego namerili hitrost vetra 340 kilometrov na uro, kar pomeni, da je šlo za orkan krepke 5. stopnje. (STA)

V ZDA se je v nedeljo začela največja evakuacija prebivalstva zgodovini, vsi pa so bili bezali proti severu; orkan Gustav se je po divjanju na Kubo (desno) usmeril proti New Orleansu zagril z novo katastrofo

ANSA